

FESTA MAJOR 1991

SALT

any 2 - JULIOL - número 2

el programa

SUPLEMENT D'ESTIU DE LA REVISTA LA FARGA

FESTA

del 24 al 28 de juliol

SALT

una mirada

F O T O G R A F I E S

Josep M. Oliveras

SALT, UN POBLE INQUIET, IMAGINATIU,
CONFLICTIU, DOLÇ, SEVER, EXALTAT
I RIGORÓS ALHORA.

Ajuntament de
SALT

SALUTACIÓ

Aprofito l'oportunitat de dirigir-me a tots vosaltres a través d'aquest PROGRAMA DE LA FESTA MAJOR, per primera vegada com a nou president del Casal. I en primer lloc vull desitjar-vos a tots que passeu una bona Festa Major, gaudint dels actes que les diferents entitats del poble han organitzat per a nosaltres.

No vull deixar passar l'ocasió de demanar la col·laboració de tothom, dels socis i de tots els saltencs. El nostre Casal necessita la col·laboració i esforç de tots els seus membres. No deixem que tot el pes recaigui sobre una Junta Directiva com si fos el puntal d'un pont, ja que per poc que flaquegi, l'obra pot anar per terra. La Junta que presideixo posarà tot l'esforç i dedicació a tirar endavant el Casal, però res no aconseguirem si no hi posem tots el nostre granet de sorra; i no parlo només de suport moral.

Vull demanar-vos sincerament que vulgueu disculpar-nos els errors que de segur cometrem, però espero els vostres suggeriments i la vostra crítica constructiva, perquè ens serveixin per encoratjar-nos i donar-nos la moral que ens pugui mancar en alguna ocasió.

És l'hora, doncs, de deixar enrera les contradiccions i malentesos que surten en totes les famílies i posar-nos a treballar colze amb colze per aquest Casal, la feina és feixuga i no podem entretenir-nos amb rebequeries. Tots els qui tinguin ganes de treballar per als altres, sense esperar-ne res a canvi, seran ben vinguts.

Repeteixo la meva salutació cordial i resto a la vostra disposició.

Ferran Màrquez i Morgade
president del Casal de Jubilats de Salt

VIURE LA FESTA

Som a les portes de la Festa Major i arriba a les vostres mans el PROGRAMA.

És el segon any que és elaborat per la nostra revista "LA FARGA", i continuem el model encetat l'any passat. Un nou format de l'habitual, un acurat disseny i un aire rejuvenit, juntament amb un ampli ventall de col·laboracions tant literàries com d'entitats.

Volem que el PROGRAMA —revista de la Festa Major i alhora suplement d'estiu de la FARGA— tingui un estil diferent, però que també sigui continuador de la tradició que sempre ha tingut a la nostra vila el Programa de la Festa.

Aquest any parlem també molt especialment de les diverses festes de Salt. Festes vives de carrer o de barri; festes massives, plenes de participació; festes de vivències entranyables; festes institucionals on el ressò popular també hi és present.

I enmig de l'estiu, per la Festa Major, el nostre poble fa per uns dies una pausa; una pausa per retrobar-se a si mateix i per expressar, des del fons de la nostra col·lectivitat, la manera de ser i de viure la festa per als saltencs.

A tots, els de casa i els forasters que aquests dies ens visiten, volem desitjar-vos una BONA FESTA MAJOR!

«LA FARGA»,
Consell de redacció

**MATERIAL FOTOGRÀFIC
REPORTATGES - CINE**

FOTO BÀDIA

Plaça Catalunya, 5 - Tel. 23 56 69 - 17190 SALT (Girona)

ELECTRÒNICA
MERCADAL - REIXACH
TV - VÍDEO - HIFI
ELECTRODOMÈSTICS

C/ Major, 219 - Tel. 23 40 15 - 17180 SALT (Girona)

AMB EL MILLOR SERVEI I QUALITAT

SUMARI

- 1 SALUTACIÓ, Ferran Márquez i Morgadé
- 1 VIURE LA FESTA, editorial La Farga
- 3 AQUEST POBLE I JO, Xavier Corominas
- 5 D'UN ANY A L'ALTRE
- 13 SALT - 1991. DADES ESTADÍSTIQUES, Martí Fita
- 20 PROGRAMA DE LA FESTA MAJOR 1991
- 22 CONVERSA AMB CARMÉ CARBÓ, Josep Cristòfol
- 25 LES FESTES PERDUDES, Agapit Alonso
- 29 CAVALCADA DE REIS
- 29 FESTA DE SANT ANTONI DEL PORQUET
- 31 CARNESTOLTES
- 31 FESTA DE L'ARBRE
- 33 FESTA DE SANT JORDI
- 33 FESTA DE L'ESPORT
- 35 TROBADA INFANTIL DE LA SARDANA
- 35 "PINKADA" DEL CARRER SANT ROMÀ
- 37 FESTA DEL CASAL D'AVIS DE LES BERNARDES
- 39 FESTA DEL BARRI DE SANT ANTONI
- 41 REVETLLA DE SANT JOAN
- 41 FESTA DEL FOC
- 43 FESTA DEL CARRER COLL I GIUTÓ
- 45 FESTA DEL BARRI DE LA PROCESSÓ, Emili Serra
- 47 SEMBLAVA QUE ERA AHIR
- 49 FESTA DE LA PLAÇA ONZE DE SETEMBRE
- 50 FESTA DEL CARRER SANT ROMÀ
- 53 FESTA DEL GRUP VERGE MARIA
- 55 DIADA DEL CASAL DE JUBILATS, Ferran Márquez
- 57 FESTA DE L'ANIVERSARI DEL MERCAT
- 57 FESTA DE LA VERGE DE LA MERCÈ
- 59 DE LA FESTA DE SANT CRISTÒFOL, Pau Masó
- 63 L'APLEC DE SALT, Josep Cristòfol
- 65 ENCARA ENS FALTA UNA FESTA MÉS, redacció La Farga
- 69 REIVINDIQUEM LES NOSTRES FESTES, Ramon Torramadé
- 71 POPULAR VE DE POBLE, Joan Carreres i Pèra
- 77 FESTA, Miquel Àngel Ferrés
- 79 L'ESTIU, LES FESTES..., Guillem Terribas
- 81 D'AQUELLA VELLA OLOR DE BETUM... Undara
- 83 COM UN MUSCLO, Astrid Magrans
- 85 ANEM A LA FESTA, Antònia Gimbernat
- 86 LA LUDOTECA, UN ESPAI ÚTIL
- 89 MERCAT D'APARELLS USATS, Ràdio Club Salt
- 90 JOSEP AGUILERA I SALT, Assumpció Colomer i Josep M. Barris
- 95 LA PETANCA, Club Petanca Salt
- 97 FEM LA BONA, Jaume Garcia i Navarra
- 98 RIALLES
- 99 SIMPLEMENT CONTRAMARXA
- 100 AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA, Josep M. Sansalvador
- 103 FES ESPORT! MOU-TEI CAMINAI, Jaume Santana
- 104 25 ANYS DE LA BIBLIOTECA, Carme Bover
- 105 UN ANY DEL TALLER D'HISTÒRIA
- 107 NOMS I RENOMS, Emili Torrent i Algans
- 109 LLOA DE LA FONT DEL PARADÍS, Salvador Sunyer
- 111 ELS ARTISTES, LES VALORACIONS, Lluís Molins
- 111 EL MEU POBLE, Anna Bonal
- 113 ELS GEGANTS DE SALT, Grau i de Salt
- 116 L'AIXADA I LA FANGA, Maurici Duran
- 119 EN TÍSNER I EL TAXISTA, Miquel Berga
- 122 PREGÓ DE LA FESTA 1990, Avel·lí Artís-Gener
- 124 EL PETIT ESPORT, Pili Fernández

ANY II / Núm. 2
(surf una vegada a l'any)
Juliol de 1991

PORTADA / Disseny: Xavier Codina. Foto: Jaume Ollé

EL PROGRAMA / Suplement d'Estiu de la Farga. Revista de Salt

EDITA / Casal de Jubilats de Salt

DIRECCIÓ / Josep Cristòfol i Darné

COORDINACIÓ / Ma. Helena Romagós i Ribot

CONSELL DE REDACCIÓ / Josep Cristòfol i Darné, Guillem Terribas i Roca, Lluís Mateu i Riera, Joan Boada i Reig, Jaume Bosch i Terres, Martí Fita i Casals, Eva Escuin i Dilimé, Miquel Àngel Ferrés i Fluvià, Agapit Alonso i Pont, Sebastià Parra i Nuño, Xavier Alberch i Fugueras i Ma Helena Romagós i Ribot

COMPAGINACIÓ / Xavier Codina

CORRECCIÓ I ESTIL / Toni Rusalleda i Nadal

FOTOGRAFIA / Jaume Ollé i Selga, Martí Artalejo i Costa

ADMINISTRACIÓ / Joan Boada i Reig

PUBLICITAT / Miquel Velázquez, Joan Boada i Reig

DISTRIBUCIÓ / Casal de Jubilats

TIRADA / 4.000 exemplars

REDACCIÓ / Passeig Verdaguer, 4
17190 SALT
Telèfons 23 04 98 - 23 85 78

IMPRESSIÓ / CURBET & MARQUÈS
IMPRESSORS, S.L.

Dipòsit legal: GI 707 - 1990

AQUEST POBLE I JO

FOTO: IMATGE

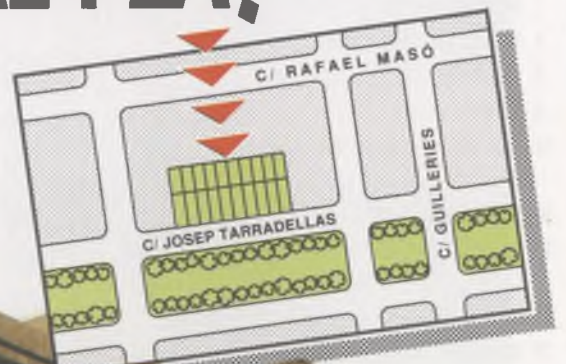
Tinc els anys suficients per haver conegut el Salt de la postguerra, anys d'infantesa al carrer de la Processó i a les monges. Més tard a les Bernardes i en aquesta casa, que sota la batuta —pense u en regla— de l'«hermano» Eugeni aprenguérem en castellà les primeres lletres del Quijote i férem la nostra primera militància a la «Congregación del Niño Jesús».

Més tard, militàrem de veritat a l'escoltisme i aprenguérem a estimar el país i la natura. Ja els anys 60, al mateix temps que començàrem a escoltar els Beatles, anàvem agafant consciència que aquest país no marxava bé, perquè ens edificaven els nostres camps amb criteris especulatiu, de pisos alts i carrers estrets. Salt ja no era aquell poble de pagès i fàbrica tèxtil. Això es convertí a marxés forçades en una ciutat dormitori, gran i amb molt pocs serveis. I nosaltres mentrestant descobríem els teòrics del socialisme, i els poetes catalans, Espriu, Carner, Foix i Salvat Papasseit, i els primers jocs de l'amor en els camps de blat del Pla de Salt.

I nasqué l'associació de veïns, i l'annexió, punt culminant de la presa de consciència col·lectiva, i la resistència, i la comissió per la independència, i la segregació, i el primer ajuntament democràtic després del franquisme. I avui, aquí, fent un pas més en la lluita per aquesta ciutat i poble que és el meu i de tots, i que ens l'estimem perquè no en tenim cap altre.

Fragment de la intervenció en la presa de possessió com a alcalde de Salt de Xavier Corominas. 15-VI-1991.

A LA MILLOR ZONA RESIDENCIAL DE SALT, OBERTA AL PLA!

CASES AMB GARATGE I JARDÍ

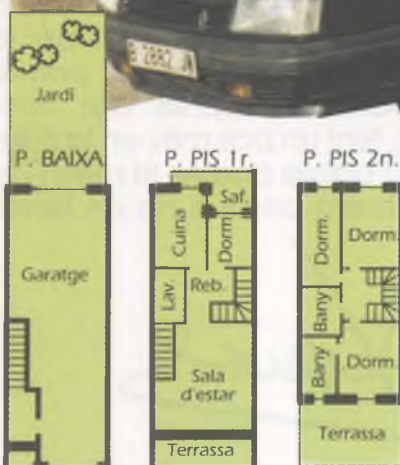
CARACTERÍSTIQUES:

- Situatedes al Passeig Tarradellas, davant d'un ampli espai públic
- P. baixa amb garatge de 68 m² i jardí de 65 m²
- 4 dormitoris, ampli menjador amb terrassa de 15 m², cuina de 10 m². 2 cambres de bany i 1 servei.
- Acabats d'alta qualitat
- Facilitats: finançament amb préstec hipotecari i resta a convenir.

INFORMEU-VOS A:

EUGESA
CONSTRUCTORA • IMMOBILIARIA

Tel. 23 55 61
C/ Major, 182 - SALT (Girona)

DE SANT CUGAT A SANT JAUME

La inauguració de les noves dependències de la policia municipal, a més de completar els serveis instal·lats a la Casa de la Vila, ha permès la recuperació d'un interessant espai construït per l'arquitecte R. Giralt Casadesús.

FOTOS: MARTÍ ARTALEJO

La nova llar de jubilats de les Bernardes, juntament amb els altres equipaments projectats, han de marcar un graó més per a la millora de la qualitat de vida dels saltencs.

GERAUTO, S.A.

**CONCESIONARIO RENAULT VEHÍCULOS INDUSTRIALES
TALLER OFICIAL PEUGEOT-TALBOT**

Ctra. Vilablareix, s/n. - 17190 SALT (Girona) Tel. 23 04 11 FAX 23 28 11

Puntualitzacions al senyor Vancells

■ És molt llastimosa la manera com s'ha fet pública la informació sobre el tema de la FP al Vallvera. I encara més la forma d'introduir-la a Salt després de vuit anys de demanar-la.

Aquest tema és una bona demostració de com es planifica en el camp de l'ensenyament. No estem segurs que en la faceta d'endeví tingui tants èxits com en altres. Del que pot estar segur és que els problemes de convivència que es poden produir amb la barreja de la FP i EGB utilitzant les mateixes instal·lacions, algú els haurà de resoldre. Si el raonament en què es basa per a la no existència de problemes és que «hi haurà una separació clara; cadascú tindrà les seves aules», quina sort!, demostra el coneixement molt particular (penós) del funcionament intern del nostre centre.

Si ell es mostra sorprès per l'actitud dels pares, que analitzi el perquè de les seves queixes i veurà que la primera informació sobre el tema que va arribar al centre data de gener d'aquest any, mentre que l'única notícia per escrit és una comunicació al Consell Municipal del 16 d'abril de 1991.

I tot això ha de començar a funcionar l'1 de setembre, i «el més calent a l'aigüera». / CLAUSTRER DE PROFESSORS DEL C.P. VALLVERA

La manca d'un Centre de Formació Professional a Salt s'ha vist provisionalment palliat per la instal·lació als locals de la parròquia de Sant Jaume. El curs vinent s'instal·larà al Vallvera?

Rosa Maria Puig i El Talleret de Salt van rebre els premis Tres de Març

És un dels actes que organitza l'Ajuntament de Salt per commemorar la independència de la població

DOLORS BELLÉS
■ Salt.— L'alcalde de Salt, Salvador Sunyer, va entregar dissabte a la sala de plens de l'Ajuntament els premis Tres de Març a la professora Rosa Maria Puig, com a reconeixement a la seva dedicació al món de l'ensenyament, concretament a nens amb deficiències sensorials, i a El Talleret de Salt, per la seva trajectòria artística, que ha estat lligada des dels seus inicis a la població de Salt.

Els premis van ser convocats per l'Ajuntament per commemorar l'aniversari de la independència de Salt. Miquel Berga, tinent d'Alcalde d'Educació i Cultura de l'Ajuntament saltenc i president del jurat que atorga els premis, va recordar que aquest guardó té com a objectiu el reconeixement oficial de les actituds de promoció de la vida cultural i cívica del poble.

Berga va explicar que, a més del reconeixement a la seva activitat en el camp de l'ensenyament, s'ha volgut premiar Rosa Maria Puig, en l'any de la seva jubilació, per les col·laboracions desinteressades que ha fet en el camp socio-cultural. Després de rebre el trofeu, Rosa Maria Puig va fer un breu parlament en el qual va ressaltar valors socials com ara l'ordre, el treball, la convivència i l'augment i

Josep Domènech, d'El Talleret — a l'esquerra —, i Rosa Maria Puig, després de rebre els premis

millora cultural, que, en tot moment —va dir— cal tenir en compte i recordar.

Miquel Berga va presentar els altres premiats, El Talleret, dient que: «Després de quinze anys dedicats al món del teatre, aquest any ha arribat la consolidació d'una aventura

que va començar a Can Panxut i que, contra tants pronòstics, ha esdevingut una realitat». El guardó va ser recollit per Josep Domènec, que va recordar els seus inicis als locals de Can Panxut i va expressar el seu desig que Salt tingui ben aviat un Teatre Municipal

clourei Salvador Sunyer va cloure els parlaments amb unes reflexions sobre la situació del món actual, «un món ple d'agressivitat i violència». L'acte va finalitzar amb un pisolabís i, com a música de fons, la cançó Give peace a chance, de John Lennon.

Els ja tradicionals premis Tres de Març s'han concedit enguany a Rosa M. Puig i al Talleret de Salt. A la primera en reconeixement a la seva llarga tasca en l'ensenyament especial, i als segons, per la seva trajectòria artística.

La polèmica suscitada amb la possible instal·lació d'una planta d'àrids al davant del pla dels Socs, sembla que s'ha solucionat gràcies al canvi de lloc d'emplantament.

Important any pel C.F. Salt, que ha aconseguit, mercès al seu excel·lent campionat, l'ascens a Regional Preferent.

El Salt aconsegueix matemàticament l'ascens a la regional preferent

Falten tres partits i té set punts d'avantatge sobre el cinquè

DAVID COLOMER
■ El Salt va aconseguir diumenge matemàticament a la regional preferent en el temps de descompte va fer esclatar

judadors i aficionats del Salt preferent guardar forces per a la setmana, que faran un acte de celebració de l'ascens a l'entorn de la plaça de l'Escala, la setmana que ve. Els jugadors i tècnics van regar l'herba i van separar el primer gol, mentre que els jugadors van buscar colles i viciades celebrant-ho cadascun a la seva

entrenadors del Salt. Josep Muñoz, creu que la seva al capdavant de l'equip, des de la seva arribada a Salt, ha fet un gran treball. Muñoz va dir un sistema de joc que és el més fàcil de jugar i que en un tipus de futbol que jo, un entrenador, he vist jugar a la categoria de Preferent. Muñoz va dir un sistema de joc que és el més fàcil de jugar i que en un tipus de futbol que jo, un entrenador, he vist jugar a la categoria de Preferent. Muñoz va dir un sistema de joc que és el més fàcil de jugar i que en un tipus de futbol que jo, un entrenador, he vist jugar a la categoria de Preferent.

l'alegria entre els jugadors, directius i aficionats presents al camp de l'Escala, tot i que la celebració oficial no serà fins aquesta setmana, en què s'organitzarà un sopar. Josep Muñoz, entrenador del Salt, creu que

la clau de l'èxit del seu equip és la seriositat amb què ha afrontat els partits i el fet d'haver aconseguit formar un equip compacte. Muñoz també ha agrair molt el suport dels jugadors i dels directius dels que es va fer carrer de l'equip.

García Contreras, jugador del primer gol del Salt, celebra amb els companys.

querra — i una davantera amb Linares — l'instint goleador — i Morata — l'experiència —, juntament amb Llovetas, que dirigitament no ha jugat, mentre que García Contreras ha estat l'home clau a la mitja punta. A això cal afegir-hi el gran campionat que està fent el porter Lozano, el més gran dels de la categoria. Per Muñoz, tots els seus jugadors poden jugar a categories superiors. Personalment, tot i que no s'ha parlat amb la directiva, li agrada entrenar el Salt a preferent. «Tinc el títol per fer-ho, fins i tot a tercera. No tinc por de res».

La planta de trituració d'àrids de Ball-llosera Ametller SA, afectada pel tractat del futur pont de Fontejau, es traslladarà 300 metres Ter amunt dins la finca que ocupa actualment, cosa que tancarà l'enfrontament

entre els ajuntaments de Salt i de Girona. Després de conèixer la notícia, l'alcalde de Girona, Joaquim Nadal, i el de Salt, Xavier Corominas, es van mostrar satisfets per la decisió, que té el vist-i-plau d'Ur-

banisme, d'Activitats Classificades i de l'Ajuntament de Girona. Fa un any, l'empresa va comprar uns terrenys davant les deveses de Salt per portar-hi la factoria, però va trobar l'oposició del municipi.

La planta d'àrids es quedarà a Fontejau i no s'instal·larà davant de les deveses de Salt

Es traslladarà del seu actual emplaçament uns tres-cents metres Ter amunt

La decisió tanca l'enfrontament entre l'Ajuntament de Girona i el saltenc

SALVADOR GARCIA

■ Girona.— L'emplaçament definitiu de la polèmica planta d'àrids de Fontejau quedarà més a prop de les hortes de Girona que del pla dels Socs, a les deveses de Salt, contra el que era la intenció inicial dels propietaris de la factoria Ball-llosera Ametller SA instal·lar a la nova planta al mig d'una zona arbrada — que aturava les fresses — a tres-cents metres Ter amunt del lloc on actualment té la factoria, que ha de traslladar perquè quedi afectada pel tractat del futur pont de Fontejau. Els propietaris de Ball-llosera Ametller van explicar ahir a aquest diari que la demora provocada per l'oposició de Salt ha causat un perjudici econòmic a l'empresa, que havia fet una important inversió en la compra de maquinària, a més de l'efectuada en les obres de condicionament de la zona de davant de les deveses. Precisament per això, segons fonts municipals de Girona, va ser l'empresa la que va proposar el nou emplaçament, que va ser acceptat de seguida per l'Ajuntament de Girona. El delegat territorial del Govern de la Generalitat, Xavier Soy, va confirmar ahir que Activitats Classificades no hi posarà cap impediment, ja que el trasllat només és un canvi d'emplaçament dins de la mateixa finca. L'alcalde de Girona, Joaquim Nadal, també va donar el vist-i-plau per a la instal·lació de la factoria, però va manifestar que es mantenen les condicions de quinze anys de concessió i la prohibició de l'activitat d'extracció d'àrids. Nadal va dir que aquest canvi «està vivint un contenciós amb Salt». L'alcalde de Salt, Xavier Corominas, va dir que «és una gran notícia» i que «s'ha adoptat la

Terrenys davant de les deveses de Salt on s'havia de traslladar inicialment la planta d'àrids.

millor solució». L'Ajuntament de Salt es va oposar des del començament a la instal·lació de la planta de trituradora davant el pla dels Socs, ja que aquesta activitat està considerada com a activitat molestosa. El membre de l'Associació dels Amics de les Deveses de Salt Angel Palmerola va manifestar la seva satisfacció, però amb reserves: «Hem de veure a quin punt

posen per veure si afecta l'entorn». Encara que traslladant la planta, el mal ja és fet, perquè han tallat arbres de més de cinquanta anys i han destriat nius d'arboretales. Per a Xavier Corominas, «ja era previsible que l'emplaçament definitiu fos allunyat de Salt, ja que hi havia un informe d'Urbanisme que abonava les tests sal-

tenques, en el sentit que la llicència de la planta d'àrids de Girona constituïa una infracció urbanística greu». No obstant això, Xavier Corominas va anunciar la seva disposició d'encetar una línia de col·laboració amb Joaquim Nadal, amb vista a accions conjuntes a les ribes del Ter, com en el pla especial que ja ha encarregat l'Ajuntament de Girona.

m. suñer s.a.

peix i marisc fresc i congelat

BOTIGUES A GIRONA:

PLAÇA MERCAT - TEL. 20 22 48

C/. STA. EUGÈNIA, 20 / TEL. 20 62 76

— IMPORT-EXPORT

— MAGATZEM FRIGORÍFIC 2.500 m³

— VENDA AL MAJOR, HOSTALERIA, COL·LEGIS, ETC.

— ÀMPLIA GAMMA DE VERDURES CONGELADES I PRECUÏNATS.

C/. Sant Josep, s/n

Tel. (972) 23 50 61 *

Fax: (972) 23 51 62

AIGUAVIVA

Jardi foc

EQUIPAMENTS PER A LA LLAR

**XEMENEIES, INSERTS, ESTUFES
BARBACOES I COMPLEMENTS**

PLATJA D'ARO - C/ Juli Garreta, s/n - Tel. 82 55 82

SALT - C/ Major, 310 - Tel. 23 69 59 i 23 54 03

MÉS DE 40 MODELS EN:
llars de forç de pedra, metàl·liques,
inserts, recuperadors de calor,
estufes, accessoris, etc.

party
70.000

panorama
58.000

Sense dades massa concretes, ja que encara no hi ha projecte

La Generalitat presenta un estudi d'impacte del pas del TAV a Salt

CARME SUBIRANA

Imatge d'un Tren d'Alta Velocitat (TGV).

En aquests moments resta a l'ajuntament de Salt, l'estudi que es feu des de la Generalitat de l'impacte que pot tenir el pas del TAV pels llocs on és més apropiat. Dins les seves hipòtesis que es plantegen en aquest estudi, aquest es refereix al fet que la més adequada seria aquella que senyala el trajecte del TAV paral·lel a l'autopista. Si l'Administració central decidís acollir-se a aquesta darrera hipòtesi, les Deveses de Salt, segons asseguraren els membres de les Deveses, associació local, «serien molt perjudicades ja que es crearia una barrera que tancaria aquest espai natural i el d'Alta Velocitat, a part que la influència negativa de totes les vies que el projecte comportaria obria un espai que s'està recuperant seria gran».

El dia tretze de desembre finalitzà el treball per a la presentació d'informació pública a l'ajuntament de Salt, l'estudi sobre l'impacte del pas del TAV per la zona de les Deveses de Salt. Aquest estudi relata les dades des de Barcelona fins a la zona, fent referència a la flora i a una de cent quaranta-cinc quintes d'una manera molt generalitzada, i sense entrar gaire en detalls, segons fonts acreditades. Un cop acabat, abans del dia tretze, s'entran a les legacions a l'esmentat estudi, basant-se entre d'altres en l'estudi que encarregà al col·

lectiu dels Amics de les Deveses. Aquest col·lectiu creu que l'estudi elaborat per la Generalitat, sobre l'impacte de la construcció del TAV (Tren d'Alta Velocitat) en el seu pas per la zona de les Deveses de Salt, és molt poc concret i presenta diverses mancances. Fonts dels Amics de les Deveses de Salt ens informen que «no entenem com es presenta un estudi de l'impacte del pas del TAV per Salt quan encara no hi ha un projecte amb el qual fonamentar-se, i gairebé podríem afirmar que des de l'Ad-

ministració central de l'Estat encara no s'ha decidit quin serà el seu recorregut exacte. L'expedient que en aquests moments resta a informació pública, torna a ressenyar Xavier Sunyer, membre dels Amics de les Deveses, «no és res més que un estudi d'impacte inconcret, del qual desconeixem els objectius reals. Cal recordar que en aquests moments encara no s'ha fet un projecte, fent que fa molt difícil que el citat estudi es pugui centrar en detalls que a vegades són importants».

El pas del TAV (Tren d'Alta Velocitat) per Salt ha suscitat un interès social i polític, per les implicacions que una nova barrera pot produir a la zona de l'autopista.

L'obertura d'una primera exposició inaugural del Museu dels Recursos Hidràulics-Museu de Salt ha suposat un primer punt de partida d'un projecte que ha de contribuir en gran manera a la dinamització cultural del poble.

FOTO: NARCÍS AGUSTÍ

Només cal el sí dels propietaris dels solars

Una cadena francesa estudia construir un gran centre comercial a Salt

CARME SUBIRANA

Salt.— La cadena francesa Leclerc està estudiant la possibilitat d'instal·lar un centre comercial de gran envergadura al terme municipal de Salt, ens uns terrenys propers a la sortida de l'autopista A-7. Una de les primeres passes que han fet en aquest sentit ha estat posar-se en contacte amb els diversos propietaris de les parcel·les i, segons informa l'agent comercial que fa d'intermediari entre els propietaris i l'empresa, la resposta sembla positiva. Del cinquanta per cent dels propietaris als quals s'ha proposat la compra dels seus terrenys, «un vint-i-cinc per cent estan d'acord a efectuar la venda, un quinze per cent estan indecisos, i un deu per cent s'ho ha de pensar», indiquen les mateixes fonts.

Abans de decidir-se per Salt, aquesta cadena de locals comercials francesos ha estudiat diversos enclavaments dins la província de Girona per edificar l'esmentat centre comercial. Segons informa l'agent comercial, l'empresa va escollir finalment Salt per ser una de les poques poblacions que queden properes a Girona. Malgrat tot, també s'han estudiat altres possibilitats, com la d'emplaçar aquest centre a Quor o Vilabertran. La mateixa agent comercial indicà que encara no es desestimaran del tot les altres ubicacions fins que no es confirmi que l'empresa Leclerc pot instal·lar-se a Salt.

Competir amb Perpinyà

Tot i que encara no s'ha arribat a cap acord concret, la intenció de la cadena francesa Leclerc és instal·lar un centre comercial amb un centre de bricolatge annex, comptant amb una gran zona destinada a l'estacionament de vehicles. El centre comercial es construirà bàsicament d'una planta, i s'hi vendrien aquells productes que, segons indica l'agent comercial, estan destinats a atraure l'atenció de tots aquells gironins que el cap de set-

mana es desplacen a Perpinyà per realitzar les seves compres. S'intentaria copiar aquests compradors oferint-los aquests productes seguint la mateixa relació qualitat-preu.

Tot i que s'han mantingut els primers contactes amb els propietaris dels solars que interessen a aquesta empresa francesa, l'Ajuntament de Salt ha manifestat a aquesta redacció que encara no ha rebut la visita de cap representant de Leclerc sol·licitant els permisos d'obra corresponents.

El municipi de Salt podria acollir un centre comercial francès si els propietaris dels terrenys es mostren d'acord.

24 Gener 1991

L'anunci de la possible instal·lació d'una gran superfície comercial prop de la zona esportiva, ha obert la discussió entre els avantatges d'inversió, contribucions i llocs de treball, i els inconvenients que pot comportar per al petit comerç de Salt.

Es va comptar amb la col·laboració del grup de diables Pere Botero

Dues mil sis-centes persones van participar en la cercavila per la pau

C.S. Salt.— Unes dues mil sis-centes persones van participar en el carnestoltes per la pau que va organitzar la comissió de carnestoltes 1991.

Entre les diverses comparses que van prendre part a la cercavila, cal destacar dotze carrosses configurades per interns i treballadors de l'Hospital Psiquiàtric, així com les de l'escola La Farga, la majoria tractant temes pacifistes.

Segons l'opinió dels presents, una de les comparses més gracioses i alegres fou la que feren els alumnes de l'institut Salvador Espriu de Salt.

Aquesta era un cuc gegant de diversos colors, d'uns trenta metres de llargada. D'altra banda, i com a nota curiosa, cal ressenyar que una de les carrosses fetes pels interns de l'Hospital Psiquiàtric portava inscrita la coneguda frase dels anys seixanta «Fes l'amor i no la guerra», acompanyada de la frase vigent actualment «Posa-te'l», posa-l'hi».

Les dones del grup de manteniment del pavelló d'esports també hi van participar amb una comparsa,

Aquest any, malgrat el conflicte al Golf, Salt va tornar a celebrar el seu carnestoltes. (Foto PEP IGLESÍAS).

igualment com l'àrea de Serveis Socials de l'Ajuntament de Salt, la guarderia Barrulet, la guarderia Petit Princep, la guarderia Walt Disney i la secció de Formació Professional de Salt, que hi participà amb dues comparses.

La cercavila va tenir una durada de dues hores i va acabar en el recinte de l'Hospital Psiquiàtric, on els seus integrants pogueren degustar xocolata desfeta amb coca i també ballar al ritme de la música del conjunt Clàxon.

El carnestoltes d'aquest any, a causa de la guerra del Golf, es va convertir en una cercavila per demanar la pau, en una acte amb una gran participació popular.

*Regals
Rosa*

Torras i Bages, 2 SALT

CARNS

Rigau

C/ Major, 155
Plaça Mercat, 42

Telèfon 23 59 23
17190 SALT

**Fusteria
Ebenisteria
Decoració**

**JOSEP
CASAS**

Pg. dels Països Catalans, 116
Telèfon 23 79 14
SALT

BARRIS

**ENVELATS I
DECORACIONS**

Especialista en sostres
de pavellons de totes mides
i adornaments

C/ Major, 302 - Tel. 23 13 68
17190 SALT

FOTO: MARTÍ ARTALEJO

El darrer any ha portat grans millores a les Deveses. La font del Paradís, bancs i taules al pla dels Socs, el mirador de la Quित्रanera..., són exemples de la tasca dels Amics de les Deveses.

FOTO: MARTÍ ARTALEJO

La nova plaça Catalunya serà una realitat en aquesta Festa Major. El seu estat uns dies abans, però, ens permet fer-nos una idea força aproximada del seu aspecte final.

FOTO: JOSEP Ma. OLIVERAS

Les eleccions municipals han suposat un canvi important. Salvador Sunyer, després de quasi vuit anys, cedeix el seu lloc a Xavier Corominas.

**CARNS FRESQUES
XARCUTERIA SELECTA**

Jaume Darnés

Bones festes!

C/ Rafel Masó, 21
Telèfon 23 16 09
17190 SALT

CRISTALLERIES
SALT Tel. 40 03 82

- VIDRIERES DECORATIVES
- DECORACIÓ DE MIRALLS
- MAMPARES DE BANY
- VIDRES PLANS
- VIDRES DE CAMBRA
- TOT VIDRE

C/ Manuel de Falla, 40 17190 SALT (Girona)

Galcerán
Magatzems

VENDA AL DETALL I AL MAJOR

CATIFES
PERSIANES
CORTINES

MAGATZEM:
Pompeu Fabra, 22
Telèfon 24 42 00
17190 SALT

BOTIGA:
Rda. Ferran Puig, 9
Telèfon 20 22 84
17001 GIRONA

**Transportes
Eléctricos
Interurbanos, S.A.**

LÍNIES REGULARS DE
TRANSPORTS DE
VIATGERS

AUTOCARS DE SERVEIS
DISCRECIONALS

GIRONA
Sardenya, 16 - Tel. 20 48 68*

ADMINISTRACIONS:
Girona Tel. 20 02 75
Banyoles Tel. 57 00 53
Olot Tel. 26 01 96
Figueres Tel. 50 31 75

SALT 1991

DADES

ESTADÍSTIQUES

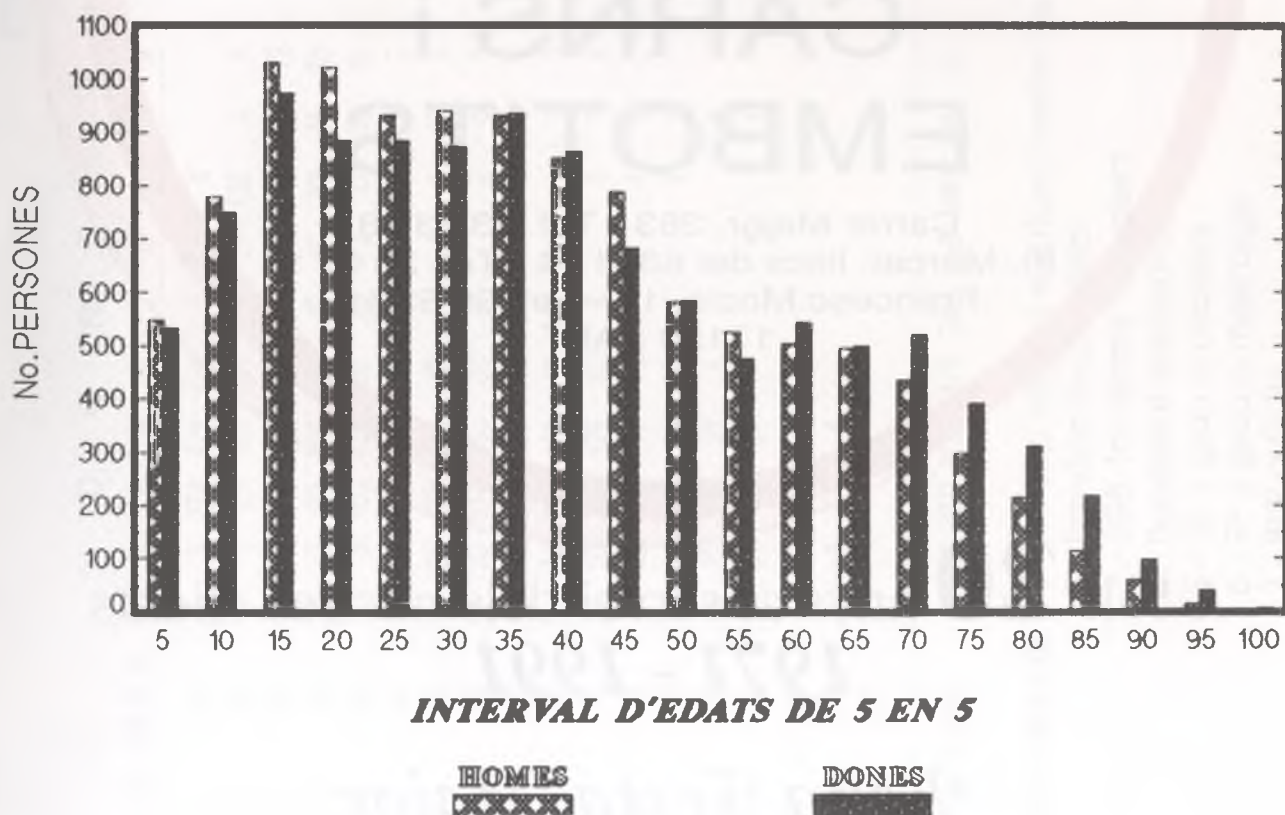
Creiem interessant d'oferir als **lectors** del «PROGRAMA»-Llibre de la Festa Major, una divulgació de dades estadístiques que contribuiran a conèixer millor la realitat sociocultural i econòmica de Salt.

- Aquestes dades han estat facilitades pel Departament d'Informàtica i Estadística de l'Ajuntament de Salt.

Total de vehicles a Salt - 1990

TURISMES (TU)	8.784
AUTOBUSOS (AU)	20
CAMIONS (CA)	824
TRACTORS (TR)	36
REMOLCS (RE)	47
CICLOMOT. (CI)	368
MOTOS (MO)	1.163
TOTAL	11.242

DISTRIBUCIÓ DE LA POBLACIÓ TOTAL GENERAL DEL POBLE

N. VICENS

**CARNS i
EMBOTITS**

Carrer Major, 263 - Tel. 23 83 98
Pl. Mercat, llocs del 68 al 74 - Tel. 23 07 16
Francesc Macià, 11 - Tel. 23 52 16
17190 SALT

A Salt **20** anys al servei dels nostres clients
1971 - 1991

Bona Festa Major

SALT - Estadística sobre el nivell d'estudis de la població en el dia: 12 - VI - 91

TOTAL GENERAL DEL POBLE

DES DE- FINS A	D O N E S									H O M E S									T O T A L									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
15	3	274	471	124	5	3	4			2	341	545	110	6	1	8			5	615	1016	242	11	4	12			
20	1	21	182	434	81	21	138	4	1	5	43	213	460	91	31	80	1	1	6	64	395	894	172	52	226			
25	3	42	252	287	71	27	145	35	12	3	45	278	306	78	43	156	16	15	6	87	530	593	149	70	301			
30	7	83	398	243	40	10	82	46	26	7	69	380	244	47	28	106	27	24	14	152	778	487	87	38	188			
35	3	157	426	162	25	2	37	33	19	4	106	420	171	24	21	61	26	17	7	263	846	333	49	23	98			
40	10	188	336	95	7	3	16	18	7	8	167	377	119	28	13	25	34	17	18	355	713	214	35	16	41			
45	26	233	253	48	4	1	6	13	1	6	201	236	67	18	6	21	18	7	32	434	489	115	22	7	27			
50	30	218	185	30	4		2	5	1	13	224	201	50	7	5	10	10	5	43	442	386	80	11	5	12			
55	40	286	181	19	4		7	6		30	249	171	30	5	5	5	4	4	70	535	352	49	9	5	12			
60	44	277	153	18	2			2	2	21	262	168	19	5	5	5	6	4	65	539	321	37	7	5	5			
65	50	319	129	10	3		1	7	1	17	252	132	14	7	4	4	2	1	67	571	261	24	10	4	5			
70	40	265	77	5			1	2		14	186	89	4	1	1		3		54	451	166	9	1	1	1			
75	61	192	52	2			1	2		15	146	48	4	1				1	76	338	100	6	1		1			
80	32	163	23	1				1		12	78	18	1	2		1	2		44	241	41	2	2		1			
85	21	65	10				1	1		7	39	13			1				28	104	23		1	1	1			
90	12	25	3							2	11	1							14	36	4							
95	4	1	1																4	2	1							
100		
Sumes totals	...	387	2809	3132	1478	246	68	440	175	70	166	2420	3290	1607	321	163	490	150	96	553	5229	6422	3085	567	231	930	325	166

Nivells d'estudis: 1 - No sap llegir ni escriure, menor de 15 anys

2 - Primària incompleta

3 - EGB 1a, etapa completa

4 - Batxillerat elemental

5 - FP 1 grau o oficialia

6 - FP 2 grau o mestratge

7 - BUP o COU

8 - Títol de grau mig

9 - Títol superior

CARNISSERIA

CANSALADERIA

CONSOL

C/ Manuel de Falla, 40 - Telèfon 23 99 49
Dr. Ferran, 24 - Telèfon 40 21 03
Mercat de Salt Pla, núm. 100, 101, 104, 105 i 106
17190 SALT

Jovenalles

Carrer del Tres de Març, 2
Tel. 23 24 08
SALT

S.T.O.

EQUIPAMENT TOTAL PER A L'OFICINA

- Copiadores
- Fax
- Màquines d'escriure
- Equips informàtics
- Enregistradores
- Mobles d'oficina

SERVEI TÈCNIC PROPI

STO

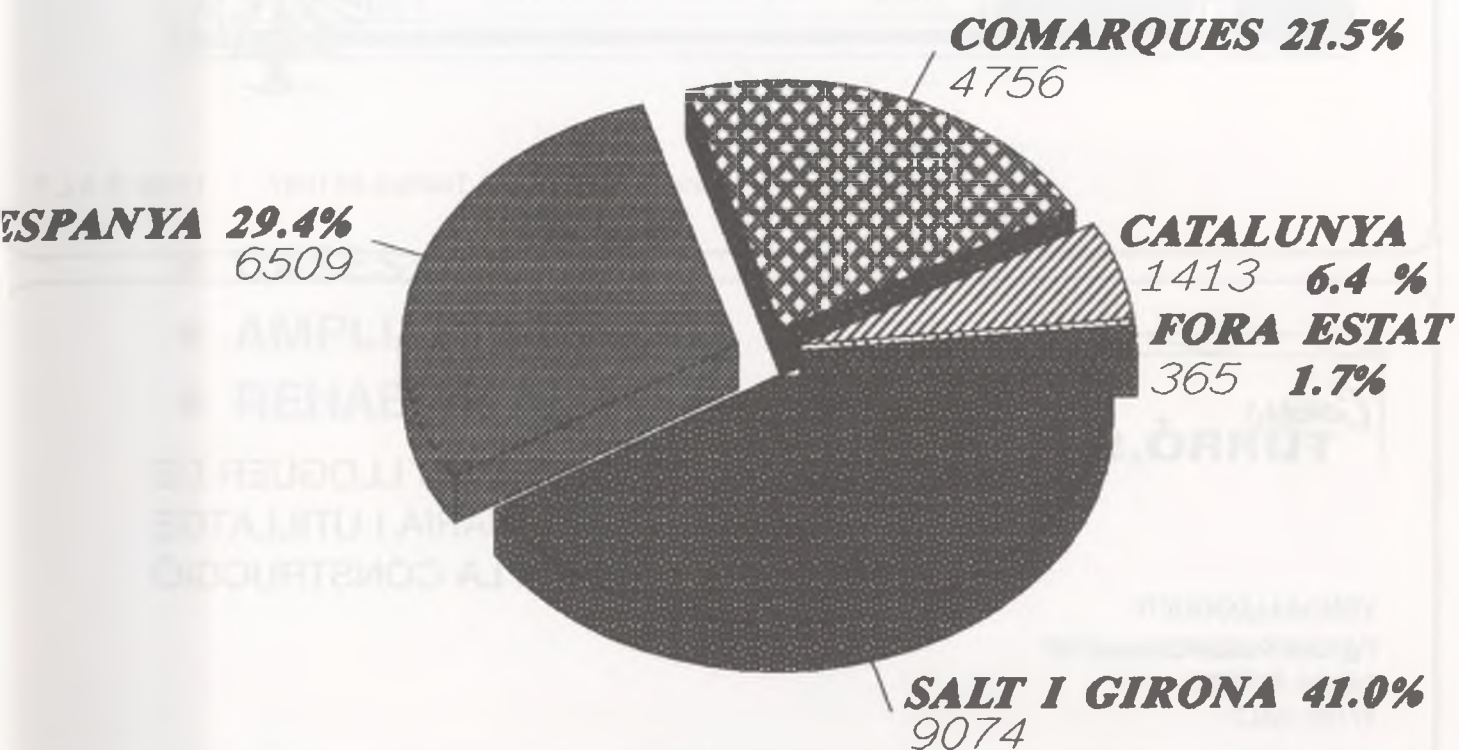
Plaça Catalunya, 27
Tel. 24 36 55
17190 SALT (Girona)

EUROFIMÀTICA

Carrer Nou, 151
Tel. 67 17 00
17600 FIGUERES

LLOC DE NAIXEMENT

Total General

Electrodomèstics

CASELLAS

- RENTADORES
- SECADORES
- CUINES
- FORNS I ENCIMERES
- NEVERES I COMBINATS
- CONGELADORS
- TELEVISORS
- VIDEOS
- HI-FI
- RADIO CASSETS
- LAMPARERIA
- MIRALLS I ARMARIS DE BANY

*tot en les
millors marques*

A MES D'UN GRAN ASORTIT D'APARELLS
ELECTRICS...PLANXES, BATIDORES,
SECADORS, CAFETERES, PICADORES...

C/ Major, 35
17190 SALT

C/ Montseny, 68
17005 SANTA EUGÈNIA
GIRONA

VALLS GARRIGA

S. A.

MOBLE CLÀSSIC
DISSENY D'INTERIORS

TALLER PROPI

Santa Clara, 53 - Telèfon 20 06 93 - GIRONA

HOSTAL DEL PI

Carrer Major, 194 - Telèfons 23 10 97 - 17190 SALT

VENDA I LLOGUER DE
MAQUINARIA I UTILLATGE
PER A LA CONSTRUCCIÓ

VENDA i LLOGUER:

Pg. dels Països Catalans, 58
Telèfon 23 37 31
17190 SALT

CARROSSERIES

PIRINEUS, S.A.

Polígon Mas Aliu

Telèfon 23 69 38

AIGUAVIVA

BURCH constructors s.a. Salt

- **CASES**
- **AMPLIACIONS**
- **REHABILITACIÓ**

C/ Processó, 57
Telèfons 23 86 02 i 23 43 59
17190 SALT

MARBRES
SALT S.A.

MARBRES
PEDRES
GRANITS
PISSARRES

CUINES
XEMENEIES
TAULES
ESCALES

TALLER: Camí de l'Escorxador (Matadero) - Telèfon 23 85 96 - 17190 SALT (Girona)

FESTA MAJOR

DEL 24 AL

21 DE JULIOL

- De les 7 a les 11 del matí, Concurs de Pesca Esportiva «Especial Festa Major de Salt», organitzat per la Societat de Pesca Esportiva la Carpa de Salt.

- A les 12,30 del migdia, lliurament de Premis a la plaça de Lluís Companys.

23 DE JULIOL

- A les 10,15 de la nit, al Pavelló Municipal d'Esports, gran final del «XII TORNEIG DE FUTBOL SALA VILA DE SALT», organitzat pel Patronat Municipal d'Esports.

24 DE JULIOL

- A les 7 del vespre, Audició de Sardanes a la plaça de Lluís Companys a càrrec de la Cobla LA PRINCIPAL DE CADAQUÈS.

- A les 9 del vespre, PREGÓ d'inici de Festa Major, a càrrec de Jordi Oliveras. A l'acabament del Pregó, esclat de la tradicional traca.

- A les 11,30 de la nit, Ball a càrrec dels conjunts SETSON i MONTECARLO, al pati del col·legi La Farga.

25 DE JULIOL

- A les 5 de la matinada, Correfoc pels carrers del poble a càrrec del grup TRIPIJOC. Dins d'aquest Correfoc es farà el tradicional acte de despertar l'Alcalde.

- A les 6 de la matinada, al carrer de Francesc Macià, BALL DEL PIJAMA amb el grup MONTECARLO; en el decurs del ball es farà la xocolatada.

- De 9 a 12 del matí, Concurs de Pesca Infantil-Juvenil, organitzat per la Societat de Pesca Esportiva la Carpa de Salt. A les 12,30 lliurament de premis a la plaça de Lluís Companys.

- A les 10,30 del matí, Cursa de patins al carrer Major. Sortida de la plaça dels Peixos fins a la plaça del Veïnat i tornada a la plaça dels Peixos, organitzat per l'Agrupació Esportiva de Salt.

- A les 11 del matí, al passeig de la Ciutat de Girona, partides simultànies d'escacs, organitzat pel Club d'Escacs Salt.

- A les 11 del matí, VI CONTRAMARXA. Sortida de la plaça del Veïnat i arribada a la plaça dels Peixos.

- A les 11,30, Cursa de Monopatins, amb sortida de la plaça del Veïnat fins a la plaça dels Peixos. Organitza Agrupació Esportiva de Salt.

- A les 6,30 de la tarda, espectacle infantil a la plaça de l'Onze de Setembre, amb el Grup Saragata.

- A les 7,30 del vespre, Audició de Sardanes a la plaça de la Llibertat, a càrrec de la cobla LA PRINCIPAL DE LA BISBAL.

- A les 11,30 de la nit, Gran Ball a càrrec de L'ORQUESTRA LA PRINCIPAL DE LA BISBAL.

DE SALT 1991

DE JULIOL

26 DE JULIOL

- A les 6,30 de la tarda, espectacle infantil a la plaça del Tres de Març, amb el Grup PEP I BOCOL.
- A les 7,30 del vespre, Audició de Sardanes a la plaça de la Llibertat, a càrrec de la COBLA LA PRINCIPAL DE BANYOLES.
- A les 11,30 de la nit, Ball a càrrec dels grups CIMARRON i TRISONIC, al pati de l'escola La Farga. A mitja part es farà l'elecció de la Pubilla de Salt 1991.

27 DE JULIOL

- A les 11 del matí, a la Piscina Municipal, 1a Cursa de Natació Infantil «FESTA MAJOR», organitzada pel Patronat Municipal d'Esports.
- De 4 a 7 de la tarda, gimcana i jocs per a la mainada al grup Sant Jaume.
- A les 7,30 de la tarda, Audició de Sardanes a la plaça de l'Hospital Psiquiàtric, a càrrec de la Cobla BISBAL JOVE.
- A les 9 del vespre, Concert de Festa Major, a càrrec dels grups LOS CLAN i AITANA, al pati del col·legi La Farga.
- A les 9,30 del vespre, sopar al carrer i ball popular, organitzat pel grup Sant Jaume.
- A les 10 del vespre, exhibició de lluita lliure davant la plaça de la Llibertat, organitzada per l'Agrupació Esportiva de Salt.
- A les 12 de la nit, Ball amb els grups LOS CLAN i AITANA, al pati del col·legi La Farga.

28 DE JULIOL

- De les 10 del matí a les 9 del vespre, II FIRA DEL DIBUIX al passeig de la Ciutat de Girona.
- A les 10 del matí, al passeig de la Ciutat de Girona campionat d'Escacs per equips, organitzat pel Club d'Escacs Salt.
- A les 11 del matí, Concurs de Colles Sardanistes, amb la cobla LA FLAMA DE FARNERS, a la plaça de la Llibertat.
- A les 5 de la tarda, Cercavila amb els Gegants pels carrers del poble.
- A les 7,30 del vespre, Audició de Sardanes a la plaça de la Llibertat, amb la cobla BAIX EMPORDÀ.
- A les 9,30 de la nit, al pati del col·legi La Farga, NIT de l'HAVANERA amb els grups ELS PESCADORS DE L'ESCALA i ELS LLOPS DE MAR.
- A les 12 de la nit, gran espectacle pirotècnic a càrrec del grup TRIPI-JOC, a la plaça de Luís Companys.

ORGANITZACIÓ: COMISSIÓ DE FESTES

PATROCINI: AJUNTAMENT DE SALT

HI COL.LABOREN: DIPUTACIÓ DE GIRONA

CAIXA DE PENSIONS DE BARCELONA «LA CAIXA»
CAIXA DEL Penedès

LA COMISSIÓ ES RESERVA EL DRET DE MODIFICAR QUALSEVOL ACTE.

CONVERSA

AMB

CARME CARBÓ

FOTO: MARTÍ ARTALEJ

Qui no coneix la Carme Carbó? Tothom qui es mogui en els ambients culturals, esportius, festius o de participació al nostre poble l'ha haguda de tractar en un moment o altre. Ens la trobarem on hi hagi quelcom a organitzar, a treballar, a matar-hi hores per a la col·lectivitat, especialment per a la joventut i la mainada. És com una vocació.

Com a regidora de l'Ajuntament, com a presidenta del Patronat d'Esports, com a dirigent del moviment escolta o de Rialles; formant part de comissions organitzadores de la Festa Major, o del Carnestoltes, o de la Cavalcada de Reis, o de la Festa del Foc, us la trobareu a tot arreu. No creiem que hi hagi ningú amb més experiència en l'organització de festes.

Per això ens ha semblat que, en aquest PROGRAMA dedicat precisament a les festes de Salt, no podia faltar-hi el seu testimoni. En el curs d'una llarga i interessant conversa, Carme Carbó ens va explicant aspectes diversos de diferents festes saltenques, les interioritats de les quals coneix a la perfecció, ja que es dóna el cas que en totes elles ha participat en la seva organització des del primer dia. Alguns records vénen de lluny.

—A part de la Festa Major, una de les festes tradicionals més antigues que se celebren actualment és la de Sant Jordi, que organitza l'agrupament escolta, almenys des de fa vint-i-cinc anys.

—En què consisteix?

—Celebrem la festa del llibre i de la rosa, tan tradicionals a casa nostra. Es munten parades de llibres i, anys enrera, també de discos. S'organitzen jocs de cucanya i, des de l'existència del moviment Rialles a Salt —fa sis o set anys— hi ha també la participació de grups d'animació.

—Sempre a la plaça dels Peixos?

—S'ha celebrat sempre ocupant la plaça dels Peixos i el passeig Verdaguer; excepte un any,

que vam provar de traslladar-la a la plaça de la Llibertat i que va ser un fracàs.

—Sembla, doncs, que cada festa té el seu espai adequat. Quin és l'objectiu de la Festa de Sant Jordi?

—Donar a conèixer l'escoltisme al poble i divulgar-ne la seva existència i les seves virtuts de cara a la infància i el jovent.

—La Cavalcada de Reis també fa anys que se celebra, oi?

—Des del temps del Consell Municipal, en plena campanya reivindicativa per la independència. Josep Paulí va ser el primer president de la comissió organitzadora en aquesta nova etapa. Actualment ho és l'amici Bôo.

—Què hi destacaries?

—Sobretot la gran participació del jovent i de molta gent del poble que col·labora en la confecció dels vestits, en la construcció i arranjament de les carrosses, etc. Hi ha molta gent que hi treballa per tal que la cosa surti bé. Un cop acabada la cavalcada, la mateixa nit de Reis, un cop desmaquillats i canviats de vestimenta i tot endreçat, ens reu- nim tots plegats en un sopar que aplega més

de cent comensals. Ep! Que cadascú es paga de la seva butxaca!

—Parla'ns del Carnestoltes.

—Va començar fa sis o set anys, coincidint amb la implantació del moviment Rialles al nostre poble. Recordo que el primer any va ploure i es va haver de celebrar als soterranis de la plaça del mercat, en lloc de la plaça de la Llibertat com estava previst. Hi va haver l'actuació d'Àngel Daban. Posteriorment s'ha celebrat sempre a la plaça de la Llibertat. Hi ha cercavila amb grup d'animació, xocolatada, ball amb conjunt musical...

—I la participació de l'Hospital Psiquiàtric?

—Des de fa tres anys. És una experiència interessant i molt positiva. L'objectiu és integrar el Psiquiàtric al poble i viceversa. I darrerament hi ha també la participació d'escoles, guarderies, institut, formació professional...

—Una altra festa ja arrelada al poble és la de l'esport.

—La vam iniciar l'any 87. Significa el reconeixement del poble als qui s'han destacat en la pràctica de l'esport, sigui individual o sigui com equip que ha sobresortit pel seu treball durant l'any, l'esportista veterà, etc.

—Com s'elegeixen?

—Les entitats o clubs presenten els seus candidats i un jurat format per representants dels mitjans informatius, de les entitats i pel president del Patronat d'Esports, proclamen els guanyadors. S'acaba amb una festa-berenar que l'any passat va comptar amb un miler de participants. En el curs d'aquesta festa es fa la proclamació oficial dels guanyadors i el lliurament dels guardons. A més, tots els candidats reben també una placa en reconeixement a la seva tasca. Crec que és una festa important perquè, a més de l'objectiu principal que, com he dit, és el reconeixement d'uns mèrits d'uns determinats esportistes o entitats, la festa —amb tot un seguit d'activitats i com-

peticions que se celebren durant tot el dia en diferents indrets— genera un extraordinari moviment d'esportistes pels carrers del poble, que crida l'atenció i, en definitiva, constitueix un sistema de divulgació de l'esport.

Celebrem aquesta entrevista amb Carme Carbó, en vigílies de Sant Joan. Mentres parlem, tenim davant nostre el cartell de Lluís Mateu anunciador de la Festa del Foc.

—Parla'ns-en una mica

—És el concurs de foguerons de Sant Joan que convoca l'Ajuntament des de fa vuit anys. Hi ha tres premis: el premi al millor fogueró tradicional, el típic de les nostres comarques; el premi al millor fogueró monumental, tipus falla, en què es valora el treball de disseny i la construcció i, finalment, un premi especial de participació. Tot plegat s'acaba amb una festa-espectacle la nit del dia 24 de juny, en el curs del qual es fa el lliurament dels premis.

—Participació?

—L'any passat va haver-hi una inscripció d'una dotzena de foguerons que, tenint en compte les dificultats urbanístiques, podem dir que està força bé.

D'històries, d'anècdotes, de vivències relacionades amb les festes saltenques ens en podria explicar un reguitzell, la Carme. Perquè, certament, en sap un niu. Aquesta ha estat, solament, la transcripció forçosament molt resumida d'una conversa en la qual ens ha comentat aspectes d'algunes —només algunes— de les festes que actualment se celebren al nostre poble. D'altres festes i celebracions se'n parla en altres pàgines d'aquest PROGRAMA. També de les desaparegudes.

Tot plegat, com veurem, Déu-n'hi-do! I més que deu haver-n'hi, perquè segur que més d'una ens haurà passat per alt. Bé doncs podem afirmar que Salt és poble de festes. Visquin les festes i que sigui per molts anys!

Josep Cristòfol i Darné

JAUME PUEBLA GIRONÈS

CISTELLER

Bar Olivet

TAPES VARIADES

ENTREPANS

ESMORZARS

BERENARS

C/ Manuel de Falla, 38

Telèfon 24 46 35

OPTICA TARRÚS, s.a.

JAUME TARRÚS i GALTER

LLICENCIAT EN CIÈNCIES FÍSQUES / ÒPTIC DIPLOMAT

Màxima varietat i qualitat en models de montures
Graduació de la vista amb refractòmetres automàtics computeritzats
Adaptació de lents de contacte
Lents de potència progressiva / Vidres Zeiss

DESCOMPTA DEL 10 % PER A JUBILATS SOCIS DEL "CASAL DE JUBILATS"

Santa Clara, 54 - Telèfon 21 37 50
GIRONA

C/ Dr. Ferran, 1 - Tel. 23 06 61
SALT

LES FESTES

PERDUDES

Les festes perdudes són aquelles que en un moment donat es feren al poble i que avui dia ja no es fan. Foren festes puntuals, la major part de les vegades sota l'advocació d'un sant o d'una verge. Altres cops coincidien amb el nom d'un carrer.

La gent que les feia tenia molta il·lusió i no escatimava temps ni esforços.

Les festes de carrer perdudes omplien un poble, i no eren tan sols actes de gresca i xerifolia, sinó que sempre transmetien un missatge de solidaritat, ajuda mútua entre veïns, etc.

Programa de l'any 1971.

FESTA
de la
VERGE del CARMÉ

SALT

Dies 10 i 11 de Juliol
del 1971

*Festa de Santa Llúcia.
Patrona de les modistes, 1948.*

FOTO: ARXIU CPP

Les causes de la seva extinció foren molt variades, però podem citar des del cansament dels seus membres a l'abandonament de l'activitat, o un cas curiós fou el que va succeir a la Comissió de la festa de la verge del Carme. Aquesta festa va haver de plegar a causa de la gran pressió que van patir els organitzadors de part d'un grup reaccionari i ben específic del poble. Els reaccionaris no estaven d'acord amb els missatges que transmetia la festa: de Pau, Amor i Fraternitat, i oposaren totes les seves forces a destruir allò que una gent de bona fe havia fet.

Altres festes s'han adaptat a un nou context, com per exemple: l'antiga Festa de Sant Antoni (17 gener). En ser Salt un poble agrícola, aquesta festa tenia un pes important, ja que en aquell temps hi havia més de 300 pagesos que vivien directament del camp i del bestiar. Anys més tard, amb la davallada agrícola, la Festa pràcticament desapareix, però la recupera el Club Hípic Centaure donant-li un context actual. S'hi conserven els trets principals, però perd l'aire agrícola i se li dona un caràcter més d'activitat que organitza una entitat. Avui dia la data de la festa és variable.

Una altra festa curiosa és la que es feia per Sant Cristòfol, quan a Salt només hi havia 10 cotxes, però d'aquesta festa ja en parla en Pau Masó en aquest mateix programa.

Possiblement ens haurem deixat alguna festa de barri, carrer o patronal. Si fos així, ens agradaria que ens ho diguéssiu. Gràcies.

Agapit Alonso i Pont

FORN DE PA

Espiga

Carrer Major, 98
Telèfon 23 46 43
SALT

COMAS

JOIERIA
COPEES
TROFEUS
PLAQUES

Carrer Major, 83
Telèfon 23 47 70
SALT

Forn de pa i bolleria

Joaquim Ferrer

C/ Joan Maragall, 53 - Telèfon 21 65 13 - 17002 GIRONA

C/ Dr. Ferran, 23 - Telèfon 23 87 61 - 17190 SALT

C/ Maria de Falla, 42 - Telèfon 23 98 81 - 17190 SALT

LES FESTES DE SALT PERDUDES SON:

FESTA	DATA	ACTES	LLOC	OBSERVACIONS
Sant Isidre	15 de maig	Ofici, sardanes (2 a la Pl. del Pi)	Es reunien al Gremi (Can Casademont) Pica-pica amb galetes i moscatell.	Fins al final dels 60.
Sant Feliu	Agost	Ofici, ball...	C/ Sant Feliu	Mitjan 60
Festa del Roser	Dilluns de Pasqua Granada	Pabordes del Roser. Missa, ofici, sardanes. A la tarda, es jugaven els ous (dotzenes) al Prat de can Boric.	Prat de can Boric	Abans del 36
Sant Sebastià	20 de gener	Ofici, Processó del Sant. Refrigeri a l'Hostal Can Pous i Can Padrosa. Tarda: sardanes, ballada a la Pl. de la Vila.	Carrer Llarg i carrer Processó	Fins al 36
Sta. Llúcia (Veinat) (Festa de les modistes i sastres).	13 de desembre	Missa, processó...	Església Sta. Clara. Pl. Veinat i voltants	Anys 50
Sta. Llúcia (Salt) (modistes i sastres)	13 de desembre	Ofici, sardanes...	Pl. de la Vila	Anys 50
Antiga Festa de Sant Antoni	17 de gener (no era mòvible)	Ofici, cavalls engalanats, sardanes, ball, rifa d'un porc. Tres Toms (bandera). Recollien pa i després el subhastaven, per tenir un fons econòmic.	Sala Can Gubau o Ferriol	1936/39 No es va fer. Després de la guerra es feu fins al final dels 60. A partir de l'any 81 es va reemprendre
Verge del Carme	2n diumenge de juliol	Sardanes, ball, «Ball de la mainada». Concursos...	Pl. Guimerà (actual Pl. Lluís Companys)	1968-75
Sant Joan	23 de juny	Ball, missa...	C/ Sant Joan	Anys 62/63
La Feixina	Últim dia de Festa Major		A la vora de la Gorga de les Acàcies	Fins a mitjan dels 80
L'Aplec de Salt	6/7 octubre		Pla de l'Estacada	1978/79/80
Festa a la carretera (ball al vespre)	Cada diumenge, durant els dos mesos abans de la Festa Major.	Ball	De can Pep del Cafè al Bar Flor. (Organitzava Jovent d'Ara)	Fins al 36
Carrer Sant Dionís	Abans de l'estiu	Ball	C/ Sant Dionís	1943-45

SALLÓ, S.A.

**Projectes i realitzacions
d'obres d'interiorisme
i arquitectura**

Fàbrica i oficines:

Pla de Montfullà, s/n
17162 - Bescanó (Girona)
Polígon Ind. Torre Mirona
Tel: (972) 23 11 12
Fax: (972) 23 54 25

Tintoreria

Regolta

- PELLIS
- LLANES DE MATALÀS
- CATIFES

i tot el referent a la nostra indústria

C/ Major, 312
Telèfon 234543
SALT

CAVALCADA DE REIS

*El Rei Blanc
passejant majestàticament
pels carrers de Salt*

FOTO: CARME CARBÓ

Nom de la festa: CAVALCADA DE REIS

Lloc: RECORREGUT PELS CARRERS IMPORTANTS DEL POBLE

Data/es: VIGÍLIA DE REIS

Antiguitat: 10 ANYS

Qui l'organitza: COMISSIÓ DE REIS

Tipus d'actes que comporta: PREPARACIÓ DELS VESTITS, NOVES CARROSSES,... HI COL·LABOREN MOLTES PERSONES DEL POBLE

Sentit/Motius que van portar a organitzar aquesta festa: PER ALS NANOS

Responsable: COMISSIÓ DE REIS

FESTA DE SANT ANTONI DEL PORQUET

La festa de Sant Antoni del Porquet o dels burros és, sens dubte, una de les més antigues i tradicionals del calendari de festes que a Salt se celebraven antigament.

També és de les que, per raons socio-econòmiques, ha sofert en el decurs del temps una davallada molt forta, fins a la seva desaparició.

Abans, per als saltencs, aquesta festa era totalment participativa. Quasi tothom hi tenia quelcom a veure, bé sigui dintre del sector ramader, de l'agrícola, de l'hortolà o dels tra-giners.

Actualment han desaparegut els animals domèstics dintre del poble. L'agricultura i el transport s'han resolt per mitjans totalment mecànics i les explotacions de bestiar tenen una altra ubicació, el medi rural.

Després d'uns quants anys d'absència, va recuperar-se la festa de Sant Antoni. Ara compta amb uns participants ben diferents dels d'abans, que anaven ben anflocats i enllaçats lluint els millors i més nets guarniments. No obstant, tant per als uns com per als altres, el protagonista ha estat sempre el cavall.

Dintre dels participants actuals sovint s'hi veu el clàssic cavall de competició, però també el d'exhibició i el d'esbarjo o lleure, que l'utilitza una societat cada vegada més nombrosa que necessita molt d'apropar-se a la natura.

Els conceptes d'elitisme dels practicants de l'equitació, va cedint en benefici d'una equitació més popular. Als països més desenvolupats, molts clubs hípics estan municipalitzats i l'equitació forma part dels esports base per a la formació de la joventut.

Sens dubte, aquests conceptes de natura, de lleure i d'esport garanteixen la pervivència del cavall i, en definitiva també, la de la mateixa festa Sant Antoni.

Nom de la festa: FESTA DE SANT ANTONI DEL PORQUET

Data/es: EL DIUMENGE PROPER AL DIA 17 DE GENER

Qui l'organitza: PERE GELI i BOSCH.
CENTAURE - CLUB D'EQUITACIÓ

**RADIO
ANGELATS**

CARRER ÀNGEL GUIMERÀ, 83 • Tel. 23.52.15. • Fax 23.05.47
17190 SALT (GIRONA)

distribuïdor oficial de SONY

Quan l'alta tecnologia no ocupa lloc

distribuïdor oficial de PHILIPS

Hi ha televisors que valen per dos

CARNESTOLTES

FESTA DE

L'ARBRE

Nom de la festa: FESTA DE L'ARBRE

Lloc: VARIABLE CADA ANY (DEVESES, PLAÇA MERCAT, LLUÍS MORENO, ZONA ESPORTIVA)

Data/es: 1r DIUMENGE DE MARÇ

Antiguitat: 1982

Qui l'organitza: L'AJUNTAMENT DE SALT, JUNTAMENT AMB RIALLES

Tipus d'actes que comporta: PLANTADA D'ARBRES, ACTUACIÓ MUSICAL I ANIMACIÓ INFANTIL, OBSEQUI DE FLORS I PLANTES ALS PARTICIPANTS

Sentit/Motius que van portar a organitzar aquesta festa: EL SENTIT DE LA FESTA ÉS DE CAIRE CÍVIC I ES VOL SENSIBILITZAR ELS SALTENCS SOBRE LA NECESSITAT DE TENIR MÉS ARBRES I ZONES VERDES AL NOSTRE POBLE, I, ALHORA, DE SABER RESPECTAR-LOS

Responsable: REGIDOR DE MEDI AMBIENT I RESPONSABLES DEL MOVIMENT RIALLES - GRUP DE SALT

Nom de la festa: CARNESTOLTES

Lloc: CERCAVILA PEL POBLE

Data/es: DIUMENGE ABANS DE CARNAVAL I EL DIMARTS DE CARNAVAL

Antiguitat:

Qui l'organitza: COMISSIÓ DE CARNES-TOLTES

Tipus d'actes que comporta: EL DIUMENGE L'ORGANITZA EL MOVIMENT RIALLES PER ALS NENS I EL DIMARTS LA COMISSIÓ, COMPOSTA PER REPRESENTANTS DE LES ESCOLES, EL PSIQUIÀTRIC I REPRESENTANTS DE L'AJUNTAMENT I ENTITATS

Sentit/Motius que van portar a organitzar aquesta festa: - - - - -

Responsable: COMISSIÓ DE CARNES-TOLTES

FESTA DE L'ARBRE l'any 1986 al Pla dels Socs, a les Deveses. Hi van participar alumnes de les diverses escoles de Salt. El lema de la festa va ser «Un arbre, un amic».

FOTO: ARXIU MUNICIPAL

OBJECTES D'ESCRITORI A L'ENGRÓS

Travessera de Santa Eugènia, 12

Telèfon (972) 23 40 11*

17190 SALT-GIRONA

TAPISSATS CLÀSSICS I MODERNS

TAPISSERIA JOAN

GAZQUEZ OLIVERAS

C/ Joan de la Cierva, 3

Telèfon 23 36 16

17190 SALT

CONSTRUCCIONS DILMÉ, S.A.

Victor Fraixinó

NOVES EDIFICACIONS I REFORMES

Prudenci Bertrana, 2

Telèfon 24 23 63

17190 SALT

FESTA DE SANT JORDI

FESTA DE L'ESPORT

Nom de la festa: SANT JORDI

Lloc: PLAÇA VERDAGUER

Data/es: EL CAP DE SETMANA MÉS PROPER A SANT JORDI

Antiguitat: FA UNS 28 ANYS, ABANS SE CELEBRAVA MÉS PRIVADAMENT

Qui l'organitza: L'AGRUPAMENT ESCOLTA SANT CUGAT DE SALT AMB RIALLES I SALT SARDANISTA

Tipus d'actes que comporta: PARADES DE LLIBRES, ROSES, BAR, JOCS, ANIMACIÓ INFANTIL, COQUES, SARDANES

Sentit/Motius que van portar a organitzar aquesta festa: DIADA DEL PATRÓ DEL MOVIMENT ESCOLTA (Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi de Catalunya).

Responsable: - - - - -

Nom de la festa: FESTA DE L'ESPORT

Lloc: PAVELLÓ MUNICIPAL D'ESPORTS

Data/es: PRIMAVERA (variable)

Antiguitat: 1987

Qui l'organitza: PATRONAT MUNICIPAL D'ESPORTS AMB LA COL·LABORACIÓ DE LES ENTITATS ESPORTIVES

Tipus d'actes que comporta: ACTIVITATS ESPORTIVES, ACTE PROTOCOL·LARI, LLIURAMENT DE PREMIS I CLOENDA-BERENAR POPULAR

Sentit/Motius que van portar a organitzar aquesta festa: AGLUTINAR LA GENT QUE FA ESPORT DE SALT

Responsable: PRESIDÈNCIA I GERÈNCIA DEL PME

Lliurament de premis de la Festa de l'esport 1988.

AMBULÀNCIES CATALUNYA,

S.A.

23 58 78 Servei permanent

42 85 23 Servei nocturn

Major, 28 - SALT

EQUIPADES AMB:

Oxigen / Aspirador / Respirador / Ràdio-Telèfon

SERVEIS A TOTA ESPANYA I A LA RESTA D'EUROPA

CONCERTADES AMB LA SEURETAT SOCIAL,
ASISA I PARTICULARS

IMPORTANT: Els malalts que s'hagin de traslladar per ordre del metge de capçalera o de guàrdia, no hauran d'abonar res pel servei. Aquest va a càrrec de la Seguretat Social.

Portes basculants i corredisses

*Amb acabaments de fusta,
xapa galvanitzada
o alumini*

**Comandaments a distància
Automatització de tot sistema de portes**

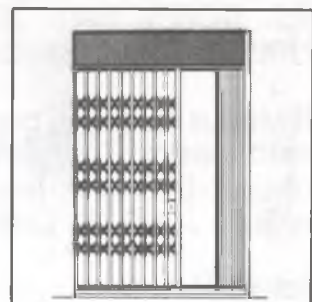
Construeix i instal·la:

M. Riera, S.A.

Apartat de correus 100 - SALT - Tallers: camí de Vilablareix - Telèfons 44 03 07 - 44 02 76

Ballesta R-13

*Porta totalment amagada que protegeix el seu àtic,
comerç, pis, xalet, etc.*

TROBADA INFANTIL DE LA SARDANA

Nom de la festa: TROBADA INFANTIL DE LA SARDANA

Lloc: DIFERENTS LLOCS CÈNTRICS DEL POBLE

Data/es: 1 DE MAIG

Antiguitat: 11 ANYS

Qui l'organitza: SALT SARDANISTA

Tipus d'actes que comporta: TROBADA INFANTIL DE LA SARDANA, QUE CONSTA D'UN GALOP D'ENTRADA, DUES SARDANES PER A LES COLLES INFANTILS, UNA SARDANA DE GERMANOR I TRES SARDANES PER AL PÚBLIC

Sentit/Motius que van portar a organitzar aquesta festa: PROMOCIONAR LA SARDANA A L'ESCOLA

Responsable: SALT SARDANISTA

“PINXADA” DEL CARRER SANT ROMÀ

FOTO: PERICOT

Primera "pinxada": Carrer Sant Romà, 1987.

Nom de la festa: "PINXADA" DEL CARRER SANT ROMÀ

Lloc: CARRER DE SANT ROMÀ

Data/es: MES DE MAIG

Antiguitat: 5 ANYS

Qui l'organitza: LA COMISSIÓ DE FESTES DEL CARRER

Tipus d'actes que comporta: MENJADA POPULAR DE PINXOS AMB BALL

Sentit/Motius que van portar a organitzar aquesta festa: PER OBTENIR DINERS PER A LA FESTA DEL CARRER.

Responsable: LA COMISSIÓ DE FESTES

LAMPISTERIA
instal·lació
i reparació

FRANCESC LÓPEZ DELGADO

Plaça 11 de Setembre, baixos, s/n.
Telèfon 24 47 82
17190 SALT (Girona)

Aislamientos
LUIS, s.a.

- AÏLLAMENTS TÈRMICO-ACÚSTICS
- CONDUCTES AIRE CONDICIONAT
- AÏLLAMENTS DE CÀMBERES FRIGORÍFIQUES
- FALSOS SOSTRES DECORATIUS O AÏLLANTS
- CALORIFUGAT DE CANONADES AMB ACABAT METÀL·LIC
- APLICACIONS D'ESCUMA DE POLIURETÀ
- MAMPARES DIVISÒRIES
- SUBMINISTRAMENT DE TOT TIPUS DE MATERIAL AÏLLANT

Passeig d'otol, 98
Tel. 23 52 44 - Fax 23 54 10
17005 GIRONA

Avda. Reis Catòlics, 25
Tel. - Fax 26 98 73
17800 OLOT

FESTA CASAL

D'AVIS

LES BERNARDES

Diada de germanor l'any 1991 a Platja d'Aro.

Fa uns nou anys que a Salt va establir-se la Llar de Jubilats que portava el nom de l'edifici on s'ubicà, LES BERNARDES, sota la direcció i patrocini de l'Excel·lentíssima Diputació, amb el desig d'emprendre una tasca molt profitosa per a la gent del nostre poble.

Aquella esperança s'ha fet realitat i aquell projecte polivalent ha estat generosament traspassat a l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials (ICASS), depenent de la Conselleria de Benestar Social, el qual aporta el seu total finançament: personal, serveis, manteniment, etc.

El col·lectiu de socis és regit per un Consell de Govern, compost d'un president, vice-president i 7 vocals representants de les comissions:

Comissió de Cultura
Comissió d'Esports
Comissió de Jocs Recreatius de Taula
Comissió de Música
Comissió de Festes
Comissió d'Artesania
Comissió de Viatges i Excursions

Totes aquestes comissions han dut a terme les seves activitats com el concurs literari, competicions de petanca i de jocs de taula, formació d'una coral, excursions, etc.

El Casal disposa de Serveis d'Assistència Social, d'Infermeria, Perruqueria de dones, Cafeteria i Menjador, i Sala de Rehabilitació. També s'està preparant el servei de Podologia.

Els beneficiaris del Casal han de ser persones majors de 60 anys a dins de la demarcació territorial de SALT - BESCANÓ - BONMATÍ - ANGLÈS - OSOR - LA CELLERA - AMER - SANT HILARI SACALM - SANT MARTÍ DE LLÈMENA.

Després d'aquests apunts, s'imposa fer un record de l'extraordinari relleu que aquest any tingué el Dinar de Germanor, que el dia 26 de maig passat vam celebrar en un restaurant de Platja d'Aro, sota la gentil presidència d'autoritats i personalitats que ens honoraren amb la seva companyia. En el transcurs del dinar foren nomenats i obsequiats amb un record la Padrina de l'any, CONSOL CASACUBERTA I SAUMELL, i el Padri, JOSEP BELLERA I CODINA. Les llàgrimes d'emoció i agraïment d'ambdós commogueren els 620 amics grans allí reunits.

També va homenatjar-se amb uns records, forts aplaudiments i emoció general, la tasca que el nostre president PERE BOSCH I ALSINA ve desenvolupant des de tants anys al servei del poble de Salt. L'acte va ser extremadament emotiu, deixant-nos a tots un record molt agradable. Per molts anys!

Nom de la festa: FESTA DEL CASAL D'AVIS
LES BERNARDES

Lloc: CADA ANY EN UN LLOC DIFERENT:
PLATJA D'ARO (1991)

Data/es: 26 MAIG

Antiguitat: 9 ANYS

Qui l'organitza: EL CONSELL DE GOVERN

Tipus d'actes que comporta: ACTES
CULTURALS, ESPORTIUS, MÚSICA...

**Sentit/Motius que van portar a organitzar
aquesta festa:** DIADA DE GERMANOR

Responsable: EL CONSELL DE GOVERN

**Tallers
Mecànics**

**CARPUN
S.A.**

Telèfon 47 60 62
Polígon Industrial Inigesa
FORNELLS DE LA SELVA

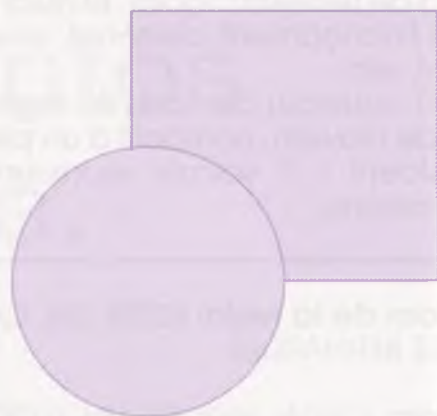
**Construcciones
Electromecánicas
del Ter, S.A.**

Coemter, sa

**MAQUINÀRIA
PER A
PLÀSTICS**

Camí de Vilablareix, s/n.
Telèfon 23 13 61
S A L T

**Joan
Anglada
i Codina**

**PEDRES
MARBRES
GRANITS**

Bellavista, 10 (Les Pedreres)

Telèfon 20 60 98 - Fax 22 74 20

17007 GIRONA

Les despeses eren cobertes per les aportacions dels fidels que lliuraven el seu òbol a les pabordesses, noies del barri renovades cada any, que posaven tota la il·lusió per aconseguir una festa ben lluïda. Els pabordes tenien la responsabilitat de bastir un altar, per al dia de Sant Antoni, embellit amb els pollancre, canyes i llampants domassos.

L'Antònia Sureda encara recorda —els primers anys d'aquest segle— com la mainada acompanyava en Pau Fàbregas —avi del flequer Pau Masó— que vivia al carrer de la Unió— quan cada vespre es dirigia a la capella del Sant, abaixava la corriola d'on penjava un llum d'oli i l'encenia; era un far espiritual que il·luminava les nits del barri.

Sabem que els anys 10 i 20, qui s'encarregava de la festa era en Josep Xifra, important fuster del barri, conegut per Pep Peixater, vivia al carrer Unió, 21; era tot un senyor, d'una gran categoria humana; en la fotografia, en Pep és el que passa per la vorera, amb un ciri a la mà prop del tabernacle, que llavors ja portaven devots paletes que també tenien Sant Antoni per patró.

La República del 31, amb la imposició dels principis anticlericals, apagà la flama d'una festa sobretot religiosa.

El 1940, l'Antònia Sureda i un grup de joves del barri, entre els quals cal destacar en Joan Pi, es proposaren recuperar la festa i ho aconseguiren; ben nombrós ha estat l'estol de nois i noies que han col·laborat —des de llavors— en l'esplendor de la diada de Sant Antoni: elles durant l'any, passant amb una caixeta a recaptar; arrançant l'altar la vigília de la festa. L'endemà, les guapes pabordesses i els galants pabordes alegraven el Sant i el barri amb la seva jovial alegria. Qui no ho recorda?

El 1967, coincidint amb la desaparició de les Clarisses i la manca de relleu en l'organització, la festa s'estroncà fins al 1984, en què un reduït però decidit grup de matrimonis joves, amb els seus habitatges a prop de la capella del Sant, novament recuperaren la festa donant-li un aire actual, mantenint la base religiosa, accentuada fins i tot amb la celebració d'una missa ben concorreguda al peu de la capella del sant.

Que Ell pregui per tots.

MOTOS CATALUNYA

Pere Teixidor

VENDA I REPARACIÓ DE
BICICLETES,
VELOMOTORS I MOTOS

MONTESA	DUCATI
PEUGEOT	
VESPA	VESPINO
DERBI	
HONDA	PUCH
RIEJU	
YAMAHA	SUZUKI

Carrer Major, 307
Telèfon 23 93 67
17190 SALT

Fleca i Pastisseria

Carrer Llarg, 4 - Telèfon 23 83 71

REVEL·LA DE SANT JOAN

FESTA DEL FOC

Nom de la festa: FESTA DEL FOC-
CONCURS DE FOGUERONS

Lloc: - - - - -

Data/es: REVETLLA DE SANT JOAN, I LA
FESTA EL DIA DE SANT JOAN

Antiguitat: AQUEST ANY ÉS EL 8È CONCURS

Qui l'organitza: AJUNTAMENT DE SALT
COL·LABORA RIALLES DE SALT I "LA CAIXA"

Tipus d'actes que comporta: CONCURS
DE FOGUERONS. EL DIA DE SANT JOAN, EL
LLIURAMENT DE PREMIS AMB UN ESPECTAC-
LE DE RIALLES

**Sentit/Motius que van portar a organitzar
aquesta festa:** - - - - -

Responsable: AJUNTAMENT DE SALT

Nom de la festa: REVETLLA DE SANT JOAN

Lloc: PATI DEL COL·LEGI LA FARGA

Data/es: 23 DE JUNY

Antiguitat: 11 ANYS

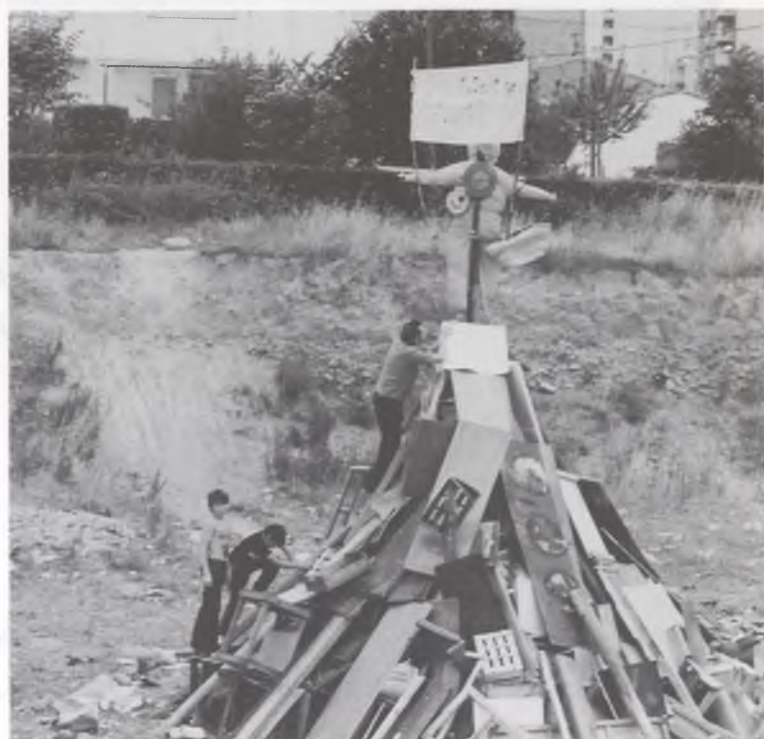
Qui l'organitza: SALT SARDANISTA

Tipus d'actes que comporta: UNA AUDI-
CIÓ COMPLETA DE SARDANES I LA
REVEL·LA, QUE CONSTA D'UN BALL
POPULAR

**Sentit/Motius que van portar a organitzar
aquesta festa:** CONSERVAR LES TRADI-
CIÓNS DEL POBLE CATALÀ

Responsable: SALT SARDANISTA

FOTO: CARMÉ CARBÓ

CRISTALLERIES

GOPESA

INSTAL·LACIÓ DE PORTES TEMPLADES
VIDRIERES DECORATIVES
DOBLE VIDRE AÏLLANT
MANPARES DE BANY
MIRALLS
VIDRES PLANS
VIDRES COLOR
VIDRES LAMINATS

Campcardós, 86 - Telèfon 23 67 05
17005 GIRONA

LA TECA

JOSEP Ma. DUBÉ

ENCARREGUEU AMB ANTEL·LACIÓ:

- SARSUELES I PAELLES
- POLLASTRES A L'AST
 - CONNILLS A L'AST
 - ÀNECS A L'AST
 - CANELONS
 - CALAMARS A LA ROMANA
 - PLATS CUINATS
 - TRIPADES, CARGOLS, etc.

EXTENS ASSORTIMENT DE VINS I ESPUMOSOS

Carrer Major, 9

Telèfon 23 94 79

SALT

FESTA DEL CARRER PERE COLL I GÜITÓ

**VI FESTA DEL CARRER
PERE COLL I GÜITÓ**

Dissabte, 29 de juny de 1991

Nom de la festa: FESTA DEL CARRER PERE COLL I GÜITÓ

Lloc: CARRER PERE COLL I GÜITÓ

Data/es: EL DISSABTE MÉS PROPER A LA FESTIVITAT DE SANT PERE (29 DE JUNY)

Antiguitat: JUNY 1985

Qui l'organitza: VEÏNS DEL CARRER PERE COLL

Tipus d'actes que comporta: JOCS DE CUCANYA PER A LA MAINADA, GIMCANA AMB BICICLETA, AUDICIÓ DE SARDANES, BALL DE NIT.

Sentit/Motius que van portar a organitzar aquesta festa: DESIG D'ORGANITZAR UNA ACTIVITAT ON HI PARTICIPESSIN ELS VEÏNS DEL CARRER I ALHORA OFERIR ANIMACIÓ A LA GENT DEL POBLE.

Responsable: MIQUEL DEULOFEU / JAUME MELÉNDEZ

Quan cal explicar quelcom d'algú o un fet que t'estimes, ressaltes majoritàriament les seves virtuts, tots ens decanem envers la cosa positiva i recalquem els esdeveniments que més arriben a la gent en general.

De la nostra festa ens agradaria explicar-vos primordialment dos fets, un és l'entusiasme del jovent del nostre barri a l'hora d'organitzar, d'unificar esforços per aconseguir una festa lluida, aportant-hi noves idees per tal d'aconseguir que la mainada s'ho passi el màxim de bé possible. Per cert, una de les innovacions és el concurs de llançament de globus d'aigua, on, a més de fer-nos un gran tip de riure, la canalla pot demostrar la seva habilitat, tant a l'hora de llançar els globus com en el moment d'escopsar-los.

L'altre punt que no podem deixar fora del tinter és la col·laboració de tots els veïns, sense limitació d'edat, suposo que aquest fet es deu produir a totes les festes de carrer o de barri que se celebren arreu de les nostres comarques, però nosaltres, per l'experiència viscuda en els darrers anys, ens cal donar un VISCA molt gran envers tots els veïns del carrer Pere Coll i Güitó.

**CENTRAL DE
GESTIONS**

G. CANIGÓ

CIA ASSEGUANCES G.A.N.

Subdirecció:

Gran via de Jaume I, 82, 2n. - Tel. 206050*
17001 GIRONA

AC
ASSESSORIA CODINA

Plaça Bern, 3
Apartat 429

Tels. 208254 i 205100 (4 línies)
17080 GIRONA

PERRUQUERIA

LEO

Carrer Major, 128
SALT

BODEGA

La Tòria

Carrer Major, 110
Telèfon 234093
SALT

FESTA DEL BARRI DE LA PROCESSÓ

Festa del barri de la Processó, fa molts anys.

Aquesta festa de barri va néixer i créixer de la manera més simple i senzilla, gairebé com totes les festes de carrer que s'organitzaven en aquells moments tot just acabada la Guerra Civil.

Cal ressaltar que aquesta festa fou fundada per un grup de dones, i la principal d'elles va ser la Coloma de Ca l'Arolas (única que sobreviu de les fundadores, i puntual assistenta a l'ofici de la festa, «per molts anys, Coloma»).

Un dia, en el seu taller de modista que tenia a la Rambla, es varen reunir amb l'Angelina de cal Nyinyo, la Consuelo Porcell, la Maria de can Massana i la meua mare. D'aquesta trobada va sortir-ne la idea d'organitzar i preparar la primera festa del nostre barri; es va celebrar el dia 14 d'agost de l'any 1940, vigília de la Mare de Déu. Els actes consistien en un ofici religiós solemne en sufragi dels difunts del barri, i un ball de revetlla amenitzat per l'orquestra l'As d'Anglès, aleshores era una orquestra de renom a les nostres contrades, i sardanes no cal dir-ho; en aquell temps no se'n podien tocar ni ballar.

La primera festa fou un èxit total, fins va haver-hi superàvit i això va motivar els organitzadors que l'any següent es pogués construir la fornícula de la Mare de Déu que hi ha a la façana de ca l'Arolas, que precisament aquest any hi hem celebrat el seu CINQUANTENARI.

La festa alguns anys, per causes molt diverses, no s'ha celebrat, però és cert que fa temps que una nova comissió, amb afany de superació any rera any, consolida la seva continuïtat.

Nom de la festa: FESTA DEL BARRI DE LA PROCESSÓ

Lloc: PLAÇA VERDAGUER

Data/es: PRIMER DISSABTE DE JULIOL

Antiguitat: DES DE L'ANY 1940

Qui l'organitza: COMISSIÓ DE FESTES DEL BARRI

Tipus d'actes que comporta: OFICI RELIGIÓS, SARDANES, BALL DE REVETLLA I JOCS INFANTILS

Sentit/Motius que van portar a organitzar aquesta festa: UN GRUP DE DONES VAREN CREURE NECESSARI ORGANITZAR UNA FESTA PEL BARRI

Responsable: EMILI CROUS, PRESIDENT DE LA COMISSIÓ ORGANITZADORA

auto-sport

VEHICLES TOT TERRENY

Servei: **SPORT GARATGE, S.A.**

Passeig Marquès de Camps, 1 i 3 - Telèfon: 23 78 83 - Fax: 23 66 52 - 17190 SALT (Girona)

Suministros Cataluña, S.L.

VOLVO CAMIONS

SERVEI OFICIAL

Passeig Marquès de Camps, 3 - Tels. 23 33 11 / 23 38 61 - Fax 23 66 52 - 17190 SALT (Girona)

SEMBLAVA QUE ERA AHIR

Sembla que era ahir, quan la Comissió de Festes prenia un tall de coca acompanyat d'una copa de cava per acomiadar la Festa Major de l'any passat. Un cop acabat l'últim acte que van ser les Havaneres, parlàvem del que hi havia passat aquell dia, les anècdo-

Nom de la festa: FESTA MAJOR DE SALT

Lloc: A TOT EL POBLE (EL BALL ES FA A L'ESCOLA LA FARGA)

Data/es: LA SETMANA DEL 25 JULIOL

Antiguitat:

Qui l'organitza: LA COMISSIÓ DE FESTES DE SALT

Tipus d'actes que comporta: BALLS, SARDANES, ESPECTACLES INFANTILS, CORREFOCS, HAVANERES, ESPECTACLES PIROTÈCNICS

Sentit/Motius que van portar a organitzar aquesta festa: FA SIS ANYS EL SR. EMILI CROUS, REGIDOR DE FESTES DE L'AJUNTAMENT, ENS VA CONVOCAR PER TIRAR LA FESTA ENDAVANT, UN ANY MÉS TARD VA NÉIXER LA COMISSIÓ COM A ENTITAT I AIXÍ FINS ARA

Responsable: JOAN FONT I FIGUERAS

tes, les queixes, les felicitacions, en fi, que arribarem a la conclusió que per molt bé que es pugui fer sempre seríem criticats i això està bé, vol dir que la Festa està viva, que la gent en parla i la viu, ja sigui visitant la Fira Cultural, ballant sardanes, portant la mainada als espectacles infantils, escoltant les havaneres, o ballant fins a la matinada al col·legi la Farga.

Bé, de la passada festa ha passat un any i ja és història, però la Comissió no ha estat aturada tots aquests mesos, en fa onze que va començar a estructurar el que seria la Festa Major de l'any 1991, les reunions cada dilluns, els projectes i, per què no, les discussions. Fins que un bon dia neix el que en arribar el dia 24 de juliol es convertirà en la Festa Major 1991, i tornarà la mateixa història de sempre amb les seves crítiques i agraïments, però amb les bones intencions d'agradar a tot un poble perquè hi pugui passar uns dies distrets i divertits, per part d'un grup de gent que hi treballa tot un any, perquè en sigui una realitat, La Comissió de Festes de Salt.

Semblava que era ahir, però ja ha passat un any, bona Festa Major 1991.

MOTOUSO

VENDA I REPARACIÓ
DE MOTOCICLETES
ACCESSORIS I RECANVIS

Plaça Catalunya, 4
Telèfon 23 05 13
17190 SALT (Girona)

**FORN DE PA
I BOLLERIA**

Josep Ma. Ferrer

C/ Miquel de Palol, 9 - Tel. 23 85 53

C/ Major, 294 - Tel. 23 87 59

C/ Major, 197 - Tel. 24 12 44

C/ Àngel Guimerà, 116

C/ Pacheco (Cantonada Torres i Bages)

17190 SALT

CONSTRUCCIONS

AURICH, S.A.

**CONSTRUCCIONS DE XALETES I
OBRES DE PALETA EN GENERAL**

OFICINA: C/ Major, 316
MAGATZEM: C/ Joaquim Ruyra, 16
Telèfon 23 75 02 - SALT

FESTA DE LA PLAÇA DE L'ONZE DE SETEMBRE

Antecorrença els veïns del carrer Ford a un quart de deu del vespre, al local del carrer Ford nº 7.
A la reunió hi assisteixen propietaris i veïnals d'edifici. Els reunits es consideren prou representatius i acordem donar per vàlida la reunió al seu nom del dia i els acordem a què arriba.
Ponents a debat el primer i després de l'ordre del dia que després "Convi del nom del carrer Ford i donar un nom a la Plaça" els assistents manifesten la conveniència del dia oneri, donada l'arbitrarietat amb què es va imposar l'actual nom. També es va arribar convenient de fer establir el nom nou del carrer amb el de la nova plaça.
Esquenen les diverses propostes de nom, de les quals hi ha de triar la més per veïnat i utilitat. Pels la primera i segona elles mateixes, quedaren les següents propostes: 11 DE SETEMBRE I LLUÍS COMANYS.
Poderos o veïnals dels assistents, va obtenir majoria la proposta 11 DE SETEMBRE.
El resultat de acceptat per tots els assistents sense excepció; i s'acorda de donar curs a la sol·licitud corresponent.
També es prepararen els següents acord per unanimitat: Sol·licitar l'ús exclusiu del nom en la rotulació de les plaques i fent-hi figurar només l'entitat de Salt o en última termes cop, d'afegir a en JUAN FORÉS i TORQUER de fer la corresponent sol·licitud al DOMINI, MUNICIPAL DE SALT.
No havent-hi res més a tractar, s'acorda la reunió a un quart d'onze. Salt a trenta d'Agost de mil nou-cents setanta-nou.

(Handwritten signatures and notes from the meeting document)

Ballada de sardanes a la plaça.

Nom de la festa: FESTES D'ESTIU
Lloc: PLAÇA DE L'ONZE DE SETEMBRE
Data/es: SEGONA SETMANA DE JULIOL
Antiguitat: 12 ANYS
Qui l'organitza: COMISSIÓ DE FESTES PLAÇA DE L'ONZE DE SETEMBRE
Tipus d'actes que comporta: SARDANES, ESPECTACLES INFANTILS I BALLS
Sentit/Motius que van portar a organitzar aquesta festa: DONAR UNA ALTRA FESTA DE CARRER AL POBLE
Responsable: LLUÍS MORA I URRIT (president)

La plaça Onze de Setembre és l'única plaça del Poble que el seu nom va ser escollit democràticament pels veïns.

Un cop escollit el nom es va formar la Comissió de Festes de la Plaça. Des d'aquella data fins ara s'ha fet la festa cada any, d'això ja fa tres anys. També es fa el sopar de la Festa Major i enguany es faran les Festes d'Estiu, els dies 12 i 13 de juliol.

D'ençà d'aquella Plaça que popularment s'anomenava plaça de Les Palmeres han passat molts anys, i hi han desfilat conjunts per fer ballar els més marxosos, audicions de sardanes i espectacles infantils.

També cal esmentar que si no fos pel recolzament de tots els veïns no seria possible poder organitzar tots aquests actes.

FESTA DEL CARRER DE SANT ROMÀ

Fa uns trenta anys quan un grup de noies del veïnat de Salt, les «pabordes», es varen reunir per fer una catifa al carrer per on havia de passar la Processó de Corpus, van trobar-se amb un problema que era el de fer el dibuix; això ho van comentar a un veí del carrer, el Sr. Lluís Torres, el qual, com a gran dibuixant, no s'hi va negar.

Segons ens comenta l'amic Lluís, donaven premis en metàl·lic, i el carrer de Sant Romà va aconseguir el primer, però varen guardar els diners per no saber què fer-ne. Per la festa del carrer de Sant Antoni es va tornar a fer

Nom de la festa: FESTA DEL CARRER DE SANT ROMÀ

Lloc: CARRER DE SANT ROMÀ

Data/es: EL CAP DE SETMANA MÉS PROPER AL DIA 9 D'AGOST

Antiguitat: 28 ANYS

Qui l'organitza: LA COMISSIÓ DE FESTES DEL CARRER

Tipus d'actes que comporta: BALL, SARDANES, JOCS DE CUCANYA, ELECCIÓ DE PUBILLA, PLAY BACK, PREGÓ, MISSA, COMPETICIONS DE PING-PONG

Sentit/Motius que van portar a organitzar aquesta festa: GANES DE DIVERTIR-SE

Responsable: LA COMISSIÓ DE FESTES

FOIJO: CREIXENT

Festa del carrer de Sant Romà, any 1967.

la catifa, que no optava a cap premi, però com que va quedar molt bé, els hi varen tocar tres sardanes al carrer.

Els veïns, que qui més qui menys sortia al carrer per parar la fresca, ja que no hi havia tant trànsit (estem parlant de molts anys enrera), comentaven que havia agradat molt i que amb els diners i col·laboració de tot el carrer es podia fer una festa. Posant fil a l'agulla, un grup es posà al front per iniciar una festa, la festa del carrer de Sant Romà, col·laborant-hi el carrer amb suport econòmic. Es varen fer sardanes i ball amb un manubri, cosa que solament la gent gran recorda.

Arran de l'èxit, la festa es va continuar preparant tot l'any: uns feien banderetes per engalanar el carrer, altres fent unes petites banderetes que a l'hora de la festa un noi i una noia posaven a la gent que anava arribant al carrer per gaudir de la festa, i sempre la gent donava alguna moneda petita, però no oblidem que parlem de trenta anys enrera. Aquest grup de gent que eren els «guies» de la festa (o més ben dit, una comissió), el formaven en un inici Lluís Torres, Ramon Carol, Geroni Casas, Consol Casacuberta i Emili Ferragut.

I la festa continuava any rera any, passant per la comissió diferent gent, de la qual han format part Josep Carreras, Eduardo Boada, Joaquim Rosa, Fernando Moliner, Narcís Oliveras, Carles Bramon, Josep Ma. Galí, Isabel Pujolràs, Valentí Pericot, Anna Casacuberta i Miquel Bota.

La Festa del carrer de Sant Romà es va deixar de fer uns anys per manca de gent, però després un grup varen tornar a arrencar-la, fins ara.

La Festa de Sant Romà s'ha fet durant molts anys i de diferents formes, però sempre hi ha hagut tres dies de festa, amb sardanes i ball, havent-hi fins i tot diversos conjunts en un sol dia o un conjunt i una orquestra.

En els últims anys s'han incrementat les activitats de la festa amb una gran «pinxada» amb ball, iniciada gràcies a la proposició de l'amic Galí, que té moltes ganes de treballar. El primer any vàrem comptar amb el Sr. Costabella, en un repertori de cançons catalana per alegrar la festa.

Seguint les propostes d'Isabel Pujolràs, es va començar a fer més coses, com per exemple sortir per Nadal al carrer fent una representació del Pessebre i dels Reis.

Els components actuals de la comissió són: Joan Ramírez, Sílvia Moliner, Àngela Sanjuan, Lluís Pericot i Josep Pericot, amb moltes ganes de treballar, amb ajuda de persones del carrer, continuant ornamentant el carrer per Nadal, fent el pessebre vivent i la representació dels Reis, la gran «pinxada» en el mes de maig amb ball i festa major a l'agost, que aquest any és els dies 9, 10 i 11 d'agost. Us hi esperem a tots.

La comissió demana disculpes si s'ha deixat alguna persona per anomenar o alguna anècdota per explicar, i dona moltes gràcies a les persones que ens donen suport d'una manera o altra.

Gràcies i fins a la festa.

La Comissió de Festes del carrer de Sant Romà

ROSTISSERIA

obert tots els dies excepte els dilluns

TOT HO FEM AMB LLENYA

Carrer Major, 220 - Telèfon 23 11 69 - S A L T

*Bona festa
major!*

**CARNS
EMBOTITS**

Plaça Catalunya, 5
Telèfon 23 93 76
SALT

**FUSTERIA
MECÀNICA**

**Joaquim
Bober**

Àngel Guimerà, 96
Telèfon 23 62 52
17006 SALT

**FABRICACIÓ i DISTRIBUCIÓ
PRÒPIA de PRODUCTES
de**

Pastisseria i «Bollería»

Urb. Mas Aliu - C/ Sant Josep, s/n.
Tels. 24 19 11 - Fax 24 31 85
17181 AIGUAVIVA

FESTA DEL GRUP

VERGE MARIA

Aquesta festa es realitza cada vigília del 14 d'agost des de fa molts anys. La raó principal és per la festivitat de la verge, ja que el grup s'anomena així.

Des d'aleshores un grup de veïns van pensar que podrien realitzar una festa amb motiu de la diada i desinteressadament es van moure, buscant col·laboradors per finançar la festa juntament amb les aportacions que veïns i botiguers van fer.

D'aquesta manera la roda es va posar en marxa i van partir el dia en tres parts, al matí i la tarda dedicada exclusivament a la mainada, realitzant concursos i actuacions infantils, i com a recompensa els guanyadors tenien trofeus i altres premis.

Una segona part dedicada a les sardanes, on fa temps tenim la col·laboració espe-

Festa infantil.

cial de Salt Sardanista, on molta gent s'ho passava d'allò més bé.

I com a recompensa final el ball de nit, amenitzat per un conjunt musical, on tothom hi participa ballant i divertint-se.

Aquesta festa s'ha anat fent fa molts anys, però últimament la comissió es trobava poc inspirada per anar seguint, per raons desconegudes.

I aquest any, la comissió de l'any passat no se'n volia responsabilitzar, i per aquest motiu nosaltres un grup de joves veïnes casades i amb mainada, vam pensar que això no podia passar, ja que la mainada aquell dia s'ho passava d'allò més bé, i també per nosaltres que ens agrada molt la gresca, i una altra de les raons és la tradició, i això sí que no es pot perdre.

El que no sabíem és que per poder realitzar una festa com Déu mana, hem hagut de recórrer molts carrers per trobar col·laboracions i poder finançar la festa, anar d'aquí cap allà. Però esperem que finalment tot aquest esforç sigui recompensat i que surti tot bé, que el temps ens hi acompanyi, etc.

Però després d'uns dies de començar a recórrer estem molt entusiasmades, i realitzarem com cada any les tres parts de la festa.

I tot això ha estat possible gràcies a la col·laboració de veïns, botiguers, ajuntament i altres entitats que ens han recolzat en tot moment per seguir endavant, i així ho esperem.

Ah! ens oblidem de nosaltres, que ens presentem com a representants de la festa, una colla de joves i no tan joves veïnes que ens hem fet anomenar LA COLLA DE LA PLAÇA.

Nom de la festa: FESTA DEL GRUP VERGE MARIA

Lloc: PLAÇA GAUDÍ

Data/es: 14 D'AGOST

Antiguitat: MÉS O MENYS UNS QUINZE ANYS

Qui l'organitza: LA COMISSIÓ DE FESTA DEL GRUP VERGE MARIA

Tipus d'actes que comporta: AL MATÍ, ES FA UN CONCURS DE DIBUIX. A LA TARDA ES FA UN FESTIVAL INFANTIL I AL CAPVESPRE UNES SARDANES. A LA NIT, COM A COMIAT DE LA FESTA, EL BALL DE NIT.

Sentit/Motius que van portar a organitzar aquesta festa: PERQUÈ L'ENDEMA ÉS LA FESTIVITAT DE SANTA MARIA

Responsables: PILAR CASAPONSA, OLGA GIMENO, ANNA I MARGARIDA PEDRA, ESTHER PÉREZ, M^a. ÀNGELS FERNÁNDEZ, EVA FERNÁNDEZ, MERCÈ POQUET, ARACELI LUCENA I ELS CORRESPONENTS MARITS

Agència de la propietat immobiliària
Administració de finques
Gestoria administrativa

Declaració de renda
Impostos de persones físiques i societats

Altes impost béns immobles
Cèdules habitabilitat

Expedients jubilació
Seguretat Social d'empreses
Traspàs - matriculació vehicles

SEGUR - CAIXA
NACIONAL HISPÀNICA, S.A.

(GRUPO VITALICIO)

GENERALI
ASSEGURANCES:

Incendis, vehicles, multi-risc de la llar, comunitat, comerç
jubilació, pensions, accident individual, etc.

Av. Jaume I, 44, baixos
Tel. 20 88 54 / Fax 21 46 08
17001 GIRONA

Països Catalans, 147
Tel. 24 44 92
17190 SALT

DIADA DEL CASAL DE JUBILATS DE SALT

Si fem un retrocés històric envers el nostre Casal, podem dir que l'evolució d'aquesta Entitat comença a partir de l'any 1976, que amb autonomia pròpia s'anomena CASAL DE JUBILATS DE SALT. Cal dir que els seus fonaments provenen de l'any 1972.

El dia 16 d'octubre de 1977, amb un gran festival i amb l'assistència de personalitats del treball, política, lletres i arts, tot un fet històric a la Vila de Salt, s'inaugura el nou local

Nom de la festa: DIADA DEL CASAL DE JUBILATS

Lloc: CASAL DE JUBILATS DE SALT

Data/es: SETEMBRE (NORMALMENT L'ONZE)

Antiguitat: 1974

Qui l'organitza: CASAL DE JUBILATS DE SALT

Tipus d'actes que comporta: NORMALMENT LA FESTA ÉS LA CULMINACIÓ DE TOTA UNA SETMANA D'ACTES CULTURALS, ESPORTIUS I RECREATIUS. LA DIADA CENTRAL ÉS UN DIUMENGE O FESTIU (11 DE SETEMBRE), AMB CONCURS DE PETANCA, MISSA I UN DINAR DE GERMANOR, AMB BALL I HOMENATGE ALS AVIS DEL CASAL

Sentit/Motius que van portar a organitzar aquesta festa: LA NECESSITAT DE CELEBRAR UNA «FESTA MAJOR» DELS AVIS, AMB UNA TROBADA DE LA MAJORIA DELS SOCIS I FAMILIARS QUE, DESGRACIADAMENT, A CAUSA DE LA VIDA ACTUAL, TENEN POC OPORTUNITAT DE RELACIONAR-SE. TAMBÉ COM A HOMENATGE A LA GENT MÉS GRAN DEL CASAL

Responsable: LA JUNTA DIRECTIVA DEL CASAL DE JUBILATS DE SALT

FOTO: ARXIU DEL CASAL

Excursió del Casal de Jubilats.

anomenat «CASAL DE JUBILATS I SIMPATITZANTS DE SALT». Es comencen a programar i fer excursions i trobades (recordem les primeres al monestir de Sant Pere de Roda, Roses i altres), amb cloenda d'un Dinar de Germanor.

S'aprova el programa de la DIADA DEL JUBILAT, en reunió celebrada el dia 7 d'octubre de 1981 i s'amplien les sortides amb excursions a Lourdes, Monestir de Poblet, Riu Lleó, Andorra, Ogassa. Cada mes, almenys, fer-ne una.

L'any 1982 es va rebre l'ofertament per part de l'Ajuntament de fer unes xerrades envers la normalització del català.

Cada any que passa, LES DIADES DELS JUBILATS es fan més amenes i divertides. Dinars de Germanor amb molta concurrència i amb un acabament de ball per a tothom.

La gran festa d'aquesta Entitat és la DIADA DEL CASAL DE JUBILATS DE SALT, i la data escollida l'11 de Setembre, des de fa molts anys. Una setmana abans es programa una cantada d'havaneres, amb el suport de «LA CAIXA» amb un cremat en el pati del Casal. A part de tot això, s'organitzen Campionats de brisca i botifarra i també balls.

Aquest any es farà la XIV CANTADA D'HAVANERES I LA XVII DIADA DEL CASAL DE JUBILATS DE SALT, el dia 11 de Setembre d'enguany, amb el següent programa: Concurs Provincial de Petanca per a Jubilats al matí, missa a l'Església Parroquial de Sant Cugat i Dinar de Germanor en un restaurant de la província, i al final un gran ball i homenatge als avis de més edat d'aquest Casal.

Esperem i desitgem que aquest any sigui benvinguda la DIADA i obrirem les portes de tot cor, perquè tots els socis, familiars i simpatitzants del Casal de Jubilats de Salt gaudeixin amb molta il·lusió tots aquests actes socials.

Ferran Márquez i Morgade

C/ El Greco, 13 - Telèfon 23 26 62 - 17190 SALT

FOTO ESTUDI
REPORTATGES
FOTO CARNET
REVELAT 8 HORES
MARCS A MIDA (tenim mostrari)
CÀMERES I ACCESSORIS

FOTOLAB

C/ Sta. Eugènia, 47 - Tel. 24 23 50 - 17005 GIRONA

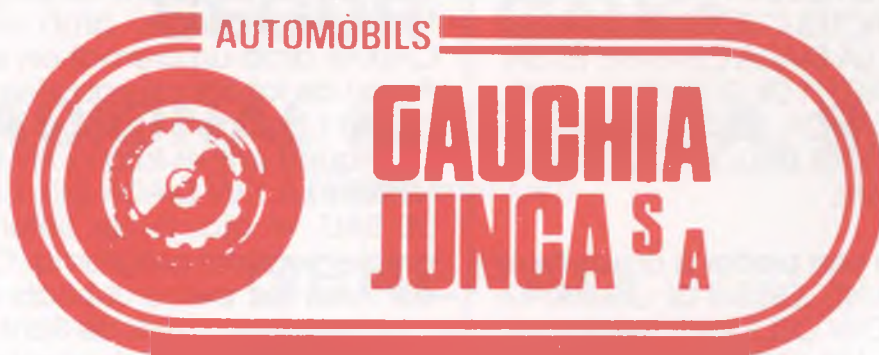

Josep Marcó i Batista

C/ Major, 278
Tel. 23 55 57
17190 SALT
(Girona)

MECÀNICA • XAPISTERIA
RENTAT • GREIXATGE
PINTURA • CANVI D'OLI

**Departament
especialitzat en
reparació RENAULT**

COMPRA-VENDA D'AUTOMÒBILS

Travessera Santa Eugènia, 18-22 - Telèfon 23 44 32 - SALT

FESTA DE L'ANIVERSARI DEL MERCAT

FOTO: LLUÍS SERRAT. EL PUNT

Nom de la festa: FESTA DE L'ANIVERSARI DEL MERCAT

Lloc: PAÏSOS CATALANS (DAVANT MERCAT)

Data/es: 15 DE SETEMBRE

Antiguitat: 9 ANYS

Qui l'organitza: L'ASSOCIACIÓ DE COMERCIANTS

Tipus d'actes que comporta: SARDANES, BALL I UNA GRAN BOTIFARRADA. SORTEGEM ALGUN REGAL

Sentit/Motius que van portar a organitzar aquesta festa: L'AGRAÏMENT A LA GENT DEL POBLE I VOLTANTS PER VENIR-NOS A COMPRAR AL MERCAT I DEMOSTRAR-LOS EL NOSTRE AGRAÏMENT

Responsable: L'ASSOCIACIÓ DE COMERCIANTS

FESTA VERGE DE LA MERCÈ

Nom de la festa: FESTA PATRONAL - VERGE DE LA MERCÈ

Lloc: PLAÇA DE LA VILA, 21

Data/es: ÚLTIMA SETMANA DE SETEMBRE / 1a SETMANA D'OCTUBRE

Antiguitat: 1965 / 66

Qui l'organitza: EMPRESA I COMITÈS D'EMPRESA MANUFACTURAS A. GASSOL S.A.

Tipus d'actes que comporta: HOMENATGE ALS JUBILATS, MISSA, ACTES CULTURALS I ESPORTIUS, SARDANES.

Sentit/Motius que van portar a organitzar aquesta festa: HOMENATGE ALS JUBILATS DE L'EMPRESA.

Responsable: COMISSIÓ ESPORTIVA - COMITÈS D'EMPRESA - DIRECCIÓ DE L'EMPRESA

90e ANIVERSARI

Carrer Llarg, 26 - Telèfon 23 42 86 - 17190 SALT

DE LA SARDANA

Dansa de tothom, dansa alliberada!
mai has refusat ta joia a ningú;
saltes com el cor, mes cada vegada
obeint el nombre que el nou salt et du.

Dansa numerada, la teva mesura
és franca penyora de cordialitat;
ens aculls a tots, però restes pura
perquè saps el límit de la llibertat.

J. M. LÓPEZ - PICÓ

DEL 1952 I DE LA FESTA DE SANT CRISTÒFOL

FOTO: J. ZAMORANO

El vell automòbil de Pau Masó amb un bell carregament (juliol 1951).

En l'any de gràcia de 1952 la nostra vila comptava aproximadament amb uns 6.100 habitants. Podem aprofundir encara una mica més en l'entrançable història local, perquè en les fidedignes fonts de l'Arxiu Parroquial consta que al llarg d'aquells 365 dies es registraren 60 defuncions, 49 matrimonis i 82 bateigs. Des d'aquí felicitem de tot cor tots aquells nascuts a la nostra vila que enguany compleixen 39 anys.

La Festa Major d'aquell 1952 revestí aquell esplendor habitual que li donà sempre ampla ressonància arreu de les nostres comarques durant els dies 24, 25, 26, 27 i 28 de juliol.

Era el tercer any que l'envelat s'aixecava a la Pista Municipal d'Esports que l'Ajuntament havia construït en un solar de la seva propietat al costat mateix de la Casa de la Vila. Feia 32 metres de llargada per 17,5 metres d'amplada. Estava pavimentada amb llosetes hidràuliques de ciment pòrtland i poc després, en un espai lliure que encara quedava, s'hi va construir una petita sala-auditori de planta baixa i línia molt senzilla i austera, de discreta cabuda, molt apropiada per a concerts, conferències, reunions, etc.

Des de l'acabament de la guerra, per disposició expressa de les circumstàncies imperants, tots els programes s'havien d'editar forçosament en llengua castellana. Així i tot, en el programa de l'any 1949, ben solet entre les seves 50 pàgines ja hi va sortir el primer escrit en català. Sol, únic però significatiu, com una bandera flamejant.

El programa oficial d'actes d'aquest any 1952 mostra els seus principals al·licients: festes religioses, sardanes, balls, concerts, partits de futbol, concurs aeronàutic, grans sessions cinematogràfiques i castell de focs artificials. I la col·laboració de les Cobles-Orquestres: Selecció, de Granollers; Montgrins, de Torroella de Montgrí; La Principal de Cassà de la Selva, i Brasil, de Girona.

Remarquem que el dia 24 s'inaugurà, a la Sala d'Actes de l'Ajuntament, una exposició de pintures de l'artista gironí Vicente Martínez.

I que les sardanes profusament escampades per tota la Vila donaren fe, proclamaren ben alt que estàvem en plena Festa Major. En total es varen tocar 76 sardanes repartides de la manera següent: 25 sardanes el dia de Sant Jaume, 24 el dia de Santa Anna i 27 el dia de Sant Cugat.

Si hem escollit aquest 1952, amb el seu petit univers de vida saltenca, ha estat perquè tot justament aquest any se celebrà per primer cop a la nostra Vila la Festa de Sant Cristòfol, patró dels automobilistes. S'escau sempre el dia 10 de juliol, però per raons d'ordre laboral se celebrava el diumenge següent. Ja amb anterioritat hi havia hagut algun tímid intent d'establir-la, alguna esporàdica celebració, però mai va reeixir massa feliçment. Aquesta vegada la Festa sorgí amb una vigoria i un impuls que li donà vida per cinc anys seguits. Un programa d'actes que reproduïm, idèntic cada any en el seu desenrotllament, és una bona mostra d'aquella activitat. Durant cinc estius consecutius, després de l'Ofici

TALLER GUIMERÀ

REPARACIONS D'AUTOMÒBILS
GENERAL

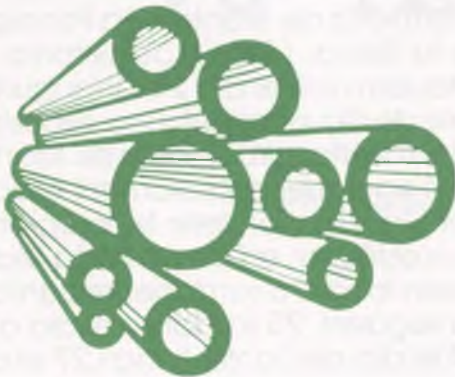
C/ Àngel Guimerà, s/n. - Tel. 24 35 16 17190 SALT
(Girona)

ELECTRICITAT
CALEFACCIÓ
FONTANERIA
GAS

INSTAL·LACIONS

JOSEP
LL. VÀZQUEZ

C/ Major, 234 - Tel. 23 43 70
C/ Joan Maragall, 6 - Tel. 23 76 21
17190 SALT

MOBRA, S.A.

Canaleres per a la construcció i per lampistes
Doblegament de xapa i tall

TALLER:
Camí Antic de Salt a Vilablareix, s/n. - Tel. 23 53 17 - SALT

Una esportiva moto amb cistella, tripulada pels Lladó, pare i fill (juliol 1956).

Solemne i la benedicció de vehicles, recorria els carrers de la Vila una llarga caravana que sosmovia alegrement la matinal tranquil·litat d'aquells diumenges habitualment recollits i apacibles amb un descompassat concert de botzines i cridòria exultant, tot esperant les sardanes del migdia. A la nit, les sardanes i el ball amb què s'acabava la Festa a la Pista Municipal d'Esports, atreïen molta gent.

Eren unes nits tèbies de començament de juliol i les sardanes i el ball a la Pista tenien un singular encís, perquè els arbres plantats al seu voltant, en una terra que havia estat camps ubèrrims, oferien ja un petit tàlem verd als espectadors. Eren temps del famós «Arri-vederci Roma», del petit Renato Rascel, genial protagonista de la pel·lícula «Il Cappotto» («L'abric»), basada en el conte del mateix nom, de Nicolai Gógol, i portada a la pantalla pel director Alberto Lattuada. De vegades no sé si aquelles cançons eren líriques i poètiques o bé si el lirisme i la poesia li posàvem nosaltres i aquelles nits plàcides de fi de la festa de Sant Cristòfol.

Durant cinc anys seguits la Festa de Sant Cristòfol va mobilitzar alegrement i pacífica la nostra població, on cada any, de manera molt notable, creixia el nombre de participants al compàs sempre del volum del parc municipal de vehicles de tota mena, del món del motor d'explosió i que quedaven fidelment reflectits en l'estat de comptes de cada celebració.

Any 1952	36 participants
Any 1953	54 participants
Any 1954	60 participants
Any 1955	95 participants
Any 1956	139 participants

Aquest 1956 va ser el darrer any de la seva celebració, precisament quan es trobava en el zènit de la seva popularitat, perquè l'any següent, per unes quantes opinions desapa-

rellades, per coses aparentment adverses i per actituds de tant se me'n dóna, no es varen lligar caps. En fi, raonaments bastant puerils tots plegats, que en aquests casos el meu pare amb casolana filosofia resumia així. «Hi ha gent que es cansa d'estar bé».

Actualment, segons dades facilitades pels serveis d'estadística i de l'Arxiu Municipal del nostre Ajuntament, en cloure's l'any 1990 Salt comptava amb 22.160 habitants i un parc automobilístic de 11.607 vehicles de tota mena. Sí, un salt enorme, però molt entenedor quan s'ha vist passar davant nostre tota una llarga cavalcada d'anys. Durant la Guerra Civil, un capità amic meu, home molt lletraferit a qui els estralls de la revolució havien encomanat un pessismisme incurable, solia dir que els anys passats són com una dona volguda que ja no veurem més.

Si ara m'agrada rememorar tots aquests esdeveniments que conformaven part de la vida saltenca d'aquell 1952, no és pas només pel meu propi goig, sinó perquè una vegada algú, que devia valer molt, va dir que s'ha de conèixer el passat per comprendre el present.

Pau Masó i Fàbrega

Fotografies i altra documentació, de l'arxiu particular de l'autor.

FIESTA DE SAN CRISTOBAL

SALT

PROGRAMA

de los actos que tendrán lugar en esta Villa
el día 10 de julio de 1955

A las 10 horas: Concentración de todos los camiones, coches y motocicletas frente al Ayuntamiento, para dirigirse en caravana hasta la Plaza de la Iglesia Parroquial.

A las 10'30: Oficio Solemne en honor al Santo Patrón, cantado políticamente por la Capilla Parroquial. Terminado el mismo, bendición de todos los vehículos. A continuación y en la Plaza de España, la

Gran Orquesta Moderna de Amer

interpretará tres sardanas:

Rosa Bella - Saderra
Els Iris - Roca Delpech
Vila Catalana - Fontàs

Seguidamente y en alegre caravana, se recorrerán las principales calles de la población terminando con la interpretación, en la Plaza de San Pedro, de tres magníficas sardanas, por la Orquesta antes mencionada.

Quins Fiscorns - Font
Escolta'm - Barnosell
Els dos vailets - Mas - Ros

A las 22'30: Sardanas en la Pista Municipal de Deportes a cargo de la

Gran Orquesta Moderna de Amer

Hilariena - Viladesau
Capriciosa - Buxó
Barquejant - Gratecós
Torroella Vila Vella - V. Bou

Seguidamente

Magnifico Baile

como fin de fiesta

NOTA: La entrada a la Pista Municipal, será libre y gratuita.

Foto

El Cisne

REPORTATGES DE
CASAMENTS i
COMUNIONS
MATERIAL FOTOGRÀFIC

Plaça 11 de Setembre
Telèfon 23 72 42
17190 SALT

òptica
salt

m. s. nieto

Àngel Guimerà, 75
Telèfon 23 36 45
17190 SALT

 SOLAR S.A.

**FÀBRICA DE MIRALLS
COL·LOCACIÓ I INSTAL·LACIÓ
ESPECIALITAT EN VIDRES ARTÍSTICS
FINESTRES DE GELOSIA
MAMPARES PER A BANY**

DISTRIBUÏDOR:

C/ Joan Maragall, s/n. (Zona Esportiva)
Telèfon 23 58 11 - SALT

L'APLEC DE SALT, UNA FESTA PERDUDA

FOJO: ARXIU LA FARGA

L'Aplec va coincidir, en el temps, amb els anys de lluita per la recuperació de la independència municipal i, naturalment, el seu ambient estava saturat d'aquell esperit reivindicatiu.

Seria difícil d'explicar per què una festa nascuda amb tanta força i amb una acceptació tan multitudinària, va tenir una vida tan efímera.

El primer Aplec de Salt es va celebrar l'any 1978 i en van seguir dos més: el 6 i 7 d'octubre del 1979 i l'11 i 12 d'octubre del 1980. I aquí s'acaba la història —de moment— d'una festa inexplicablement perduda.

Després de la celebració del tercer i, per ara, últim Aplec, LA FARGA (Núm. 17, novembre 1980) li dedicava un editorial on, després de destacar-ne l'èxit aconseguit, acabava dient: «L'Aplec de Salt, ja consolidat plenament, representa l'expressió d'un poble fort i puixant que vol ressorgir de la massificació per tornar a adquirir la personalitat de poble. En nom de tots us convidem ja des d'ara a l'Aplec de l'any vinent. Fins l'any que ve!».

I aquest any que ve —n'han passat més de deu— no ha arribat encara.

—Per què?

He fet aquesta pregunta a diverses persones que van participar en l'organització de la festa i, curiosament, ningú no me n'ha sabut explicar les causes.

Tant se val. El que compta són els fets i la realitat és que l'Aplec de Salt ha deixat d'existir. Escric aquestes línies amb franca intenció reivindicativa, perquè crec que Salt hauria de recuperar el seu Aplec. I en aquest sentit voldria evocar-ne alguns aspectes que el van caracteritzar:

El que en primer lloc se m'acudeix destacar-ne és el fet que el treball de l'organització va ser obra conjunta —la unió d'esforços— de tot un grup d'entitats saltencs, entre les quals el Casal de Jubilats de Salt i les seves seccions Club Petanca Salt, el Centre Excursionista Saltenc i la mateixa revista LA FARGA.

En segon terme, caldria remarcar la massiva resposta popular, no solament de gent de Salt, sinó també d'altres indrets, en tots els actes programats: concursos, sardanes, cançons... I molt especialment la quantiosa participació infantil en els actes pensats especialment per a ells: concurs de dibuixos, gimcana, etc.

I, finalment, recordar que l'Aplec de Salt se celebrava al Pla de l'Estacada, a Montfullà, terme municipal de Bescanó. Precisament LA FARGA (Núm. 5, octubre 1979) lamentava, en el seu editorial, el fet que l'Aplec de Salt s'hagués d'anar a fer fora de Salt. «Perquè a Salt —deia— ja no ens queden paratges per a aquests afers. L'esparveradora especulació del sòl que ha portat Salt a la situació caòtica que tots patim cada dia, ens ha deixat, a més a més, sense espais lliures on reunir-nos per celebrar-hi aplecs, feixines i altres festes populars a l'aire lliure, en plena naturalesa».

Eren altres temps, certament, i mentrestant les coses han canviat. Les Deveses, el Pla dels Socs, la Font del Paradís... Voleu lloc més escaient per a la celebració d'un aplec? Però, vegeu com són les coses, ara que disposem del paratge idoni a casa nostra, ara ja no en tenim, d'Aplec.

Voldria que aquestes línies servissin per incitar les forces vives d'aquest poble a unir novament els esforços vers la recuperació d'una festa eminentment popular: L'Aplec de Salt. Crec que si ens hi posem, l'èxit està assegurat. Som-hi?

ENGUIXATS - DECORACIÓ

LL. BUSQUETS

Plaça Josep Irla i Bosch, 21 - 17190 SALT - Telèfon 21 8351 - GIRONA

Emili Crous

LLOGUER DE CADIRES / PAVELLONS IMPERMEABLES / ADORNAMENTS, PISTA PARQUET

Sant Jaume, 18 - Telèfon 24 16 47 - 17190 SALT

AUTO TALLER

F. FELIU

C/ Pere Coll i Guitó, 22
Telèfon 23 19 73
17190 SALT

Ctra. Nacional II (Cruce Caldes)
Telèfon 47 03 66
17455 CALDES DE MALAVELLA

ENCARA ENS

FALTA

UNA FESTA MÉS

Volem un poble marxòsl Un Salt embalat! Aquestes varen ser les conclusions que l'equip de redacció de "LA FARGA" vàrem arribar mentre elaboràvem el PROGRAMA-Llibre de la Festa Major que vosaltres, estimats lectors, teniu ara a les vostres mans.

Com veieu, a Salt, per sort, hi ha un munt de festes de tota mena: festes de carrer, populars, ben participatives, a nivell *local*.

Però després de repassar, al voltant de la taula on fem les reunions, el conjunt de festes que es fan a la nostra vila (totes gràcies a l'empenta popular...) vàrem deduir que a Salt hi manca una festa genuïna, singular, específica, que vagi més enllà de l'àmbit local i que per les seves característiques atregui gent de tot el Principat. Una festa singular com pot ésser la Patum de Berga, les Enramades d'Arbúcies, les Calçotades de Valls, l'Aplec del Cargol de Lleida o la Fira de la Mel de Crespià.

Unes festes o unes fires que atreuen gent de totes les comarques i van arrelant en el cor dels ciutadans que els caps de setmana o en dies d'avorriment cerquen un motiu específic per a desplaçar-se en cotxe i anar a visitar la població, on s'hi aboquen durant uns dies nombrosos ciutadans amb ganes de gresca i de conèixer les coses genuïnes del país.

És per això que des de la revista "LA FARGA" volem llançar 5 idees, 5 suggeriments, per tal d'intentar que algun d'ells arrela a Salt i a partir d'aquí en un futur proper pugui organitzar-se una festa genuïna, singular i específica de Salt amb projecció arreu dels Països Catalans.

A Salt es podria fer el següent:

1. L'Aplec del Planter de Ceba

És ben coneguda la qualitat del planter de ceba del nostre poble. Salt ha exportat i exporta tota mena de planter (i, especialment, de ceba) arreu de les comarques gironines. Per què no fer una Fira o Aplec del Planter de Ceba?

IL·LUSTRACIÓ: LLUÍS MATEU

Hem de posar-hi imaginació i organitzar festes populars singulars.

En cas d'organitzar-se, el programa seria el següent: al matí concentració d'hortolans d'arreu de Catalunya al passeig de la Ciutat de Girona. Els hortolans exposaran el tipus de ceba que conreen: vigatana, valenciana, de servir, dolça o coent; al migdia, a les Bernardes o a la Biblioteca, xerrada-col·loqui sobre «Les virtuts o propietats casolanes i medicinals de la ceba».

A les 5 de la tarda recepció a la Casa de la Vila; a les 6, ballada de sardanes per la cobla la Principal de «Cebadell», i a les 7, berenar-cloenda amb una gran Amanida de pa, ceba i tomata.

2. La Festa de l'Aigua

La festa consistiria en: trobada al Pont del Rec dels participants. Hi hauria tres grans pro-

La Festa
és motiu d'alegria
i germanor

CAIXA DE CATALUNYA
comparteix la vostra festa

ves: la primera consistiria a nedar, estil «crawl», a la sèquia Monar des del bagant d'en Domènec fins a can Barrina; la segona, remuntar el riu Ter des del nou pont de Fontajau fins a la Pilastra, amb qualsevol tipus d'embarcació flotant; i la tercera consistiria en l'extracció de rierencs durant una hora. Es donaria un premi a la millor troballa rierenca quant a formes i dimensions.

La festa conclouria amb una visita conjunta al museu dels Recursos Hidràulics del mas Llorens, on es remullaria amb aigua als concursants.

3. Concentració d'Envelats

Es tractaria de fer una concentració a Salt d'envelats, a nivell europeu. Tots sabem la tradició enveladora a Salt, tot i que ara no es faci envelat per la festa.

La trobada europea seria entre el Sitjar (accés autopista) i darrera l'Institut; la durada de la trobada seria de 5 a 6 dies.

Es donaria premis als millors envelats tradicionals (els de vela...), als envelats metàl·lics i als més ben engalanats i ornamentats.

Durant les nits es farien a cada envelat demostracions de tota mena de balls (tangos, twist, rock, lambada, yenka...). I vindrien conjunts i cantats d'Anglaterra, d'Itàlia, Polònia, etc. Salt seria un Gran Envelat!

4. La Festa de les Ilúdrigues

Seria una festa ecològica-reivindicativa. Es tractaria de fer un homenatge a les Ilúdrigues desaparegudes i intentar la repoblació del riu Ter amb noves cries d'aquests animals. Els actes serien:

Al matí concentració-trobada, al Pedró, de caçadors, pescadors i ecologistes. Es faria un acte de reconciliació mútua i fraternal amb el propòsit de no perseguir més la Ilúdriga.

Seguidament pel camí del Pas d'en Prats i prop de la desembocadura del Llèmena es portarien noves cries de llúdrigues importades de països europeus civilitzats.

Seguidament, gran xocolatada amb xurros. Per postres, pastissos de farga elaborats pels confiters saltencs.

Cap al tard, cremada general d'abrics de visó, llúdrigues i estris d'altres espècies protegides.

La festa acabaria amb una gran revetllaball a la plaça de les Llúdrigues fins a les 3 de la matinada.

5. Concurs-aplec de Salts

Aprofitant el nom de Salt, es tractaria de fer promoció del poble en dos sentits: el primer convocant un «Gran concurs de salts a Salt». Els concursos es farien a la Zona Esportiva i al Camp de les Guixeres. Al matí tindrien lloc els concursos de participants humans: salt de perxa, salt d'alçada, salt de llargada, salts múltiples per saltimbanquis, etc.

A la tarda, els salts serien efectuats per animals diversos especialitzats en la qüestió: hi hauria exhibicions de salts de cangurs, salts de llebre, salts de puça, saltirons de cardina, etc.

Cada any, aprofitant el concurs-aplec, Salt s'agermanaria amb una ciutat que portés el nom de Salt. Així, el primer any seria un agermanament amb Salt Lake City i el segon amb la població de «Salt» de Jordània, etc.

Qui s'engresca a tirar endavant qualsevol d'aquestes festes o una altra que tingui un ganxo molt especial?

Des de la revista "LA FARGA" estigueu segurs que rebreu el nostre suport i si calgués tota la benedicció.

Equip de redacció
«LA FARGA»

RELOTGERIA

MAS-DOR

C/ Dr. Ferran, 5
Telèfon 23 83 75
17190 SALT

FABRICUINA

MOBLES DE CUINA

DISSEY
DECORACIÓ
ADAPTACIÓ
INSTAL·LACIÓ

Tavessia Santa Eugènia, 40 - Telèfon 24 00 74
17190 SALT (Girona)

INSTAL·LACIONS

ELECTRICITAT INDUSTRIAL
AIGUA
GAS
MANIOBRA
SISTEMES DE SEGURETAT

**Carles
Anglada
i Reig**

Carrer Llarg, 81
Telèfon 23 22 71
SALT

CAFETERIA - GRANJA

Carrer Major, 57

LOCAL CLIMATITZAT

REIVINDIQUEM LES NOSTRES FESTES

Temps era temps que les granotes... Les festes no devien ser majors, però què va ser primer, la festa o el treball? Tips d'una fartanera de mamut i de panxa al sol per pair-lo, devien començar a entendre que el repòs era molt important i necessari quan es té el rebost ple. Passant centúries i mil·lennis, aquests primers pobladors es devien sentir cansats de tant córrer per poder atrapar la manduca i es varen anar tornant sedentaris. Conreant terres i domesticant animals varen trobar la subsistència necessària i l'ocasió d'agrupar-se en comunitats que formaren els pobles.

Com que les maltempsades ja devien formar part del Cosmos abans de l'aparició de l'home sobre la terra, les gelades i sequeres devien fer de les seves en aquells conreus tan rudimentaris, i com que no tenien ni TV ni home del temps que els informés, s'havien d'esprèmer el magí per treure conclusions i imaginar-se el com i el perquè. Per instint o escoltant els seus bruixots, oferien ofrenes per calmar els déus del mal i lloances i gratitud als déus benefactors, en aquest cas al Sol, a l'Aigua, al Foc,... que encara que evolucionades continuen.

La mare Terra se'n devia emportar la celebració més important. El costum devia arrelar fent cada terra la seva guerra i conjuminant-ho més tard perquè els dies de festa no coincidissin i poder convidar i assistir als actes dels pobles veïns. Calia trobar motius diferents i quan aparegueren els «sants» l'esdeveniment fou aprofitat. Dels costums a les tradicions que passen de pares a fills, en Joan Amades en fa un recull important.

Costums fan lleis que s'apleguen al Dret Català. Però, qui es recorda ara del Dret Català? Les lleis les fan a Madrid i amb la passivitat dels catalans aquestes lleis ens estan foragitant, a poc a poc, «sin que se note», amb insistència això sí, les nostres festes tradicionals. Qui mou un dit, avui, per la festa de Corpus? On ha anat a parar el dilluns de Pasqua Granada? I Sant Josep? I Sant Joan que aquí caic i allà m'aixeco. En canvi fem festa per una Constitució que no és la nostra i per una «Raza» que ens imposen.

El pitjor de tot és que acceptem el canvi en nom de la democràcia, quan, precisament, democràcia vol dir tot el contrari: respectar els altres, no imposar. No respectar les tradicions i cultura de cada poble ens està portant a un desarrelament, a una manera de fer i ser que ho barreja tot en benefici de ningú, facilitant l'entrada d'unes formes de viure, (no de conviure) que s'estan imposant, precisament, (com les plagues) quan els pobles perden la identitat.

El que em costa més d'entendre és la desfeta del patró dels pagesos, sant Galderic. El món rural sempre ha estat el més conservador en aspectes tradicionals i segurament el primer de canviar de «sant» d'una manera total. No sé com, sant Isidre, patró de la pagesia castellana, va suplantar sant Galderic sense que n'hagi sentit unes explicacions entenedores, tampoc m'he escarressat massa a esbrinar-ho, però és paradoxal que de sant Galderic no se'n canti ni gall ni gallina, tot i els esforços del rector de Maià, Joan Carreras, i del poble de la Tallada que el festegen.

Un altre cas, aquest de més a prop, és el de Salt. Per què si el patró de la parròquia és sant Cugat (de fa uns anys també sant Jaume en té) la festa major és per sant Jaume? Si anéssim reculant anys potser trobaríem el deslorigador, però tant li fa. Uns sants, unes festes n'han descavalcat unes altres i han estat acceptades majoritàriament. Vol dir, això, que l'home es preocupa més per la festa en si que pel motiu de la celebració?

No em preocuparia massa que fos així, al cap i a la fi el treball no és més que un càstig diví (segons diuen) i, per tant, la festa és bona tant si la porta un «sant» com un altre. El que cal diferenciar són les imposicions, que mai són gratuïtes; pensem-ho. Que decidim nosaltres canviar el «sant» ja m'està bé. Que de fora ens el canviïn ja no ho accepto, i com que no ho accepto, el 12 d'octubre i el 6 de desembre em resulten uns híbrids: ni treball normalment ni faig festa.

Per sant Jaume sí (potser sant Cugat?), és la festa major de Salt.

TALLERS
JUNPA, S.L.

SERRALLERIA
FUSTERIA METÀL·LICA
I PVC

Polígon Industrial Mas Aliu
Telèfon (972) 23 95 92
Fax (972) 23 11 44
17181 AIGUAVIVA (Girona)

INSTAL·LACIONS
ELECTROTAT INDUSTRIAL

.PARRAMON.
F L E C A

Carrer Llarg, 31 - Telèfon 23 65 46 - 17190 SALT

TEIXITS
Agel

- NOVETATS EN EL VESTIR
- ROBA PER A LA LLAR
- DECORACIÓ
- LLISTES DE NOCES
- ARTICLES D'IMPORTACIÓ

Carrer Major, 5-7 - Telèfons 23 13 72 - 23 14 58 - 17190 SALT

POPULAR, VE DE POBLE

La celebració, encara fresca, del centenari del naixement de Joan Amades ha fet reviscolar el tema de l'antropologia popular, tan vell com la mateixa existència de l'home.

Des de Ramon Llull fins a Pere Quart, passant per Jaume Roig, Anselm Turmeda, el Rector de Vallfogona, Víctor Balaguer, Verdaguer o Maragall, el poble ha estat sempre l'inspirador dels grans temes de la ficció universal, com ho ha estat de la història, encara que els historiadors s'hagin entestat a oferir prioritàriament llistes de reis i descripcions de batalles.

Quan la cosa pública és generada pel propi poble la festa popular reviu i es dinamitza; la participació és plena i l'oferta, variada i rica. Quan un país cau sota el jou d'un govern autoritari i dictatorial, aleshores fins i tot allò que és més pertinent del poble —la seva manera de viure la festa— es troba subjecte a un control inquisitorial que li retalla iniciatives i li treu fins i tot l'expressió dinàmica i l'espontaneïtat.

Podríem pensar, tal vegada, que avui ens trobem en un moment òptim, per a viure la festa popular, simplement pel fet que els governants del nostre poble han estat elegits per sufragi universal. I aniríem errats d'osques, podeu estar-ne ben segurs. En primer lloc, perquè els catalans som fills d'una nació sense estat, sotmesos a unes lleis anomenades

«constitucionals» que no tenen en compte, a nivell col·lectiu, els drets de Catalunya. L'Estat ens imposa unes festes que no tenen cap vincle directe amb el país —cas de la diada del Pilar, per exemple—, mentre diades tan profundament populars com sant Jordi o la Mare de Déu de Montserrat, o el Dilluns de Pasqua Granada, o Corpus són considerats dies feiners.

En segon lloc perquè els representants del poble sorgits de les urnes no sempre són prou objectius; els fa por l'expressivitat del poble i malden constantment per ficar-hi cullerada —si no poden fer-ho directament, ho fan indirectament—, ja sigui reprimint determinades manifestacions de signe religiós, ja sigui organitzant muntatges des de dalt, artificialment, que vagin d'acord amb la seva ideologia política o estructuració social.

Els orígens del país es lliguen històricament amb la història de l'església. I les principals manifestacions populars (fins i tot a nivell festiu més relaxant, com podrien ser els Carnestoltes) s'emplacen dins el context de l'any litúrgic. I, per a mi, el «buidatge» de contingut religiós que s'ha volgut donar a les festes populars al llarg d'aquests anys de construcció democràtica ha estat dramàtic a Catalunya.

Dramàtic, perquè l'església del país —tan oprimida, en molts aspectes com el propi poble— ha acceptat el fet com una conseqüència d'uns anys de dictadura nacionalcatòlica. I dramàtic perquè els buits s'han emplenat ben sovint amb noves manifestacions sota signes més o menys religiosos procedents d'altres terres i cultures i els catalans ens hem trobat sense bous ni esvelles.

No s'amaga a ningú que una gran part dels elements populars religiosos que l'església havia recollit de la tradició ancestral, els havia canalitzat dins un cicle litúrgic i festiu. N'havia fet una lectura cristiana que s'havia anat amalgamant al llarg de la història en determinades manifestacions que al marge de la fe personal i les creences de cadascú formen part dels trets pertinents del país. No s'amaga a ningú —repeteix— que amb la

restaurant
VILANOVA

Passeig Marquès de Camps, 51
Telèfon 23 30 26
17190 SALT

**PRODUCTES
CÀRNICS
BRUGUÉS, S.A.**

ESPECIALITATS:
LLOM CUIT
LLOM EMBOTXAT
LLOMS ADOBATS
ENVASATS AL BUIT

C/ Pere Coll, 1 - Telèfon 23 84 24 - 17190 SALT

Bona festa major

Passeig Marquès de Camps, 6 - Telèfon 23 80 23
Carrer Llarg, 21 - Telèfon 23 31 81
17190 SALT

depuració duta a terme després del Concili i, després, a causa de la privatització d'una gran part de les expressions religioses, aquelles velles tradicions estan ressorgint amb força emergent en un esoterisme preocupant, beneït per la TV: l'astrologia, els horòscops, els endevins i fetillers, bruixes i bruixots, mèdiums i parapsicòlegs es mouen en una dimensió «totèmica» on es potencia d'una manera salvatge els instints primaris que la religió transcendent havia tractat sempre d'humanitzar (encara que no sempre hi hagués reeixit); poder, diner i sexe.

Dramàtic, perquè quan els catalans, tot just sortíem d'un pou dictatorial que, si bé havia conservat part de les nostres festes, les havia fossilitzades i castellanitzades) sorgí un intel·lectualisme iconoclasta que volgué ser més populista que el poble i començà de pedrejar —en nom del progrés i de la modernitat— una sèrie d'expressions festives engalzades com pedres precioses en l'ànima col·lectiva.

N'exposaré només uns botons de mostra:
1. A Barcelona hom suprimí la processó tradicional de Setmana Santa «per respecte a la llibertat d'expressió de la gran ciutat» i s'ha acabat substituint la manifestació autòctona per una mala imitació de les processons andaluses, amb «Saetas» incloses.

2. Allà on per determinades pressions —o escrúpols mal entesos— s'ha suprimit la processó de Corpus, s'han continuant fent en molts de casos les enramades i encatifant els carrers amb flors, substituint el pas de la custòdia per una desfilada de «majorettes».

3. També per un estrany «respecte» a determinades veus ben poc representatives es pressionà durament des del poder públic per fer callar la veu de les campanes. Ara, fa ben pocs dies, el batlle de Barcelona, Pasqual Maragall, escrivia a tots els rectors de les parròquies de la ciutat demanant-los que la seva veu ressonant evocadora dels moments més importants de la vida de les persones, torni a fer-se sentir dalt de l'august campanar.

Popular ve de poble. I Salt si té un aplec on massivament el poble hi assisteix és l'aplec de sant Roc. Les nostres festes tornaran a ser autènticament populars el dia que els dirigents del país, en comptes d'entestar-se a parlar «en nom del poble» sàpiguen escoltar aquesta veu tot respectant, sense prejudicis, les festes que el poble ha generat, genera i, mentre el món sigui món, generarà espontàniament.

Joan Carreres i Pèra

PRENSEM PREUS

EL COKTAIL IDEAL *xavier maso*
difusió
PER A VESTIR-SE MILLOR!!

BOUTIQUE SPORTSWEARS
MASCULÍ - FEMENÍ

xavier maso *difusió*

Carrer Major, 313

SALT (Girona)

CARNS DE QUALITAT I EMBOTITS ARTESANS

J. Romagós

C/ Francesc Macià, 28
Telèfon 23 65 18
17190 SALT

Plaça Mercat, 67, 68, 69
Telèfon 21 30 11
17002 GIRONA

eilin

**Un punt i a part
en cuines.**

DISTRIBUÏDOR OFICIAL

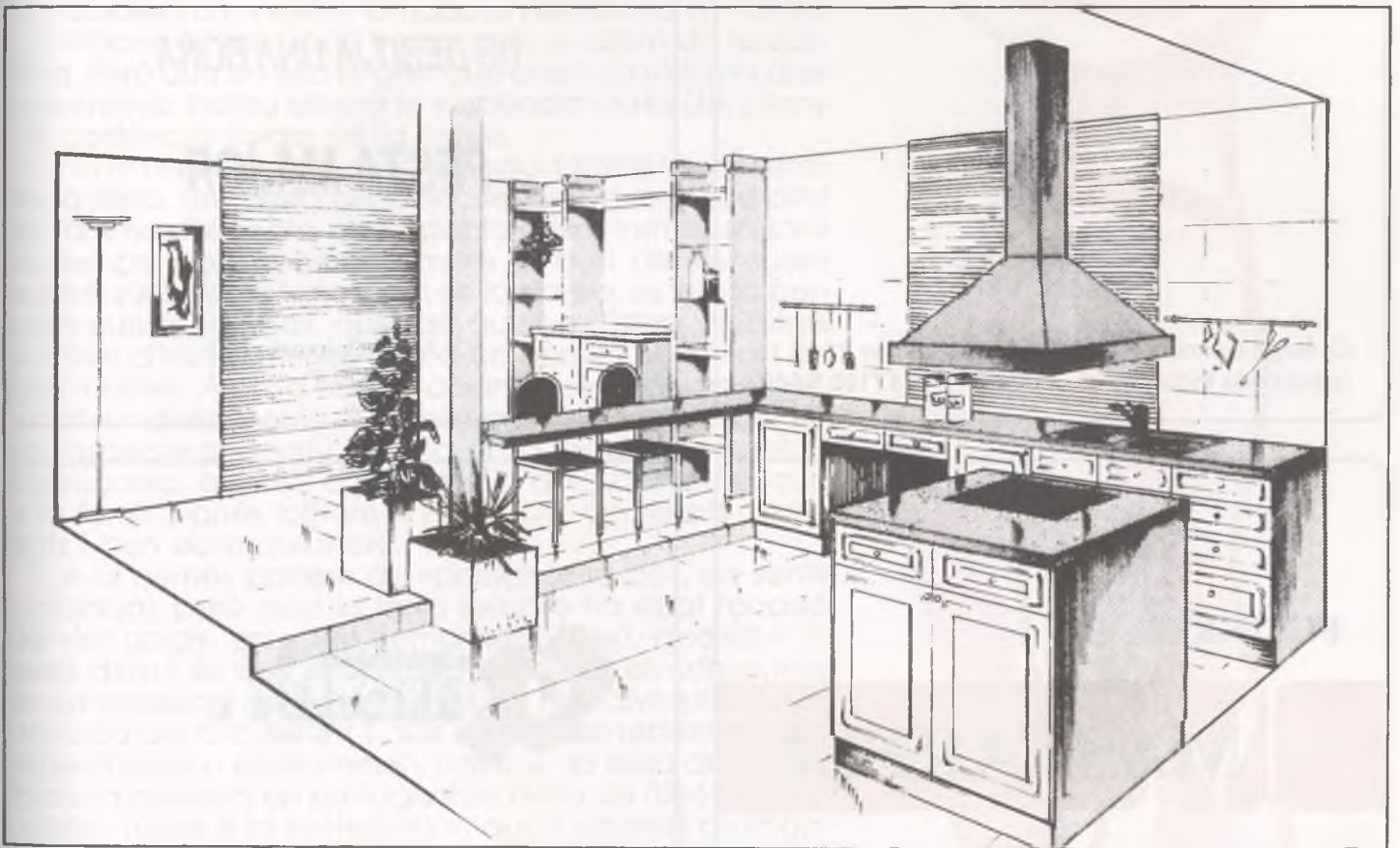

ESTILCUINA

C/. Major, 1 - Salt (Girona) - Tel. (972) 40 20 34
C/. Lorenzana, 44 (baixos) - 17002 Girona - Tel. (972) 20 77 14

ESTILCUINA

C/. Major, 1 - Salt (Girona) - Tel. (972) 40 20 34

C/. Lorenzana, 44 (baixos) - 17002 Girona - Tel. (972) 20 77 14

DISTRIBUÏDOR OFICIAL

eilin

TALLER HERNANDO

REPARACIONS I GREIXATGES DE L'AUTOMÒBIL

C/ Àngel Guimerà, s/n
(cantonada Picasso)

Telèfon 23 15 18
17190 SALT

Joieria

Rellotgeria

Brasi

US DESITJA UNA BONA

FESTA MAJOR

C/ Àngel Guimerà, 100
SALT

FUSTERIA

MASCARELL

CAMÍ ANTIC DE VILABLAREIX, S/N
17190 SALT - GIRONA

TELÈFON 23 18 90
FAX 24 40 08

Països Catalans, 230 (baixos)
Telèfon 24 39 11
17190 - SALT (Girona)

FESTA

Ànima enfora, diuen que els catalans gironins som esquerps com els penya-segats de la Costa Brava i tristos com el cant d'en Lluís Llach. Ànima endins, tots sabem, però, que hi ha en nosaltres quelcom que dansa, una harmonia que ens ve des de les arrels profundes de la terra i que s'enfila, delicada i ferrenya, com una torre de castellers.

La nostra vida col·lectiva, és cert, no ha tingut mai la placidesa d'un vals ni tampoc la petulància d'un xotis. La sardana fa tan poca fressa com el saltiró de la cardina. Però duu en ella el gest que uneix, la rotllana que agermana; inclou alhora la cadència curta del plany i la cadència llarga de la il·lusió.

No hi ha poble viu que no tingui també viu el sentit de la festa. Una festa genuïna, secular, que ve de dins de l'ànima del poble, que adopta noves formes segons els temps, però servant sempre el gust de les coses autèntiques. Per la festa, com en la dansa, és tota la persona que és «muda», que sap que ha d'oferir als altres el millor d'ella mateixa, que a un pomell no hi van les flors músties. A casa nostra, abans que la diversió personal, en preparar la festa sempre es pensava primer en l'aspecte col·lectiu: que la casa fes goig de neta i endreçada, que els carrers fessin goig de veure, que a la família anés tothom a l'hora per acollir els convidats i ben obserquiar-los...

Avui només parlem de «passar-se-la bé», en sentit individual; però aquí la festa sempre ha estat l'ocasió de «fer goig», en sentit comunitari, obert, acollidor. El perill d'avui és que la festa es banalitz i es converteixi en un producte de consum més, en una diversió que ve donada de fora estant i que en tot cas rebem com a espectadors o consumidors passius. La festa autèntica fa de la persona un protagonista actiu de l'ànima d'un poble i l'obre a la col·lectivitat; quan aquests protagonistes actius personals s'ajunten a la plaça del poble, neix la festa popular. En canvi, quina pena veure avui com tanta gent acostuma a tancar-se al fons d'un bar o a casa a veure pel·lícules.

Les festes arrelades han nascut de la vida activa d'un poble i de posar en comú les inquietuds, els planys i les il·lusions. i si han prosperat, és gràcies a la dedicació de persones que sacrifiquen hores i més hores perquè tot estigui a punt de solfa. Mentre hi hagi gent d'aquesta, l'harmonia simfònica interna a la nostra manera de ser podrà sonar i seguir donant vida. Ara, si tothom mira de passar-se-la bé pel seu compte, si les festes esdevenen un mer producte de consum, si s'obliden les arrels que han configurat les nostres expressions col·lectives, si ningú no procura que el poble «faci goig», aleshores ja podem treure la pols d'aquell disc que es diu «Campanades a morts». Perquè aquest poble estarà trist, i d'esquerp s'hi tornarà pla més.

Miquel Àngel Ferrés

CONSTRUCCIONES
RUBAU-S.A.

Carrer Pont Major, s/n.
Telèfons 21 45 50 - 20 96 82
Fax 21 45 54
17007 G I R O N A

*El Mod. 33 patentat
en totes les seves mides*

C/ Tarragona, 12
Telèfon 24 49 00
17181 - AIGUAVIVA (Girona)

L'ESTIU, LES FESTES... EL MEDITERRANI

Realment ens hem de sentir afortunats, ja que les condicions físiques que vivim els catalans i, en conseqüència, els Saltencs són de privilegiats. I ho dic perquè som un país mediterrani i al mateix temps nòrdic. Estem a la ratlla de la cultura del sud i al mateix temps ens aprofitem de les aportacions del nord. Tenim el sol, el clima, el mar i la manera de veure les coses del sud. Però al mateix temps som relativament centrats, no ens desmadrem ni expressem amb tota la seva intensitat, com ho faria un autèntic home del sud.

Aquesta habilitat, ja dic que és totalment de territori físic, de no ésser ni del tot del nord, amb la seva manera de viure i veure les coses molt més tancades i de vegades reaccionària o massa «centrada», i al mateix temps uns autèntics del sud, fa que puguem tenir unes celebracions dels nostres costums i festes en una època, sobretot l'estiu, amb tota la seva intensitat.

Podem començar a finals del mes de maig les nostres festes al carrer i acabar-les

ja tocant a la tardor. I aquest fet privilegiat ens les fa més atractives i participatives i, per tant, més originals.

A Salt, de sempre, hem pogut celebrar la nostra Festa Major fent les combinacions que vulguem: al carrer, a dins l'envelat, en un prat... de totes les maneres i amb una mica d'imaginació, ganes i calés, podem tenir una Festa com cal.

Però no solament ho podem fer el mes de juliol, que és Sant Cugat i Sant Jaume, sinó també amb totes les altres festes de barris o populars que amb el temps anem recuperant. Les de Sant Romà, del carrer de Sant Antoni, el de la Processó, Verge Maria...

És aquesta situació nostra mediterrània i al mateix temps interior del nord del país, que fa possible que les nostres festes siguin obertes, participatives i amb un toc «cultural i cívic» que les fa diferents de les del nord i de les del sud.

Guillem Terribas i Roca

Galeries Bellmirar

entre el passatge Marquès de Camps, 8 i
Plaça 11 de Setembre,7 - SALT

L'Encant Femení

PERRUQUERIA i BELLESA
Tel. 23 54 35

MERCERIA

PERFUMS

MARIA

Tel. 23 53 83

FERRETERIA

Tot-Bric

de M. FELIP

Tel. 23 54 14

Llibreria GALERIES

Plaça 11 de Setembre, núm. 7
Tel. particular 24 48 08

17190 SALT

SALT-NET SA

SISTEMES DE NETEJA

Distribuïdor G.V.

Henkel

LA SOLUCIÓ INTEGRAL DE LIMPEZA

vileda

DIVISION INDUSTRIAL

PISCINES FALLINES

CONSTRUCCIÓ, SERVEI i TRACTAMENT D'AIGUA

Passeig d'Olot, 30
Pere Coll i Guitó, 19, bxs.

Tel. 972 - 40 06 41 / Fax 24 31 92
Tel. 972 - 23 12 13

17005 - GIRONA
17190 - SALT

D'AQUELLA VELLA OLOR DE BETUM A LA UTILITZACIÓ DELS ESPORTIUS EN EL BALL D'ARA

Sense cap mena de dubte, una de les coses més característiques i que destaquen més d'una festa, a part del menjar, de trobar-se molta gent, dels forasters, dels convidats, de les parades, de la gresca, etc., és el ball. El ball a casa nostra està plenament identificat amb els dies de la Festa Major. I és de tots conegut la gran tradició que hi havia a Salt de fer envelats i ser seu d'uns quants enveladors.

L'envelat era l'essència mateixa de la Festa. Una bona Festa havia de tenir un bon envelat. I a l'envelat és a on es feia el ball.

A Salt també hi hagué l'existència de diversos envelats amb motiu de picabarelles entre Salt i Veïnat, i cadascú feia el seu.

L'envelat era una cosa sumptuosa, solemne, majestuosa, fantasiosa, il·lusionada... era un somni. Un somni per a uns dies plens d'il·lusió i de poder viure més bé de com es vivia la resta de l'any.

Les famílies eren a les seves llotges i lluien els seus millors models, la seva millor quincalla i el seu millor perfum, normalment aigua de colònia d'olor molt forta.

Les famílies xerraven i xerraven, criticaven i reien, tot vigilant les seves filles que ballaven a la pista.

Les noies que no ballaven eren a la llotja amb els pares, i el minyó que hi volia ballar havia d'anar a buscar-les i demanar permís a la seva mare.

Les damiselles, molt prudentment, apuntaven en un bloc el torn de ball que corresponia al noi. Durant els anys 60 va desaparèixer el costum d'apuntar el ball i es feia allò mateix, però mentalment.

La presència d'un noi nou a la pista de ball era motiu d'especulació i xerrameca per part de les famílies del poble:

—Qui és aquell noi?

—Mira que és maco!

—De qui és parent?

—A casa de qui està?

Les noies paraven l'orella i anaven escoltant la conversa dels seus familiars. Els nois, sempre encorbatats, lluien les seves millors robes, ben pentinats, amb clenxa i el cabell completament engomat i lluent de brillantina.

Eren els dies de Festa Major i no es podia escatimar res. També era norma dur les sabates perfectament netes, ben enllustrades i sempre amb una forta olor de betum. Ja recordem la gran quantitat d'enllustradors que hi havia a les ciutats. Era un bon negoci.

Però els temps han canviat, s'ha imposat un nou sistema de vida. Diuen que més confortable. Es venera la rapidesa. Han desaparegut els enllustradors i la major part del calçat ja no són aquelles clàssiques sabates fetes a Elda, sinó que són els famosos esportius o calçat lleuger per fer una vida més còmoda. I tampoc durant els dies de Festa Major, molta gent, canvia els esportius per unes bones sabates ben enllustrades, ja que els temps són uns altres, i la comoditat / mobilitat supera l'estètica rígida.

Per això, amb la desaparició d'aquella vella olor de betum, també han fugit els envelats, els llocs tancats i els balls ordenats... I s'ha imposat un nou sistema de ball amb molt de moviment, a tot ritme, salts enlaire, cap a la dreta, cap a l'esquerra... i no parar mai. I la gent sua i sua, i dels recintes tancats, majestuosos, sumptuosos, fantàstics... s'han hagut de treure els tendals, les veles..., i aquells vells envelats han desaparegut, perquè el ball d'ara més que una dansa sembla una gimnàstica. Per molts anys i bona Festa Major.

C/ President Josep Irla, 2
Telèfon 23 07 84
17190 SALT

Selecti, s.l.

ASSESSORIA D'EMPRESSES

GABINET D'ECONOMISTES I TITULARS MERCANTILS

Joan Ribas

Pl. Marquès de Camps, 1, 2a. planta
Tel 21 06 73 - Fax 20 98 19
17001 GIRONA

Josep Àlvarez

ROSA COSTA, S.A.

**FONTVELLA
FONTER
VILAJUÏGA
MALAVELLA
FONDOR**

**ROSTOY
SCHWEPPES
COGA-COLA
CINZANO
KAS**

**DAMM
OLIVEDA
MONTEVIEJO
GUERRERO
LETEL**

C/ Torres i Bages, 35
Telèfon 23 63 81
17190 SALT

COM UN MUSCLO

La veritat és que el tema de les festes majors no m'inspira. Tinc records tristos de les festes majors. M'hi sento molt sola. I si bec és pitjor. Aleshores a la solitud s'afegeix un abandó massa dolç per a fer-lo fora, massa meu, massa jo.

Quan això em passa sempre recordo la figura del Llop de l'estepa el dia que va a una festa de disfresses i aconseguix, sorprès, deixar de ser ell. Molt espontàniament es confon amb la ment col·lectiva que ha pres força de la música. Però el Llop de l'estepa és el Llop de l'estepa i jo sóc jo, mala llet. M'avorreixo com un musclo a les festes majors. I és per això que el tema no m'inspira.

Ara bé, a part de mi, sé positivament que hi ha seguidors empedreïts de les festes de carrer i fins i tot d'algunes orquestrines. Als de l'insti els agrada molt el Tren de la Costa. Recordo que una nit que tocaven al carrer del Carme no m'ho vaig passar malament del tot. Sí, ara ho recordo... en el moment que vaig adonar-me que el ball em feia perdre em vaig retrobar i es va acabar l'oblit. I ara penso, serà que l'oblit és una forma de divertiment. Què hem d'oblidar que ens fa tan mal?, la solitud?,

crec que és el captar aquest intent d'oblit allò que no em permet de trobar-me a gust en una festa major. Em deprimeix moltíssim fer d'espectadora de la fragilitat que és la meua pròpia.

Bé, paro, m'estic posant borde. Quan tothom sap allò que «Alegria és festa major!». I en realitat envejo aquells que aconseguixen oblidar sense adonar-se que obliden. Tal vegada perquè en realitat recorden. Ja torno a posar-me borde. Estic fent elucubracions que no van enlloc, però ja ho he dit, el tema no em motiva.

Tot i això vull explicar una cosa de les festes majors de poble que em fa molta gràcia. Són les grans famílies que es reuneixen a taula i fan uns àpats d'allò més bestials. I m'agrada sobretot quan parlen molt fort i tothom vol dir la seva. Una altra vegada aquell esperit col·lectiu al qual sóc incapaç d'accedir però que cobejo secretament.

També m'agraden les parelles que es mouen tan ben compenetrades al so del tango i del vals. Aquests pla que em fan enveja. Quan una és poca-traça!

Són especialment les parelles que dansen el que de les festes majors m'agrada.

Els partits de futbol, però, sobretot, si hi ha força sang i fetge, és el més divertit de tot. Bé, això sembla, a mi m'avorreixen igualment.

Així que ja ho veieu, no em motiva el tema. Però penso que si sou capaços de no avorriros en una festa major és que sou collonuts. No canvieu mai.

Astrid Magrans

FOTO: CLAUDI VALENTI, ARXIU "REVISTA DE GIRONA"

"També m'agraden les parelles que es mouen tan ben compenetrades al so del tango i del vals".

Por si OCASO

SEGUROS

DECESOS · VIDA · JUBILACION
HOGAR · COMUNIDADES · COMERCIO

OCASO, S. A.

PARA MAS INFORMACION
900 - 14 15 16
LLAMADA GRATUITA

ANEM A

LA FESTA!

Aprofitant que el tema central del programa està dedicat a les festes de Salt, hem preparat aquesta petita guia que gira al voltant d'aquest tema: LES FESTES.

En el primer apartat, hi trobareu llibres de coneixements que us parlen de les festes populars, del Carnaval i, fins i tot, de com preparar caretes i antifaços per a qualsevol activitat festiva.

A continuació, trobareu una relació de contes, classificats per edats, en tots els quals els protagonistes participen en alguna festa: «—En Tim va a la fira, en Pau i la Pepa es disfressen, una colla de nens i nenes celebren el seu aniversari, i en Babar convida els seus amics a participar a la festa de l'aniversari de Ciutat Celest, la ciutat dels elefants. En Pau i la Laia us acompanyen a la Festa Major de Sant Julià de Mar, on viuen els seus cosins, mentre en Peret deixa per uns dies el seu barri de Barcelona, se'n va a Collpelat, i us explica com celebren la seva festa al poble de la Mercè, la seva cosina. Però si voleu viure una Festa Major diferent, aneu al mas Rampinyo amb la Bruixa Avorrida i veureu com en va ser d'original la festa que va organitzar la Comissió de Bruixes de la contrada».

a)

—CAMPMANY, Aureli. *Costums i tradicions catalanes*. Barcelona : Laia, 1982.

—DÍAZ-PLAJA, Aurora. *El foc de Sant Joan*. Barcelona : La Galera, 1969.

—GIMENO, Antoni. *L'abat dels boigs. Per Carnaval tot val*. Barcelona : Graó : Diputació de Barcelona, 1985.

—GONZÁLEZ, Josep M. *28 màscares, caretes, carotes i antifaços*. Barcelona : Graó, 1986.

—PUIG, Antoni. *Puigmal. Festes populars de primavera*. Barcelona : Don Bosco, 1983.

b)

Per als petits

—ABEYÀ, Mercè. *La festa del barri*. Barcelona : Casals. 1988.

—BALAGUER, Marta i GINESTA, Montserrat. *Pau i Pepa es disfressen*.

Pau i Pepa i el cavaller Sant Jordi.

[Barcelona] : Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1983.

—BRUNHOFF, Jean de. *Babar a la festa de Ciutat Celest*. Barcelona : Aliorna, 1988.

—DELGADO, Eduard. *Mentre en Tim juga al parc d'atraccions*. Barcelona : Ariel, 1984.

—GATHORNE-HARDY, Jonathan. *La festa del túnel*. Barcelona : Barcanova, 1989.

—LARREULA, Enric. *La Festa Major de la Bruixa Avorrida*. Barcelona : Arín, 1987.

—OXENBURY, Helen. *La festa d'aniversari*. Barcelona : Joventut, 1983.

—PALACÍN, Adelina i VERDAGUER, Assumpta. *La Festa Major*

Per molts anys, Laia

Barcelona : Eumo, 1988.

—PARRAMON, Josep M. i RIUS, Maria.

L'aniversari

El Carnestoltes

La Pasqua de Resurrecció

Barcelona : Parramon, 1984.

Per als mitjans

—CARBÓ, Joaquim. *El dia que en Cecili es va perdre*. Barcelona : Cruilla, 1985.

—SORRIBAS, Sebastià. *La Marina a Vilafruns*. Barcelona : Teide, 1987.

—ZENTNER, Jorge. *La festa de les llanternes*. Barcelona : Cebra, 1983.

—ZIEFERT, Harriet i Jon. *El Club dels Patatetes i la festa d'aniversari*. Barcelona : Toray, 1989.

Per als grans

—EIMERIC, Clovis. *La nit de Sant Joan*. Barcelona : Mentora, 1930.

—SOLÀ, M. Lluïsa. *Anna*. Barcelona : La Galera, 1973.

—SORRIBAS, Sebastià. *En Peret de Barcelona i la Mercè de Collpelat*. Barcelona : La Galera, 1985.

Antònia Gimbernat

Biblioteca Jaume Ministral i Masià - Secció Infantil

LA LUDOTECA

UN ESPAI ÚTIL

Sovint descobrim que aquell joc que hem adquirit a la botiga i que regalem al nostre amic o fill, no és tan divertit com ens semblava, tot i que la caixa de cartró que l'emboïcava feia pensar que descobriríem una gran aventura o sorpresa, però en endinsar-nos dins una partida hem descobert un fracàs; el que podem pensar, doncs, és que el joc no té l'èxit que esperàvem o no entenem com el joc ens pot aportar un entreteniment superior en els adults, i en canvi, sigui avorrit per als nens.

Un altre dia ens pot succeir el contrari, d'allò que semblava improbable resulta que és molt divertit i apassionant; inclús de vegades modificant les regles del joc hem obtingut més bons resultats d'esbarjo.

Aquestes situacions es donen cada dia i no entenem que allò que és tan divertible a la realitat es fa farragós i avorrit, bé perquè les instruccions del joc són complexes o bé perquè el nen o jove no aguanta fins al final de la partida.

El joc és un material que aporta sensacions molt diverses. Amb el joc assagem situacions que es podrien donar a la realitat, en

el nostre entorn. Amb regles i fitxes ens obliguem a seguir un ordre de comportament; tot barrejant enginy, sort i habilitat podem aconseguir guanyar o perdre. És en aquest sentit que podem parlar que el joc és un acte de simulació contínua que ens aproxima a la realitat i que ens ensenya a prendre comportaments que més tard podríem afrontar:

Imagina't que ets un gran empresari introduït en el món dels negocis i que vols instal·lar una cadena d'hotels i cases pels carrers de Barcelona.

Imagina't que ets un gran manipulador d'objectes i que has de fer passar una bola petita per un camí ple d'incerts.

Imagina't que ets un arquitecte que fa torres altes o bé que ets un enginyer de cotxes i que has de realitzar un disseny d'un nou prototipus de vehicle que superi unes dificultats.

Imagina't que ets un gran estratega amb coneixements tàctics i que desplegues unes tropes per aconseguir uns objectius.

Imagina't que ets el membre d'una família amb fills i has d'anar a comprar a la botiga i fer de metge per curar malalts.

En cada cas, aconseguim entrar en el joc que ens manté entretinguts: mentre es juga, el participant no s'adona del que l'envolta, perquè el joc li absorbeix tota l'atenció.

El resultat d'aquesta concentració s'anomena nivell d'entreteniment; en cada cas, un joc pot oferir diferents nivells d'entreteniment, segons l'edat del nen que juga; és per aquesta raó que el joc que volem regalar ha de ser adequat a l'edat del destinatari.

Les edats que marquen les caixes del joc poden ser útils com a referència, però en molts casos no cal ser massa estrictes; en ocasions

FOTO: ARXIU LUDOTECA

recomanem afegir un any a l'edat mínima que marca l'envoltori, pel fet que precisament el nen o noi participant pot trobar un més bon nivell d'entreteniment en el joc en qüestió.

D'altra banda, la personalitat del jugador, també pot oferir una pista sobre el tipus de joc més adequat per al destinatari: a un infant nerviós li pot interessar un joc que compensi la seva inestabilitat, com poden ser jocs de taula, jocs manuals...

A un personatge introvertit li podem proporcionar jocs de comunicació i d'expressió.

A un nen sense germans se li pot regalar jocs d'habilitat i jocs de participació amb nivells d'entreteniment adequats tant per als pares com per als fills.

Les ludoteques de la xarxa de la Generalitat intenten obtenir el màxim profit dels nivells d'entreteniment en el joc diari, tenint en compte els aspectes personals de cada nen i sociabilitzant-los dintre d'un marc educatiu i alhora lúdic.

És per això que internacionalment les ludoteques van absorbint cada vegada un valor més important en el món educatiu, tal i com s'ha manifestat en el Congrés Internacional de Ludoteques celebrat a Torí l'octubre passat.

Recentment s'estan elaborant estudis sobre la implantació de ludoteques arreu de les diverses comunitats autònomes, la xifra arriba a unes cent quaranta, repartides arreu de la península.

Catalunya, gràcies a la promoció que duen a terme la Generalitat i alguns ajuntaments i entitats, es troba en un bon nivell d'evolució en relació a la resta de comunitats, tot i que estem lluny encara del número de ludoteques implantades a l'Estat francès, que ja són a prop de les set-centes en tot el seu territori.

En definitiva, el que volem destacar és la preocupació, per part de les institucions, de dotar d'altres mitjans educatius alternatius en el lleure dels infants i joves.

La Ludoteca de Salt, que enguany compleix el seu setè aniversari, us ofereix la possibilitat, a tots els infants i joves, perquè descobriu aquest munt de sensacions i relacions sanes que el joc o joguina pot aportar; en aquesta instal·lació es poden escollir d'entre un bon grapat de jocs, aquells que us apassionin més.

LUDOTECA DE SALT: Les Bernardes
Institut Català de Serveis a la Joventut
Generalitat de Catalunya

Ramón y Cajal, 4 - Tel. 24 00 61 - SALT

VENDA RECANVIS TALLER REPARACIÓ

Importador per a Espanya

REVELATS DE CARRETS REPORTATGES FOTO-ESTUDI

C/ Major, 93
Telèfon 23 53 40
17006 SALT

C/ Rutlla, 100
Telèfon 20 68 09
17002 GIRONA

Bones festes!

COSTABELLA

PASTISSERIA

Carrer Major, 16 - Telèfon 23 35 33 - SALT

ÒPTICA

AMADEU AGUSTÍ

ÒPTIC DIPLOMAT

Plaça Catalunya, 8
Telèfon 20 42 28
17002 GIRONA

***Descomptes del 10 %
per a jubilats socis
del "Casal de Jubilats"***

MERCAT D'APARELLS USATS

Amb motiu de la Festa Major de Salt el RÀDIO CLUB SALT organitza com cada any el «mercadillo» de l'aparell usat, que se celebrarà el dia 28 de juliol des de les 9 del matí fins a les 2 de la tarda. Quedeu tots convidats, tant per exposar els vostres aparells com per poder comprar el que us interessi més.

CONDICIONS GENERALS:
MERCAT RÀDIO

Tindrà projecció tant local, nacional com internacional. Els venedors podran exposar tota mena d'aparells i components electrònics o mecànics relacionats amb els radioaficionats.

Els venedors no hauran d'anunciar la seva participació i podran presentar-se dins l'esmentat horari.

Les vendes es faran entre les parts interessades sense participació de l'organització.

Els aparells i objectes hauran de portar en lloc visible el preu i el nom del venedor.

Quan el material sigui impossible de portar-lo, es permetrà portar una fotografia de l'aparell en qüestió.

També amb motiu de la Festa es farà la nit de Ràdio el dia 27 a la nit a l'estatge social del Ràdio Club, passeig Verdaguer, núm. 1, SALT.

Esperant la vostra assistència i col·laboració, el RÀDIO CLUB SALT us desitja unes bones festes.

RÀDIO CLUB SALT
EA-3-RCJ

Mecàniques

CARANDELL

REPARACIÓ DE MAQUINÀRIA / MECANITZAT DE PECES / TORN I FRESADORA

Costabona, 49 - Telèfon 23 49 95 - 17005 GIRONA

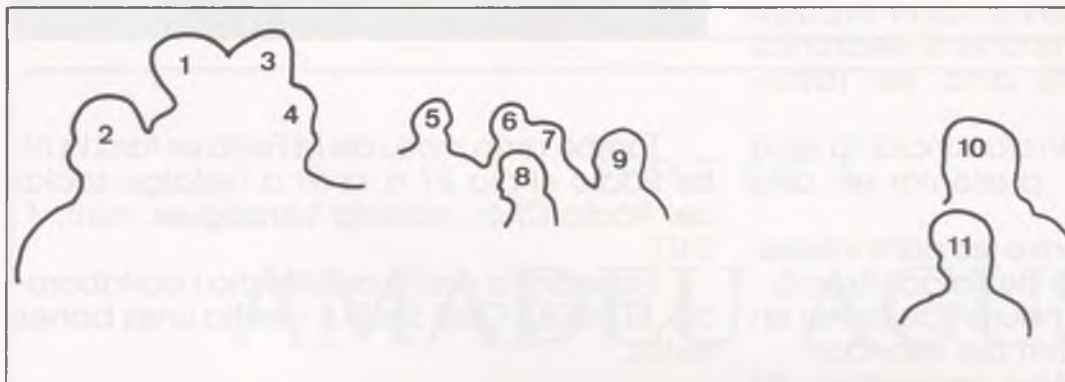
JOSEP AGUILERA i MARTÍ

o L'“EXPOSICIÓN DE DIBUJO DEL ANTIGUO Y DEL MURAL”

L'any 1949 l'Ajuntament de Salt va organitzar una exposició pictòrica d'un dels seus fills il·lustres i ex-exiliat, Josep Aguilera i Martí. Magnífic dibuixant i notable pintor, Aguilera (Salt, 08/08/1882 - Barcelona, 29/10/1955) fou un dels pintors que contribuïren a renovar els cercles artístics de la Girona dels anys 20 i 30. Home proverbial d'humilitat i modèstia, es féu conèixer com a mestre excepcional del dibuix al carbó, executant retrats i component paisatges i escenes costumistes sempre extretes del natural. També assajà la tècnica de la pintura a l'oli, de la qual s'enriquí amb els anys.

Quan tenia cinc anys, la seva família abandona Salt i resideix fins al 1926 (any límit de la primera etapa artística) a Barcelona, on es forma com a dibuixant i pintor. Arran d'una exitosa exposició a Girona, hi instal·la la seva residència, i es dedica a la pintura enterament, és a dir, com a pintor i com a professor de l'Escola de Dibuix iniciada per ell mateix, i a partir de 1929 també de l'Escola Municipal de Belles Arts.

Després de la Guerra Civil i de l'exili al camp de refugiats d'Argelès-sur-Mer (França) torna a Barcelona, on s'inicia una etapa caracteritzada principalment per dos factors.

1. Josep Aguilera i Martí.
2. Josep Aguilera i Romero.
3. Miquel Casadevall.
4. Desconegut.
5. La muller. Hermínia Romero.
6. La sogra.
7. La filla gran.
8. Emília Carreras.
9. Josep M. Ripoll.
10. Salvador Ripoll.
11. Rosa M. Aguilera i Romero.

Imatge de la família Aguilera i alguns alumnes a l'estudi-menjador de la Casa Valls (c/ del Carme).

D'una banda, la penúria econòmica, alleugerida per la seva relació amb el sabadellenc Lluís Vilasau. I de l'altra, un desplegament d'exposicions com a resultat de la notorietat del seu treball artístic, entre les quals generalment es destaquen la de Sitges i les Galeries Arte del 1942, la del Museu de Sant Elm de Sant Sebastià el 1943, a l'Hotel Carlton de Bilbao el 1944, a les Galeries Laietanes el 1947 i a la Galeria Grifé i Escoda el 1949.

Paral·lelament, la Festa Major de Salt comença a viure els seus anys daurats. Aquesta confluència fa que l'Ajuntament decideixi homenatjar Josep Aguilera amb una exposició a la Casa Consistorial durant el transcurs de la Festa de l'any 1949, titulada: «Exposición de dibujo del antiguo y del mural», com ja s'havia fet durant la Festa Major de 1948 amb el pintor Roca i Delpech.

També tenim constància que anteriorment s'havia realitzat una altra exposició de l'obra de Josep Aguilera; concretament, a la sessió del 22 de juliol de 1930 la Comissió Permanent decidí l'exhibició de dibuixos i pintures de Josep Aguilera, juntament amb la realització d'una conferència del president de l'Ateneu de Girona, Carles Rahola, sobre la biografia del pintor.

Per tant, l'aprofitament dels pintors locals i la seva transcendència en el món de l'art són dues de les característiques d'aquestes iniciatives. La documentació referida a l'homenatge a Aguilera que hom conserva a l'Arxiu Municipal, bàsicament de caràcter epistolar, permet resseguir la relació a tres bandes que s'estableix entre el pintor, l'Ajuntament i la figura que representa el Sr. Vilasau.

Així, el 25 de maig de 1949 se li demana a Josep Aguilera que exposi les seves teles. Ja ben aviat (carta del 23 de juny de 1949) el pintor posa en evidència la importància de Lluís Vilasau com a intermediari entre l'obra —de fet, propietat seva— i el mercat, assenyalant que per realitzar l'exposició s'hi han d'adreçar.

Durant el període comprès entre els mesos de maig i juliol de 1949, els contactes freqüents de l'artista amb l'Ajuntament i viceversa, denoten com l'activitat organitzativa se centra en la recollida de les dades biogràfiques, de clixés i diferents opinions de crítics d'art pel catàleg que es publicaria en el Programa de la Festa (cartes de 24 de juny i 9 de juliol) i els preparatius de l'acte inaugural que es va fer el dia 24 de juliol, per al qual Vilasau prega a l'Ajuntament que doni publicitat a l'esdeveniment a través de la premsa escrita i radiofònica local, i que es convidin les personalitats més destacades de Salt i Girona. D'altra banda, el 15 de juliol Vilasau tramet els quadres que s'han d'exhibir i que corresponen

bàsicament als que s'exposaren pocs mesos abans a la sala Grifé i Escoda de Barcelona. La relació de teles és la següent:

- * Caixa n.º 1 Nu femení
- * Caixa n.º 2 Porta de la Pietat
..... Claustres Catedral de
Barcelona
..... Fossar de les Moreres
..... Arc de Sant Onofre
- * Caixa n.º 4 Campanar de Sant Daniel
..... Gegants Plaça Nova
..... Xafarderes
- * Caixa n.º 5 Retrat de noia
..... Plaça Calvo Sotelo
..... Sortida del Liceu
..... Plaça Calvo Sotelo
- * Caixa n.º 6 Carnaval
..... Hostal de la Bona Sort
..... Palau Reial de Barcelona
- * Caixa n.º 7 Varis dibuixos al carbó

Juntament amb una caixa numerada amb el n.º 3, que no fou tramesa a Salt, el conjunt d'aquests quadres són els que foren exposats a la galeria Grifé i Escoda. De fet, bona part del material utilitzat en la confecció del catàleg saltenc també prové d'aquella mostra.

Tanmateix, apareix per primera vegada un tema en la carta de 17 de juliol que es perllongarà força en el temps i que pel seu anecdotari bé mereix ésser resseguit: l'Ajuntament no creu oportú exposar el Nu Femení adduint reserves d'ordre moral. No obstant, el Nu és enviat, deixant la decisió final d'incloure'l en l'exposició pública, a l'Ajuntament. Segons alguns testimonis, la solució adoptada fou l'exposició reservada i única d'aquesta tela en una habitació annexa a la sala d'exhibició.

El diari «Los Sitios» del 23 de juliol publicava un extens reportatge amb les dades obtingudes de la vida i obra d'Aguilera, així com una reproducció del seu autoretrat.

L'èxit de la mostra fou indubtable segons es confirma dels contactes epistolars entre Josep Aguilera i el Consistori, a través del seu alcalde, Joaquín Muñoz Ravetllat (carta de 10 d'agost). Les relacions entre ambdós era fluïda i òptima com ho demostra el fet que Aguilera, el mateix agost de 1949, es manifesta molt satisfet de l'exposició i avança la notícia que està treballant en una tela de grans dimensions titulada **La Tartana de Salt** que defineix com «...un dia de Festa Major amb la famosa tartana, una diligència amb quatre cavalls i el meu pare en quasi reproduueixi [reproducció] de la fotografia que tenia en mon poder. El poble no és el meu [Salt], és un poble de la nostra terra gironina».

Manufacturas

A. Gassol, S.A.

Fàbrica de filats i torçats
Poliester, cotó, acríliques
i gèneres de punt

Tels. 23 78 12 - 23 28 61

Fax 23 36 02

Gassol Fibras, S.A.

Fàbrica de texturitzats

Tel. 23 78 12 - Fax 23 36 02

Gassol Color, S.A.

Tint de filats

Tel. 23 60 61 - Fax 23 60 61

Monar Textil, S.A.

Fàbrica de teixits

Tel. 23 29 40 - Fax 24 46 90

L'argument de **La Tartana de Salt** no és nou. Aguilera feia temps que dibuixava esbossos d'aquest tema amb unes característiques ben definides i recurrents: una diligència, quatre cavalls, el seu pare com a xofer, ... Pel maig de 1954 Aguilera sembla tenir enllestit un esbós més o menys definitiu: «Tinc ja fet el bocet del futur quadre **La Tartana de Salt** mes abans vull passar uns dies al meu poblet per acabar-me de documentar. Es tracta d'una gran tela amb destí al seu despatx de l'Alcaldia». Malauradament, la mort no li permeté finalitzar aquest projecte.

Curiosament, la intensa relació epistolar del període maig-agost de 1949 queda interrompuda fins a mitjan 1953. Les causes d'aquest fet no les coneixem, com tampoc sabem per què, segons carta de 25 de juny de 1953, les teles exposades el 49 encara romanen col·locades a l'Ajuntament de Salt. D'altra banda, Aguilera pensava passar uns dies a Salt —qui sap si per solucionar el retorn dels quadres, tal vegada per prendre apunts d'alguna de les seves obres—, a la fonda de Can Carreras, a suggeriment de l'alcalde Muñoz, durant els mesos d'agost i setembre; aquesta estada no es pogué realitzar a causa del delicat estat de salut del pintor (carta de setembre de 1953).

Així mateix, Aguilera comença a preocupar-se més fermament per la devolució de les seves obres. El 19 de juliol de 1953 demana que li sigui retornat el Nu Femení, ja que el marxant Sr. Boru vol veure'l. Encara el setembre del 1953 torna a reclamar que li sigui enviat el Nu, amb un to més expectant: «l del Nu que'n farem? Si hi ha algun estorb m'ho digui amb tota franquesa». No obstant, la relació que continua mantenint amb l'Ajuntament és molt cordial i distesa. Tanmateix, informa al Sr. Muñoz de l'estat dels seus treballs i dels interessos que li capten la seva atenció (la biografia de Wagner i Mn. Cinto Verdaguier, del qual declara «sóc un enamorat de la seva obra i per sobre de tot dels grans poemes **Atlàntida** i **Canigó** els quals he llegit més d'un cop»).

L'afer del Nu, que no es volia exposar i que s'exhibeix furtivament, finalitza el 21 de setembre de 1953 quan li és retornat. Malgrat tot, la resta de quadres encara estaven a Salt. El 1954 el fill d'Aguilera, Francesc, viatja fins al

nostre poble per tramitar-ne la devolució, que es produeix el 31 de maig de 1954, gairebé cinc anys després de l'exposició. Mentrestant, Josep Aguilera continua treballant en el projecte d'un retrat «del gran Verdaguier» i **La Tartana de Salt**.

La llarga relació entre el pintor i el seu poble acaba el 22 d'octubre de 1955, una setmana abans de morir l'artista, quan aquest convida l'alcalde de Salt a anar a veure'l a Barcelona i aprofitar «per a visitar els nous museus entre ells, com és natural, el magnífic Museu Cambó i altres institucions d'art, així com la Biennal per més que no siguin del meu agrat les seves orientacions». El mateix 29 d'octubre arribava un telegrama a l'Ajuntament anunciant la seva mort.

Ultra l'estricta relació al voltant de l'exposició, els vincles entre Aguilera i el seu poble natal es consolidaren definitivament quan la família Aguilera donà l'any 1956 un quadre a l'Ajuntament de Salt titulat **El mercat de Girona**. La famosa tartana sembla ser que no es va poder acabar mai a causa de la salut delicada del pintor en els darrers anys de la seva vida.

En definitiva, fou una exposició d'un ampli ressò popular que ajudà a conèixer entre els saltencs l'obra d'un fill de Salt i estrènyer els llaços entre el pintor i el seu poble d'infantesa. D'altra banda, les cartes entre Aguilera i l'Ajuntament permeten estudiar millor aquesta exposició, informant-nos dels seus projectes i interessos, així com plantejar-nos certs interrogants al voltant de la permanència dels quadres a Salt.

Finalment, a finals de 1978 l'Obra Cultural de la Caixa d'Estalvis Provincial de Girona i la Comissió Sòcio-Cultural del Grup Excursionista i Esportiu Gironí organitzaren la darrera exposició antològica, realitzada a les nostres comarques, de l'obra artística de Josep Aguilera, així com la realització d'un catàleg on es recullen àmpliament la biografia i altres textos relatius al pintor i a la seva obra.

M. Assumpció Colomer i Arcas
Arxivera Municipal

Josep M. Barris i Ruset
Becari de l'Associació d'Arxivers
de Catalunya a l'Arxiu Municipal

ACTIVITATS ESPORTIVES

- GIMNÀSTICA de manteniment i AERÒBIC
- CULTURISME
- JAZZ i iniciació a la dansa
- Gimnàstica BASE PER A L'ESPORT
- PSICOMOTRICITAT
- Gimnàstica "TERCERA EDAT"

ALTRES ACTIVITATS

- CURSOS DE FORMACIÓ (som centre col·laborador de l'INEM...)
- CASALS d'estiu
- Celebracions, festes i festivals

SERVEIS

- SAUNA finlandesa
- SOLÀRIUM

EDAT

- A partir dels 4 anys

INSTAL·LACIONS

- Local climatitzat

Dr. Ferran núm. 7 - Tel. 23 93 33 - SALT

**LLENCERIA
NENS
XANDALLS**

Blau i Rosa

Plaça Catalunya, 29
Telèfon 23 07 06
17190 SALT

AGENT OFICIAL PER A SALT

GUDAYOL
AUTO-TALLER S. A.

EXPOSICIÓ I VENDA:

Carrer Major, 156
Telèfon 24 20 43
17190 SALT

TALLER DE SERVEI:

C/ Mercè Rodoreda, 13
Telèfon 24 37 49
17190 SALT

LA PETANCA

Podem dir que aquest joc o esport anomenat la Petanca ha tingut a Salt diferents moments de seguiment. Va començar amb molta empena pels volts del 1972 i, sigui per la novetat o perquè no hi havia altre punt de reunió, la veritat és que va anar agafant embranzida i augmentant constantment el número de practicants i jugadors federats; aquesta bona marxa va durar fins cap al 1985, en què es van accentuant diferències entre els jugadors de competicions i els jugadors de lleure. Sembla que a partir d'un determinat moment, aquest joc perd el seu encant inicial del jugar per jugar o per passar l'estona i el que s'imposa és guanyar competicions, alguns dels jugadors de primera volada deixen la pràctica activa.

Aquesta mena de divorci també provoca que vagi minvant la participació a nivell familiar (jugaven pare, mare i fills) i conseqüentment no es van renovant els equips amb incorporacions de gent nova o vailets que hi vagin agafant gust; aquest divorci es fa patent el 1989, amb una escissió al si de la Petanca que suposa la creació d'un nou Club de Petanca a Salt, promogut pels qui propugnen una línia de competició més exclusiva; per sort, el seny de la majoria d'una i altra Juntes fa que la sang no arribi al riu i es mantinguin molt bones relacions entre els dos clubs. En una cosa sí que hi ha guanyat el poble, aquesta escissió ha comportat que es fessin unes pistes municipals de Petanca, encara que no era previst.

Ens agradaria, encara que sigui potser somiar una mica, que entre tots fóssim capaços de recuperar el millor de l'esperit inicial de la Petanca a Salt, que poguéssim tenir grans equips que ens fessin quedar molt bé a les competicions, però que tinguéssim també una munió de gent, jubilats, grans i sobretot mainada, per poder organitzar concursos per passar l'estona, que és on tots hem après a jugar a la Petanca, i el viver d'on aniran sortint jugadors per reemplaçar els que s'ho van deixant córrer per qualsevol motiu.

Quedeu tots convidats, especialment els que no coneixeu el joc de la Petanca, als concursos que tot l'estiu s'organitzen al pati del Casal de Jubilats, amb el nom de Nits del Club, on es juga per passar l'estona agradablement a la fresca.

Club Petanca Salt

Amb
les
Festes
i les

Tradicions

Salt

WALWI

SUPERMERCATS

FEM

LA BONA

Amb aquesta frase que posem per títol, ens manifestem moltes vegades els jugadors d'escacs. Hi ha moltes coses a la vida que són com una partida d'escacs, en la qual podem arribar a una bona fi, sense que el guanyador tingui la condició de tal, només és un acord entre els dos per poder jugar.

L'estratègia dels escacs l'hem viscuda tots, ja des dels primers anys de la nostra vida, quan per requerir una cosa, amb els nostres moviments i plors apel·làvem als nostres pares, i ells, sol·lícits, es desvivien per complaure'ns; era una estratègia de primers moviments amb els quals teníem la partida guanyada, volem dir una bona obertura.

Més tard, aquell anar i venir amb les nostres companyes d'escola, quan tot just érem petits i la trobàvem a tots llocs, moltes vegades, com en el joc, no som nosaltres els protagonistes, sinó els protagonitzats, aquelles coincidències en tombar la cantonada o quan anàvem a buscar el pa, era com una estratègia d'avançar peons i cercar una peça, quan en realitat anaves al lloc on et volien portar i en la teva candilesa quedaves enredat; eren clares zelades.

Després, en altres activitats de la teva vida, has hagut de jugar la teva partida, com per exemple els estudis. Quan per la capacitat, l'interès o la condició econòmica no has pogut desenvolupar tot el teu joc, una bona

"En la gran partida de la vida, hem de ser bons esportistes amb els altres".

obertura per la teva part, amb un interès per aquests estudis, es veien esquinçats pel rival que moltes vegades tenim nosaltres mateixos a dins, i davant les primeres dificultats abandonaves creient-te inferior. Quan tenies un bon plantejament de la teva partida, en la meitat del joc, les dificultats econòmiques t'impediren mantenir amb garantia la lluita pel triomf. És després de superar unes i altres adversitats, quan guanyem la partida i fem la gran jugada de la nostra vida, quan aconseguim amb treball, esforç i sacrifici arribarà una bona fi, i és en aquesta important partida de la nostra ocupació quotidiana, quan no hem vençut ningú, només tenim la satisfacció d'haver guanyat nosaltres.

Els escacs, el nostre esport, igual que a tots els altres, només ens donarà el ple orgull de practicar-lo quan tinguem per meta la superació personal, però mai serà digne d'alabança quan cantem la nostra victòria per la derrota de l'oponent. El respecte i la conside-

ració que a un noble adversari demostrem, ens farà més mereixedors dels triomfs que podem aconseguir.

En la vida i en l'esport hi ha partides brutes, que tot esportista i dirigent han de combatre; són aquelles que per guanyar es recorre als més innobles paranys desprestigi del contrari, intents de coacció o de gestos, aprofitar-se de circumstàncies no esportives i desgraciadament, com ocorre amb certs mal anomenats esportistes, recórrer a substàncies estimulants que els donin una capacitat transitòria de la qual no són posseïdors. Contra aquests cretins hem de lluitar tots, els esportistes i els dirigents, ja que, a més del mal que es fan ells mateixos, erosionen l'essència mateixa de l'esport. Siguem valents i desemmascarem aquests usurpadors que intenten amb els seus paranys, enfonsar els qui amb sacrifici, estudi i dedicació lluiten per una vida i un esport millor.

En aquesta gran partida de la vida, hem de ser bons esportistes, hem de ser esportistes d'élite amb nosaltres mateixos i amb els altres. En tot moment podem donar de nosaltres mateixos el millor, amb el veí, amb els companys de treball, a l'oficina, a la persona que trobes al carrer. Fem una bona obertura, desenvolupem bé les nostres peces, això vol dir que hem de ser nobles amb els nostres plantejaments cap als altres. Quan estiguis a la meitat de la partida no enganyis aquell que et dóna confiança, transmet-li els teus coneixements, ajuda'l en el que saps, estimula'l a seguir amb els estudis començats o aquell treball que tant li ha costat aconseguir; i a la fi del teu camí, com una fletxa llançada al cel amb totes les teves ànsies de viure, quan les forces se t'acaben, en la teva caiguda a terra en aquesta final de partida, no vulguis ser una arma destructora, aprofita l'impuls per foradar la terra i que a les seves entranyes creixi el bé que tu vas fer.

Aquesta és la gran partida de l'esport i de la vida, aquesta és la gran partida que hem de viure tots, la partida de la nostra existència, la gran jugada que ens donarà satisfacció per la victòria sobre nosaltres mateixos, no pas la que ens pugui crear veure derrotat el nostre oponent.

En la nostra vida i en l'esport de totes les jugades, FEM LA BONA.

RIALLES

Ja tornen a ser les festes. Ja ha passat un altre any, 365 dies s'han volatilitzat com si res. Rialles ja és un any més veterà en la seva tasca. Centenars de nens i nenes han vist títols, pel·lícules i han cantat i ballat cançons. Aquests dotze mesos han portat canvis. Alguns dels membres ens han deixat però han entrat tota una bona colla de joves col·laboradors que porten aires nous al grup.

Espectacles a dins i a fora, multitudinaris i de no tant, moguts i d'altres de tranquils. Reunions, discussions, contactes i feina per preparar les actuacions. Però, sobretot, diversió i gresca. Això, i encara quedo curta, és Rialles de Salt. Un grup de gent jove que treballa per tota la mainada del poble, perquè, almenys una vegada al mes, abandoni la televisió i les quatre parets de casa i vagi a passar-s'ho bé amb altres nens. Per alguna raó els espectacles a l'aire lliure tenen molta més audiència que els altres d'interior. Carnestoltes aquest any ha tingut molt d'èxit. Tortugues Ninja, princeses, moros, ratetes i supermans vivien junts la gresca del dia. També la Festa de l'Arbre i Sant Jordi són diades que cal recordar.

Però no són només els menuts els que s'ho passen bé. Qui hagi assistit alguna vegada a algun dels espectacles haurà vist com la gent gran, els pares, també participen en les danses i les cançons i com riuen dels acudits i les bestieses dels titelles.

Són aquests petits detalls, aquestes escenes d'alegria, de cares rialleres i de petits ulls que s'obren com taronges les que recompensen la nostra feina, les que animen els cargolets de "La Farga" a continuar vivint aventures per poder-les explicar als nens i les que donen vida al grup de Rialles.

Jaume García Navarra

president Club d'Escacs Salt

FOTO: MANEL LLADÓ EL PUNT

SIMPLEMENT CONTRAMARXA

Durant sis anys hem estat fent la CONTRAMARXA a Salt, que és l'activitat més original de la Festa Major. El dia de Sant Jaume a les 11 del matí, es fa la cursa endarrera, trencant tots els motlles possibles dins el món de les curses a peu (Esport Internacional).

Us recordem que seguirem amb la nostra política d'expansió popular d'originalitat i de desorganització, com d'improvisació que ens té caracteritzats. El nostre objectiu sempre ha estat, és i serà atreure la gent del poble i d'arreu de les comarques... i més!... que surti del lliit, o millor, que no s'hi posin, ja que és un dia assenyalat, aquest any encara més, de la Festa Major: ANEM PER LA SETENA CONTRAMARXA!

Hem fet aquesta petita introducció perquè... AQUEST ANY SÍ! Arribant al clímax de la nostra desorganització, després de sis anys, se'ns reconeixen els mèrits i per primera vegada a la història de Salt LES CÀMERES RODARAN EN DIRECTE l'esdeveniment sociocultural de la dècada, econòmicament i política aberrant! És per tot això que desitjaríem, aquest any més encara, que la gent de Salt i d'arreu de..., gaudeixi d'aquest acte de tots

i per a tots. Ensenyem als altres pobles que estem vius! (que som sis milions i...)

Ah! per cert, com que cada any tenim molt de col·lapse a l'hora de les inscripcions i seguint el nostre afany de superació i de servei al poble, ampliem les nostres fronteres i tindrem un full d'inscripció a l'Ateneu de can Panxut, on podreu fer la vostra inscripció a partir del dia 14 fins al 24 de juliol, com una hora abans de la cursa, el mateix dia 25 fins a les 10 del matí.

Preu d'inscripció: MOLTES GANES DE DIVERSIÓ!
Recorregut: COM SEMPRE (plaça del Veïnat - plaça dels Peixos).

Premis: UF!! - US HI ESPEREM! - PARTICIPEU-HI!
Visca la Festa Major 91! («manque pierda»)
Desorganitza: NOSALTRES (ara o mai)

Nota: Agraïm la desinteressada col·laboració dels alumnes de 5è i 6è d'EGB de l'Escola Guimerà de Salt, a l'hora d'elaborar el nostre cartell. Els tindrem exposats a la plaça dels Peixos, el mateix dia de la cursa.

El nostre agraïment també a: ATENEU DE CAN PANXUT, AJUNTAMENT DE SALT, COMISSIÓ DE FESTES.

AGRUPACIÓ FOTOGRAFICA DE SALT

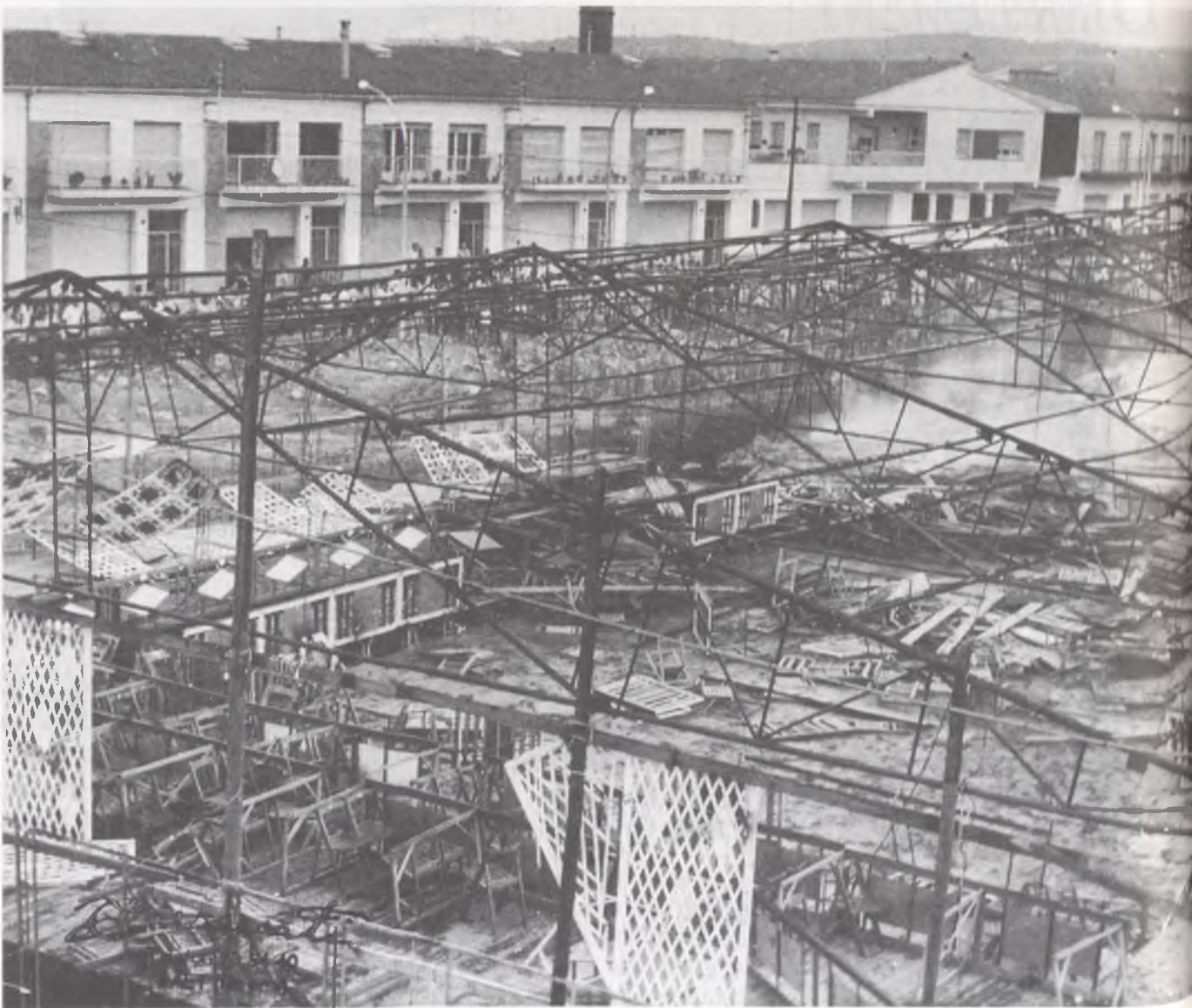
Des de fa uns quants anys, en acostar-se aquestes diades, a l'Agrupació Fotogràfica estem especialment joiosos per un doble motiu:

Per una part, sentim que s'acosta l'esperada Festa Major, motiu d'alegria compartit amb la resta de vilatans. Ja és festa! Podrem fer-nos un tip de ballar a l'envelat, vindrà la família i farem un bon sopar, portarem la mainada a pujar als cavallets i al tren de la bruixa i el dia del Patró ens mudarem a base de bé

i sortirem a passeig, banyant-nos de l'ambient festiu que es respira al carrer.

Per altra banda, sabem que cada any, a les pàgines del Programa de la Festa, ens és reservat un racó on dir la nostra, una pàgina des d'on poder «matxacar-vos» conceptes, idees i pensaments diversos sobre l'objecte que mou la nostra Agrupació. És com si ens obrissin un balcó des d'on poder pronunciar un parlament, com si ens donessin un micròfon per expressar-nos. La possibilitat de disposar d'aquestes pàgines és rebuda per nosaltres com aigua de maig. En definitiva, el que volem és fer-vos propaganda i encomanar-vos la nostra afició.

L'AGRUPACIÓ FOTOGRAFICA DE SALT no es diu així per casualitat. «Agrupació Fotogràfica» vol dir que ens agrada la fotografia i creiem que en el marc d'aquest col·lectiu se'ns ofereixen més possibilitats per conrear el nostre passatemps que no pas practicant-lo individualment. És ben veritat que la unió fa la força, i que com més serem més riurem. Entre tots podem disposar d'instal·lacions cada vegada més adients i millor preparades, podem somiar en projectes de major en-

vergadura i dur a terme activitats que fomenten la participació.

«De Salt» significa que les arrels de la nostra Entitat són aquí. Des de sempre. Ens agrada fer coses des d'aquí i per a la gent d'aquí. Podeu ben creure que el nostre poble dóna per molt a l'hora de fer fotografia. Segurament, és també aquesta una manera de participar en la vida quotidiana del poble, a nivell d'aficionats a aquest art. Posem-hi per cas el d'aquell soci que de generació en generació ha anat recollint la més fantàstica història gràfica del poble que us podeu arribar a imaginar, o el d'aquell altre, aimant de la natura, que té una col·lecció d'imatges fotogràfiques dels ocells que habiten a les Deveses, o d'aquell altre que participa en una revista local fent-ne les fotografies, o en el de més enllà, que fa el seguiment de la volta ciclista a Salt, amb moto, amb una mà sobre el puny de gas i l'altra aguantant l'aparell (no sigui que surtin mogudes).

Penseu en aquells participants d'una gimcana fotogràfica, vinguts qui sap d'on, que buscaven com desesperats can Petrac de la Baixada (i d'aquesta manera anaven

coneixent el poble). A un altre nivell, es fa palesa la nostra vinculació (i el nostre agraïment) a la Vila pel suport que ens dóna per l'organització d'activitats.

Per totes aquestes coses, ens agradaria que us engresquéssiu amb els nostres projectes, que vinguéssiu a compartir amb nosaltres la vostra afició i els vostres coneixements sobre el tema (segur que teniu algun truc de collita pròpia), i per damunt de tot que penséssiu que fent FOTOGRAFIA a, de, des de, sobre i per SALT s'aporta individualment i solidàriament el nostre granet de sorra a la història que anem fent, tots junts i dia a dia del nostre poble, i del nostre país.

Bona Festa Major!

Josep Maria Sansalvador

Vint-i-sis de juliol, Festa Major de Salt de l'any 1973.

Una imatge per al record. El que va quedar de l'envelat situat entre els carrers Guimerà, Pacheco, Torras i Bages i Dr. Ferran, després d'un curt circuit.

FOTO: CRESCENTI

Salt i Girona AUTOSCOLES L'ESTEL

T'oferim la possibilitat
d'obtenir qualsevol
tipus de permís per
conduir:

C/ Hortes, 22, entl.
Telèfon 20 45 53
17001 GIRONA

CICLOMOTORS - MOTOCICLETES
TURISMES - CAMIONS I
AUTOCARS

Onze de Setembre, 7
Telèfon 24 17 11
17190 SALT

C/ Major, 55
Telèfon 23 96 47
17190 SALT

ESPORTS - ARMERIA

Nadal

**GRAN ASSORTIMENT EN
ARTICLES ESPORTIUS, PESCA I CAÇA**

C/ major, 198 (Plaça del Pi) - Telèfon 23 78 79
17190 SALT

MOBLES

TORRAMADÉ

C/ Llarg, 123 - Telèfon 23 31 23
17190 SALT

VENTURA FÀBREGAS

ENVELATS

Lloguer de cadires / Pavellons impermeabilitzats
Adornaments / Pista parquet

Àngel Guimerà, 112 - Telèfons 46 94 08 - 23 95 88 - 17190 SALT

FES ESPORT!

MOU-TE!

CAMINA!

En diuen l'ofici més vell del món; però potser que l'esport més vell sigui caminar, anar a peu. Abans que l'home inventés la roda més o menys circular, el cilindre més o menys rodó, i l'ajudés en les seves grans empreses, sabés o inventés un altre esport, l'hípica, primer degué ser el caminar. Però cada cop més l'home ha tendit a caminar poc, a ser més còmode, a desplaçar-se amb més rapidesa i actualment, amb els vehicles i cotxes ràpids i sofisticats, li costa molt més. Aquests han estat la perdició de la seva comunicació, moltes vegades amb els altres, poder prescindir de les associacions, centres, etc. Utilitzem el cotxe per a tots els desplaçaments, per curts que siguin, encara que 10 minuts de caminar hàgim d'esperar-nos 20 per aparcar. Però de caminar, res,... Ara, amb els 4x4, les motos trail, mountain-bikes, etc., fins i tot el córrer, anem a muntanya, però amb presses, sense veure allò que anant a peu caminant o simplement passejant podríem fer, fotos, dialogar... que bonic que és parlar amb la gent de muntanya, senzilla, gens orgullosa, intel·ligent i honrada, però tot això, amb cotxe poques vegades pot assaborir-se. Ràpid, ràpid, com més millor. Fins i tot he constatat que allà on s'ha arribat amb 4x4 moltes vegades ni baixen del cotxe, allò que tan fàcilment han assolit, una capella perduda entre les muntanyes, una fresca font, un indret verge, etc. Sí, actualment trobes molta gent a muntanya, però sense cap idea cultural/muntanyenca/naturalista/ecologista, molt pocs saber fer 10 minuts caminant, allà on arriba el cotxe i prou, para de comptar... Després els espera un copiós dinar a l'hostal o restaurant de torn, una arrosada o costellada i les deixalles allà, que es pensen que passarà el camió de les deixa-

lles?.. bosses, ampolles, plats i gots de plàstic, són les empremtes que van deixant al seu darrera. Molts d'ells no són ni capaços d'emportar-se les deixalles. Tan bonica com és la natura i no la saben guardar de les destrosses. Quan els polítics ens facin burxar les butxaques per refer totes les seves destrosses, per tota mena del que en diuen «PROGRÉS», de les empreses i gran multinacionals, ens assassinen rius, llacs, mars, valls, boscos, etc... sabran el que vol dir NATURA.

Encara que no sigui aquest el tema, però que no vull deixar-me a la màquina, és la Vall de Sant Daniel. Com a representant d'una entitat excursionista i membre del Comitè de Natura FEEC m'he sentit molt dolgut, després del treball fet per molta gent per salvaguardar la dita vall, amb els resultats trets pel Sr. Nadal, amb els llocs que a priori en sortiran mal parats per l'autovia? Tant de soroll per res?

FES ESPORT, CAMINA!!! deixa el cotxe, posa't unes botes, una motxilla a l'esquena, una mica de voluntat i conèixer el país, les seves gents, les seves valls, els seus cims, les fonts, les humils ermites, moltes d'elles que després de segles, encara es mantenen, etc. Cada dia serà diferent de l'anterior i tant amb pluja, sol, vent o neu gaudiràs d'una manera que desconeixes. FES ESPORT, CAMINA!.

Jaume Santana i Vicens
president Centre Excursionista Saltenc

Diada de Sant Joan, al cim del Canigó, 1990.

BALANÇ DE 25 ANYS

Enguany a la Biblioteca estem de FESTA!
El 8 d'octubre farà 25 anys que vam estrenar els nous locals del carrer Manuel de Falla.

És bo que hom s'assegui, una mica cansat de tant trespasar al llarg d'aquests anys, i contempli el panorama de la feina feta.

Són 25 anys de treball ininterromput, primer en solitari i després amb la col·laboració valuosíssima de tots els companys.

1966: Il·lusió per la tasca encomanada. Reorganitzar una biblioteca de 3.000 volums de fons que ara calia ampliar amb quasi 2.000 més i adequar-la als nous locals per poder servir les necessitats d'un poble que cada vegada tindria més demandes socials i culturals per satisfer.

1967: Comencem l'animació cultural de la biblioteca: cursets, exposicions, classes de música, la Coral Infantil, classes d'idiomes... LES CLASSES DE CATALÀ!... conferències... taules rodones... l'Hora del Conte... etc.

Ens plau recordar Lluís Xifra i Riera (q.c.s), secretari de l'Ajuntament de Salt, ànima de la primera biblioteca i entusiasta gestor de la seva ampliació, Joaquim Muñoz i Ravetllat, l'alcalde d'aleshores, i l'entranyable Sr. Ribas, el primer conserge.

En un altre nivell, el Sr. Enric Mirambell, director del «Centro Coordinador de Bibliotecas» amb qui tantes vegades ens relacionàrem i de qui tan bon record servarem sempre! Fèlix Caselles. Encara sembla que sentim allò de... —«Qui hi ha?... La Bibliotecària de Salt?... ah?... que passi, que passi!». O bé... —«En aquest moment no et puc atendre, disculpa!»... i dirigint-se al personal: —«Li donin tot allò que demanin!».

Des d'aquestes ratilles volem donar-los les gràcies a tots plegats per l'estímul, l'ajuda i el reconeixement que sempre vam trobar en tots ells!

1974/1983: L'annexió de Salt a Girona. Recordem amb simpatia les relacions amb Joan Miró, regidor de Cultura, ens visitava sovint per fer-se càrrec de les necessitats de la biblioteca. Amb Rosa Picamal, funcionària eficient d'aquesta mateixa àrea a l'Ajuntament de Girona.

Vingué l'època del CANVI, els anys 75/80. La Democràcia. L'Estatut d'Autonomia... la

Generalitat. Una ventada de renovació i optimisme bufava fort, arreu de Catalunya, aquí també.

1979/... La Biblioteca s'integra a la «Xarxa de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya.» ...El reconeixement de la feina feta i el nomenament de directora. Allò que semblava impossible...: ja tenim tots els catàlegs redactats en català!... Gent nova... Cap de Serveis nou, noves directrius... il·lusió sempre pel treball que cada vegada ens demana més dedicació i més professionalitat.

1981: Ens arriben reforços. L'Ajuntament convoca oposicions. Bona adquisició: responsabilitat i eficàcia.

1983: Ajuntament nou i segregació de Girona: «Salt, el Nostre Poble!»

Receptivitat cultural del Consistori. Sensibilització de l'alcalde Salvador Sunyer i del tinent d'alcalde de Cultura Miquel Berga, pel tema de les biblioteques. Inauguració de dues biblioteques infantils!

Feina, més feina. Cal facilitar la informació a l'usuari: confeccionar dossiers sobre temes d'actualitat. Buidar revistes. Organitzar la Col·lecció Local. Fem i refem tantes vegades com convé catàlegs i fitxers... animem la lectura redactant guies per a petits i grans, etc.

1985/1990: Necessitem més personal. Ens arriba una nova bibliotecària, ens l'envia el Servei de Biblioteques de la Generalitat... més conserges. Benvinguts tots a l'Equip!

1991: Han arribat els vídeos!

2.000 dossiers, la Col·lecció Local, el buidat de revistes, quatre catàlegs nous: el de títols, l'alfabètic de matèries, l'alfabètic de matèries de la Col·lecció Local i el sistemàtic; redactats i ordenats segons les últimes directrius de la professió; 22.600 títols registrats; 7.600 socis usuaris de préstec, dues biblioteques infantils, és el resultat de la col·laboració entre institucions i el treball d'un equip coherent i professional.

Heus aquí el balanç de la feina feta!... ens queda, és clar! el repte de la informàtica!

UN ANY DE TALLER D'HISTÒRIA

Ara fa justament un any que presentarem el Taller d'Història de Salt en un acte públic, amb la voluntat de voler recuperar la nostra història. En termes generals, podem valorar positivament el balanç d'aquest primer any de funcionament, ja que s'han establert les bases per aconseguir una dinàmica regular i continuada d'aquesta associació.

De bon principi, el grup s'ha marcat, com a idea prioritària, la vinculació de les seves actuacions amb el poble de Salt, dirigint les primeres activitats a mantenir un contacte directe amb els saltencs i, tanmateix, amb la seva història.

Així, el passat 29 d'abril, organitzarem un debat-col·loqui sobre la postguerra a Salt, amb la participació de destacats personatges que visqueren aquesta època en el nostre poble. Els assistents a l'acte varen explicar les seves experiències i records emmarcant-los dins el context de Catalunya.

En aquest sentit, la intenció del Taller és continuar organitzant aquests tipus d'actes que ens permeten analitzar i reflexionar sobre períodes històrics recents, i que, a més a més, ens possibilita l'aprofitament de la memòria popular per recuperar un seguit d'esdeveniments i situacions sobre els quals no existeix cap tipus de documentació escrita.

Per altra banda, una segona activitat del Taller ha estat la publicació dels «Quaderns

QUADERNS D'HISTÒRIA DE SALT

GENER - ABRIL 91 - Pla. Catalunya, 27 - Tel. 22 67 73 - 17190 SALT N.º 1

Benvinguda als "Quaderns d'Història de Salt"

La bona gent del Taller d'Història de Salt engega una altra iniciativa digna d'elogi i necessària d'ajuda, de confiança i de col·laboració. Es tracta del naixement d'una nova revista intitulada: "Quaderns d'Història de Salt".

La història en general és patrimoni de tots, i la del nostre poble en particular ho és especialment dels saltencs. No cal dir, doncs, amb quina il·lusió ens complau de donar-los la benvinguda i amb quina esperança confiem en la seva perseverant periodicitat.

Per saber on anem i què hi anem a fer ens cal saber d'on venim i què hem fet en el passat més o menys remot; què en sabem dels que ens han precedit, en què creiem, amb quines coses fruïem o sofíem. Cal que algú entés ens expliqui, clar i català perquè som així i no d'una altra manera, a què aspirem i quines possibilitats tenim d'assolir-ho; don ens valem a l'aspecte del nostre tarannà psíquic o espiritual; per què Salt és com és i no com voldríem o com havíem somiat.

La història, en definitiva, ens encara amb la realitat més neta, i la realitat és un dels coneixements bàsics per acostar-nos a la veritat.

Tant de bo que aquests "quaderns" ens hi ajudin. Endavant, doncs, historiadors, col·laboradors, mecenes i lectors... la revista us necessita.

SALVADOR BARRA LAMBERG
Historiador de Salt

Presentació

Tradicionalment, es creia que la Història - amb majúscules - de Salt abastava principalment els últims 200 anys i que la documentació històrica que en feia referència era més aviat escassa. Fins ara, potser a causa d'això, els estudis sobre aquesta nostra història s'han caracteritzat per la dispersió, incoherència i poca profunditat quant al tractament dels canvis: lleius, és clar, de pocques, però estimables excepcions.

Creiem que aquests tòpics hem de desparèixer. Primer, perquè estudis recents han demostrat que la història de Salt és molt més dilatada del que imaginàvem, amb una extensió de prou entitat ja en els segles IX i X i segon, que la documentació, de totes les èpoques, sobre Salt no és tan limitada com ens pensàvem; si problema és que cal seguir possibilitats fins ara no utilitzades: anals privats, història oral, anals d'Àmbit nacional. D'ambdós aquestes primàries hem de dinamitzar la recerca i la investigació de la nostra Història, que ens cal recuperar si no volem perdre els nostres orígens, la nostra identitat com a poble.

Aquesta "Quaderns d'Història de Salt" surten a la llum amb la voluntat de ser un element aglutinador de tots els escrits, assajos i assaigs que facin referència a la Història de Salt. I, al mateix temps, ser el vehicle de difusió d'aquests treballs, procurant aconseguir-ne la màxima divulgació possible. En aquest primer número us presentem un seguit d'articles molt diversos, tant en procedència com en el contingut. Ens parlem d'èpoques i temàtiques diferents, però sota el nexe comú d'aprofundir en la reconstrucció del passat i de la lectura col·lectiva de la nostra vida. Aquesta pluralitat és reflex que els "Quaderns" és una revista oberta a totes aquelles persones que vulguin difondre algun aspecte de la història saltenca. Per tant, s'invoca a historiadors, investigadors, ensenyants, estudiants o afeccionats a la història en general. Els "Quaderns" que tenim entre mans són l'entorn i la intenció de seguir essent una revista amb àmbit pròpia on hi hauria un fet agradable i el llenguatge sigui planer i assequible, sense que això devaluï el seu rigor històric.

El Taller d'Història de Salt, com a Consell de Redacció dels "Quaderns", considerem la seva publicació com una activitat més de la nostra entitat, i la qual, des d'aquí, us convidem a participar-hi. També hem d'agrair molt sincerament el suport donat en tot moment pel Consell de Redacció de "La Farga", així com de les empreses i entitats col·laboradores per la gent i l'entusiasme cooperació.

A tots i per avorir, moltes gràcies!

EL TALLER D'HISTÒRIA DE SALT

Sumari

Benvinguda als "Quaderns d'Història de Salt".....	1
Presentació.....	1
És dos tramvies que Salt mai veurà.....	219
Podem fer, avui, una història de la postguerra?.....	4, 5 i 6
Salt: terra de molins i menars.....	7, 8 i 9
Micrografies i recerca històrica.....	10 i 11
Imatges de Salt.....	12

d'Història de Salt» (el núm. 1 ja és al carrer des del passat mes d'abril i el núm. 2 apareixerà aquest mateix estiu), que tenen una periodicitat quadrimestral i que els podreu trobar dins la revista «La Farga».

Aquests «Quaderns» surten a la llum amb la voluntat de ser un element aglutinador de tots els estudis, assajos i escrits que facin referència a la Història de Salt, i, al mateix temps, ser el vehicle de difusió d'aquests treballs, procurant aconseguir-ne la màxima divulgació possible. La publicació és oberta a totes aquelles persones que vulguin difondre algun aspecte de la història saltenca. Per tant, s'inclou a historiadors, investigadors, ensenyants, estudiants o afeccionats a la història en general. Els «Quaderns d'Història de Salt» tenen la intenció de ser una revista amb entitat pròpia, on la lectura es faci agradable i el llenguatge sigui planer i assequible, sense que això devaluï el seu rigor històric.

Finalment, volem fer una crida a tota la gent que vulgui col·laborar dins el Taller o a la mateixa revista dels «Quaderns», perquè es posi en contacte amb nosaltres a través dels telèfons següents: 22 67 73 o 24 07 78. Gràcies i fins aviat!

MAXOR

Fresc

supermercats

BONES FESTES

Sempre al seu servei

C/ Major, 135 - Tel. 23 61 61
SALT

DEL CAMP A LA TAULA

ESCORXADOR, SALA D'ESPECEJAMENT, FÀBRICA D'EMBOTITS

Passeig d'Olot, 20
Telèfon 23 17 51
17005 GIRONA

Dr. Ramon Sambola, 2
Telèfon 24 38 22
17190 SALT

NOMS I RENOMS

(Una llegenda del poble de Salt)

La recerca d'una arrel, treta a vegades de papers prou polsosos, sovint ens porta a la satisfacció de pensar que la feina ha valgut la pena. Rebuscant en l'origen d'alguns renoms del poble de Salt m'he trobat amb la sorpresa que tot seguit us explicaré. Es tracta dels respectables portadors i mantenidors de can MARET, motiu tan antic que hi ha gent que es pensa que és el nom propi de la família.

Des de diverses generacions no hi ha cap més base verídica que aquest renom prové del fet que l'antiga o primitiva casa pairal estava situada prop d'un lloc que es coneixia per «EL MARET» o «ELS MARETS», i des d'aquesta lògica he arribat al següent i sorprenent desenllaç: a les nostres comarques hi ha d'altres MARET, tots molt antics i sense cap afinitat de parentiu, sols tenen en comú que el primer MARET que recorden estava aïllat de qualsevol nucli de població, a vegades sols als afores o a boscos propers. A la província de Castelló i de València hi són coneguts alguns «Mareta» o «Maretas» i a la regió granadina en diuen «Maredes».

Passem l'estret de Gibraltar i sabrem que abans de convertir-se a l'islamisme, molts àrabs practicaven una religió naturalista, retien culte a arbres i pedres i poblaven l'univers de dimonis, bons i dolents (djins i efrits). Del culte a les pedres n'esdevingueren els monòlits i els ídols, i així podem comprendre com prop d'El Alamein s'hi troba la població de Marehd, afí a aquesta recerca i base d'origen per esbrinar les religions i llegendes índies i mahometanes, moltes d'esparverants costums, creences i supersticions, tant per invocar-ne la sort com per allunyar-ne infermetats i altres desgràcies. Amb tants milers de tribus i pobles no era possible un únic acord, un sol déu, i sorgiren els santons, sortilegis, oracles i mediciners que donaven nom al que la fantasia popular no concretava. Des d'ací s'obren molts camins, però em limitaré a la branca religiosa dels grups que s'encaminaren cap al Moghreb-el-Aska, el Marroc; pastors, comerciants i guerrers que traspasaren Gibraltar i s'establiren a la nostra península per alguns segles, deixant-hi l'empremta dels seus costums i creences.

Actualment perduren moltes de les supersticions arrelades, i el que nosaltres, posem per cas, coneixem per ànimes en pena o fantasmes, per a ells eren els genis, éssers invisibles que tenien el lloc d'estada a l'infinit i que sols

es preocupaven dels pobres mortals quan n'excel·lia algun de molt bo o massa dolent, per premiar-lo o castigar-lo. Recordo que de petit es parlava de la bruixa, el pare gegantàs o el papus per posar ordre a les entremaliadures de la quitxalla. Doncs aquella gent tenia els genis, gegants invisibles que els vigilava, considerats fills del foc i amb poders sense límit, i com que qui és poderós té servidors, per sota d'ells tenien diferents categories d'esperits: els efrits, ghuls, khotrobs, rhums, saals i baharis; cada un amb poder sobre el foc, el vent, el mar, la terra, l'aire o els deserts, però cap, normalment, no podia comunicar-se amb els humans. Quan creien necessari el premi per alguna persona molt bona o correctiu per alguna altra que s'havia posat fora de joc, havien de recórrer a uns altres personatges gegants, poderosos i terriblement justiciers anomenats MAREDS, que eren els normals intermediaris de totes les forces sobrehumanes existents, i com que per desgràcia la naturalesa humana sempre ha estat més a prop del mal que del bé, mereixent i esperant rebre més garrotades que premis, no és estrany que els MAREDS fossin temuts i que el seu encontre es considerés una gran calamitat.

Amb aquesta creença, arrelada de tota la vida, no té res de particular que si una persona, de nit o de dia, per exemple travessava un bosc i sentia o li semblava sentir una fressa estranya, propiciés l'existència d'un MARED en la boscúria. Si per la finestra d'una casa dels afores de la població es veia o algú li havia semblat veure-hi llum a deshores o moviments o veus rares, allò era obra d'algun MARED que esperava la seva víctima. Molts d'aquells llocs devien quedar senyalats, com a referència, amb el nom del temut i poderós representant del geni, i per herència de costums fins a nosaltres ha arribat i ens cap la satisfacció de tenir al nostre poble el senyal d'una identitat de fermesa hereditària com molt poques vegades seria possible trobar.

Així podem dir que la definició de MARET pot ser entesa com un lloc aïllat on es creu que hi ocorren fets estranys o inexplicables, possiblement provocats per éssers sobrenaturals amb la finalitat d'ajudar o castigar una o més persones, pobles o nacions.

Per acabar, m'alegra saber, segons he pogut esbrinar i no en tinc cap dubte, que si alguna vegada a les honorables persones de can MARET algun MARED els ve a veure, serà tan sols per fer-los arribar la més amigable de les salutacions i per deixar-ne constància i que no sigui dit que la llegenda no té continuïtat ni deixa de ser respectada.

Caixa de Girona

Passeig Marquès de Camps, 10 - Telèfon 23 40 99

Carrer Major, 164 - Telèfon 23 34 11

PETITA LLOA A LA CONFRARIA DE LA FONT DEL PARADÍS

Herba fresca i aigua clara,
quina pau si m'hi adormís!
Feu-me, amics, feu-me confrare
de la Font del Paradís.

Faci fred o calor rara
al paisatge verd-blavís
no hi ha el traüt que ens separa
de la Font del Paradís.

Si la pena ens aclapara
i veieu el cel tot gris,
l'ombra ho guareix i repara
de la Font del Paradís.

Si algun cop, girat de cara,
Salt se'm feia perdedís...
Feu-me, amics, sempre confrare
de la Font del Paradís!

Salvador Sunyer i Aimeric

ARFIXSA

C/ Francesc Macià, 20
Tel. 23 81 90 - SALT

**habitatges
ben fets ...**

ELS ARTISTES, LES VALORACIONS I LA FESTA MAJOR DE LA VIDA

EL MEU POBLE

L'artista és una massa humana, demòcrata, neta i pura, plena d'il·lusions. Des del començament al final, és sempre un aprenent que no pot perdre de vista la sinceritat amb ell mateix.

La gent pensa que al darrera d'unes notes posades en solfa, una pintura, una escultura o d'una peça manual artesana amb aires de creativitat, hi ha un home adinerat; no és així. Estimant l'art són molts els escollits i no tots són els cridats a fer diners. Els que persegueixen una peça única són persones que han passat hores i hores de lluita i dedicació per aprendre a dominar uns materials que, amb la força d'uns sentiments, esdevé una feina per gaudir i admirar en el temps els amics i l'altra gent.

Per arribar a aconseguir un treball mitjanament ben fet, l'artista ha d'estar despert, concentrat, i disposat a suportar pressions, misèries i privacions; a vegades no tot és or ni art el que envolta el seu ambient. Davant d'aquestes situacions, en un país ben net i endreçat, l'home que estima l'art sempre hauria de trobar-se protegit i recolzat per la comunitat.

L'artista, amb les seves il·lusions i desil·lusions, té alegries immenses, com veure que la seva feina és respectada i estimada. També sap que per portar la barca a bon port ha de navegar per la mar encrespada de l'oferta i la demanda; a la curta i a la llarga, les persones lliurades a aquestes lluites són com els infants que necessiten ajuda. A ells i a la seva obra, amb el temps els fa falta protecció.

Beneïts els pobles que en la Festa Major de la vida troben temps per estimar desinteressadament els seus artistes!

Estimat poble de Salt,
de persones que en el seu dia
fou format com un niuet
i així créixer dia a dia.
Es un poble treballador
amb ganes de fer feina,
un xic conqueridor
i no suporta foc de teia.
Ni la fressa del tam-tam
i tampoc els mals endreços,
en canvi es deleix de tant en tant
la cultura que li dóna els ben entesos.
Hi ha persones de valia
que han lluitat al llarg del temps
perquè la Vila fos dinastia,
escollida com la jove més decent.
I potser aconseguirem
que els desitjos més nobles
ens esmolin sentiments
i no davallin nostre poble.
Presumim de les deveses,
de la indústria i el paviment,
de la dona treballadora
i del jove conseqüent.
Hem tingut grans mestres,
bons deixebles i braus homes,
i mares amb hores tendres
ens han cobert d'ombres.
El que sí dic amb orgull,
que em sento satisfeta
i ho escric a sobre el full,
que l'estimo amb tot respecte.

Anna Bonal

*Ara... millor servei
a Salt!!*

ELS GEGANTS, DE SALT

Saltencs,

L'Eulàlia i jo hem dit prou!

Bé, en realitat, i si us he de ser sincer, ha estat ella, tot i tot, que amb la seva veu xava m'ha convençut de la necessitat de prendre una decisió.

Tan aviat em deia: «Grau, estàs encarcerat!»

O bé: «Les meves amigues gegantesses tenen un aire més distingit i àgil. Només cal veure la de Castellbisbal o la de Riudecanyes!». També em tocava el voraviu: «Es que tu, Grau, ets un calçasses. Els saltencs et fan quatre moxaines i ja estàs content. Tu, que ets el màxim símbol del saltironès et vens per un parell de balls i jo, pobre de mi, que t'he d'aiguantar tot l'any, et veig decrepit, revellat i —em fa cosa dir-ho— poc en forma (tu ja mentens).

Doncs, PROU, PROU i PROU!

Mireu, un hom és de bona fe, sap que és membre d'una dinastia monàrquica i que ha de patir els avatars propis d'una missió tan elevada com la de ser el gegant de Salt. Però el que jo, GRAU de Salt, no estic disposat a patir és la gota, l'artritis, les hèrnies, l'artrosi, els ofecs, les males digestions, l'aerofàgia, els ulls de poll i... a sobre, les invectives de la meua reial esposa.

Per això, he dit PROU, PROU i PROU!

La veritat és que no sabia ben bé què fer. Uns em deien que matés la dona, d'altres proposaven la creació d'una comissió d'experts, els més lúcids insinuaven la possibilitat del divorci, fins que —mireu com són les coses— em va arribar a l'èrida un rumor d'un paradís a les Deveses, d'una font miraculosa, d'un molí de vent i, fins i tot, en veu baixa es comentava que Adam i Eva havien ressuscitat per ins-

FONT DEL PARADÍS

tallar-s'hi. Val a dir que tot era confús. Em va caldre muntar una xarxa d'espietes, uns a la Casa de la Vila, eis altres en una secta infernal que es diu Amics de les Deveses. I una nit vaig arribar a l'extrem d'escapar-me i donar-hi un cop d'ull (no hi havia lluna i no vaig veure res). Al final sembla, però, que es tracta d'una mena de santuari, o com d'un balneari atès per druides llampats.

Heus aquí, doncs, com després de donar-hi moltes voltes hem decidit d'iniciar una cura d'aigües a la Font del Paradís. Els metges s'han estudiat la zona i unànimement m'han receptat:

- Passeig diari a la Quirtrana.
- Banys de sol al «Cervell del Gat».
- Immersions periòdiques al pantà que els romans varen fer a la Maçana.
- I cent quaranta-vuit bocois d'aigua de la Font cada dia.

La veritat és que al principi no estava gaire animat, però cada cop m'engresco més.

Amb les Deveses que esteu deixant i si les respecteu i evitem que es malmetin, no només Adam i Eva hi viuran, sinó Aladí, el Rei Artús, Tirant lo Blanc, en Massagan, en Santa Claus, els Tres Reis. Ahà amb Mahoma que és el seu profeta, i tots els personatges màgics de l'univers faran estada al Pla dels Soes.

Ben segur que l'any 3500 tothom coneixerà aquella dita:

Ni Reus, ni Londres ni París,

Salt i la Font del Paradís.

Moltes gràcies a tots!

Grau I de Salt, gegant

Per la transcripció, AMICS DE LES DEVESES

GARATGE INTERNACIONAL

ROBERT VIDAL, SA.

SERVEI OFICIAL

Ctra. Girona-Ànglès (afores Salt)
Apartat de Correus 2 - Telèfon 23 15 61
17190 SALT (Girona)

PHILIPS

MATCH **LINE**
AUDIO · VIDEO SYSTEM

L' AIXADA

I LA FANGA

Salt, tot un conjunt d'habitatges, fou, no pas molts anys, seu de pagesos i hortolans de conreus planers i sorradencs. On ara es troben emplaçats el passeig dels Països Catalans, els carrers Francesc Macià i Doctor Ferran, la plaça del Canigó, per no citar altres innumbrables indrets, hi verdejava el blat, hi reguejaven les patates, hi florien els naps. Llavors, es berenava al cap de la vessana, sota la figuera o l'albercoquer. Sovint pernil i una amanida de ceba i tomata. Al costat, adreçades, les eines. La dalla, la forca, les batolles, el rampí, l'aixada, la fanga... Parlarem i recordarem avui aquestes dues darreres, considerades aleshores les més utilitzades per la pagesia saltenca.

Parlarem de la fanga i no pas de can Fanga. Perquè ara i no sabem per què, es parla més de can Fanga que de la fanga, ja que molts, i no sabem per què, de Barcelona en diuen a can Fanga. No comprenem, francament, quina relació té la capital del Principat amb aquesta eina feixuga que fou tan utilitzada abans per fer la feina. Algun dia ens ho explicaran, perquè no és el mateix anar-se'n a can Fanga que anar a fangar.

Es tracta, la fanga, d'una eina matussera, composta d'una gruixuda forca de ferro i amb el seu corresponent mànec de fusta, que va fer patir de valent els homes que abans la manejaren. Fou la fanga, en el decurs del segle passat i durant la meitat d'aquest, bona part del suplici d'una comunitat camperola que no coneixia encara la mecanització del camp. Aleshores, de bon matí, en clarejar, ja es feia roncar la fanga per aquests indrets

de Salt, sobretot a l'hivern, temps de fer la deguda trabucada perquè les glaçades esmicolessin el terrosser i així poder gaudir d'un bon guaret a l'hora de sembrar faves o d'altres esplets.

Amb paciència s'anaven obrint les regues i soterrant a la vegada els fems. Sense haver-hi fangues per les cases de pagès, que n'hi havien moltes per aquí a Salt, hauria estat incompleta la necessària col·lecció d'eines de darrera el portal. Amb una bona fanga i amb prou ganes de fer-la servir, ja quasi es podia arrendar, llavors, una masoveria.

Fangar del matí al vespre, fou una feina-esport per excel·lència. Millor que el tennis, la natació, el rem, la dansa rítmica i qualsevol prova atlètica. Tot un dia de fanga significava practicar un esport completíssim, ideal per a mantenir-se sempre àgil. Amb la fanga a les mans, en el decurs de la història, s'han lliurat a pagès veritables campionats entre els membres del veïnatge i només per veure qui acabaria primer.

Una fangada prou acurada i fonda fou sempre una feina ben feta i admirada i on les viandes s'hi arrapaven després. Per això, la vocació fangaire per aquí fou molta i aquest art de fangar amb saviesa fou transmès de generació en generació. En canvi, ara, ja gairebé ningú no fanga, més aviat en lloc de fangar se'n van a can Fanga a veure el Barça. Les feines han canviat a pagès amb l'arribada de la mecànica. Els multicultiors d'ara, que només gratunyen, han desplaçat la penetrant fanga, aquella que només es movia mitjançant la força muscular de cadascú!

L'aixada, que en determinats indrets l'anomenen aixat i també tràmec, en ser una eina tan feixuga, són molts els historiadors que n'han fet referència. Diuen que ja existia des de fa més de mil anys i això ho acrediten els documents notarials d'aquell temps. L'aixada, paraula esdevinguda o entremesclada del llatí, fou una eina prou coneguda ja en el segle X i és de suposar que aleshores era ja prou utilitzada.

Totes les persones grans recorden perfectament les restilleres d'aixats amb què comptava cada casa de pagès. Generalment penjats en una barra darrera el portal o en un racó de l'entrada principal, els aixats servien diàriament per fer quelcom i per això se'ls veia sempre lluents i molts llisos llurs mànecs, mostra de tanta servitud. Cada persona de la casa utilitzava el seu particular. El padrí, el pare, l'hereu i fins i tot la mainada disposava i presumien del seu respectiu tràmec o cavic. Sovint convenia portar-los a cal ferrer per llosar-los, la qual cosa demostrava la seva constant utilització.

Podeu estar-ne segurs que de tramegades se n'han donat moltes per aquests indrets

de Salt en el decurs de la història. Molt patiren les nostres generacions precedents amb el tràmec a les mans. Cavant faves, fesoles, blat de moro, alls, patates, etc., o bé fent les vores dels camps després de sembrar-los, feina imprescindible de no fa pas massa temps. Era qüestió de retòrcer-hi l'esquena i suar-hi.

Trameguejar ha estat l'afer més important de la pagesia en el decurs del segle i sembla que també ho fou durant prop d'una dotzena dels anteriors. És lògic, doncs, que ens fem ressò d'aquest treball carregós i efectiu, artesanal si voleu, però que feia dormir planer, que feia jaure sota l'arbre i necessàriament reposar en el cap de la rega. L'aixada va poder comprovar i fins i tot esgotar les energies de cada una de les generacions camperoles precedents, les quals si avui poguessin aixecar el cap, quedarien sorpreses i bocabadades dels avenços de la màquina alliberadora.

Maurici Duran

ESPORTS HERAS

Eiximenis, 13
GIRONA

Francesc Macià, 10
SALT

Emili Grahit, 12
GIRONA

Av. de Grècia, 26
L'ESTARTIT

AUTO-TALLER CANIGÓ

SERVEI OFICIAL

EXPOSICIÓ I VENDA:

Passeig dels Països Catalans, 62-64 - Telèfons 23 41 22 / 24 23 08 - 17190 S A L T

tendals
veles
marquesines

Devesa

tapisseria
confecció
de lones

Carrer Fortuny, 3 - Telèfon 232123 - 17190 S A L T

EL PREGONER EL SENYOR ROCA, EN TÍSNER I EL TAXISTA

Durant les darreres eleccions locals, el senyor Miquel Roca va assistir a un acte de suport als candidats de Convergència i Unió. Durant aquell acte, del qual es va fer ressò la premsa, l'esmentat Sr. Roca va afirmar que si a Salt guanyaven els socialistes farien venir de pregoner per la Festa Major l'inefable Sr. Rodríguez Ybarra, president d'Extremadura i personatge de memòria més aviat trista. Sense voler valorar ni la qualitat de l'acudit del Sr. Roca ni el devastador efecte electoral que en podia

esperar d'una idea tan brillant (cal, en tot cas, ésser benevolents amb els oradors sotmesos a les agitacions d'una campanya electoral), l'anècdota em va fer venir a la memòria qui havia estat el darrer pregoner de la nostra Festa Major a proposta de l'equip de govern socialista. Fou l'escriptor Avellí Artís-Gener, el popular Tísner, nacionalista històric i radical, de qui en aquest mateix programa es publica el text del seu pregó.

Voldria aprofitar aquest espai per explicar una anècdota relacionada amb les gestions que jo mateix vaig fer per fer-lo venir. De segur que el mateix Tísner l'explicaria amb més gràcia i bon estil, però qui sap si no ho farà en el darrer volum de les seves magnífiques memòries que han estat un dels èxits editorials més consistents d'aquests darrers anys.

En una ocasió Tísner va presidir el lliurament dels premis Just Casero de narració curta en un acte durant el qual va dissertar magistralment sobre l'art de fer «mots encreuats», com els que ell va popularitzar a «La Vanguardia». Els membres del Jurat del Premi vam dinar plegats i en companyia de l'escriptor que anava acompanyat d'un personatge discret, que somreia amb els ulls, i afectat d'una evident timidesa, però que es mostrava afectuosament sol·lícit amb el senyor Tísner. Tots vam deduir que es tractava d'una

Veiem, d'esquerra a dreta, l'expressió de les cares d'en TÍSNER, BERGA, HÈLIOS i LLUÍS MATEU en el debat sobre l'humor UNIVERSALT, celebrat a la Biblioteca Municipal, pel Sant Jordi de 1988.

APLICACIONES ELÉCTRICAS S.A.

INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES INDUSTRIALS D'ALTA I BAIXA TENSIO

PROJECTES I REALITZACIONS COMPLETES D'AUTOMATITZACIO I CONTROL

DISTRIBUÏDORS DELS AUTÒMATS AEG-MODICON

Ctra. de Vilablareix, s/n
Telèfon 23 08 11
17190 SALT

Apartat de Correus 242
Fax 23 12 25
17080 GIRONA

Bona festa major!

C/ Francesc Macià, 26 - Tel. 23 03 79
17190 SALT (Girona)

mena d'assistent o secretari personal de l'escriptor, el qual tot i ésser un home que camina traient pit i parla clar, té una edat avançada, només un ull bo i dificultats d'oïda.

A l'hora del comiat vàrem descobrir, però, que el suposat «secretari» era simplement el taxista que, per atzar, l'havia portat fins a Girona. Tisner manifestà la magnífica companyia que havia estat per a ell el senyor Segundo de la Calle, veí de l'Hospitalet i taxista.

Una colla de mesos més tard vam organitzar a Salt un debat literari en ocasió de la Diada de Sant Jordi. Es tractava de discutir les connexions entre l'humor i la literatura. L'acte, moderat per un servidor i anunciat com a «Humor UniverSALT», consistí en una mena de tertúlia amb la intervenció del dibuixant i periodista Jordi Soler i la de l'admirat Tisner. Vam garantir a l'escriptor que li enviaríem un taxi per portar-lo a Salt. Amb l'ajut impagable i eficient d'en Josep Ma. Oliveras, llavors cap de protocol del nostre Ajuntament, el dia i l'hora assenyalats es presentà a buscar en Tisner el taxista Segundo de la Calle, extremeny, per cert, de naixement. En Josep Ma. havia fet unes increïbles gestions amb la Corporació Metropolitana del Taxi per aconseguir el número corresponent del nostre taxista. No cal dir que en Tisner va arribar a Salt content com

un nen petit i literalment emocionat per aquest detall que li havíem preparat: al sopar que va seguir l'acte, en Tisner ens confessà que els viatges que havia fet amb el taxista havien estat suficients per poder descriure el senyor Segundo de la Calle com un home definitivament «de la ceba».

Ja pot imaginar el lector, doncs, que quan l'any passat vam convidar en Tisner per fer el Pregó de la Festa Major no ens vam descurar de garantir el transport adequat. La meua carta donant-li detalls de la feina que li encomanàvem acabava amb aquesta frase: «l'anada i la vinguda amb el vostre taxista preferit, el tendre Secundino, hi són incloses». Cap dels dos no va fallar i es presentaren puntualment. Mentre érem al despatx de l'alcalde, abans de sortir al balcó, el senyor Segundo de la Calle, convertit ja en lector i admirador de l'escriptor, li regalà solemnement una estilogràfica i un encenedor. L'amistat iniciada ben casualment quedava segellada davant la primera autoritat del poble.

Tinc tota la impressió que l'«efecte Secundino» va ésser determinant perquè a Salt comencéssim la Festa Major amb la presència d'un pregoner brillant i un home excepcional.

Miquel Berga i Bagué

Carns de porc i boví

frigorífics del ter, s.a.

ESCORXADOR GENERAL FRIGORÍFIC

SALA D'ESPECEJAR

Repartiment diari

Carrer Major, 419 - Telèfon 2331 11 - SALT

PREGÓ

DE LA FESTA

MAJOR 1990

Salut, bona gent de Salt!

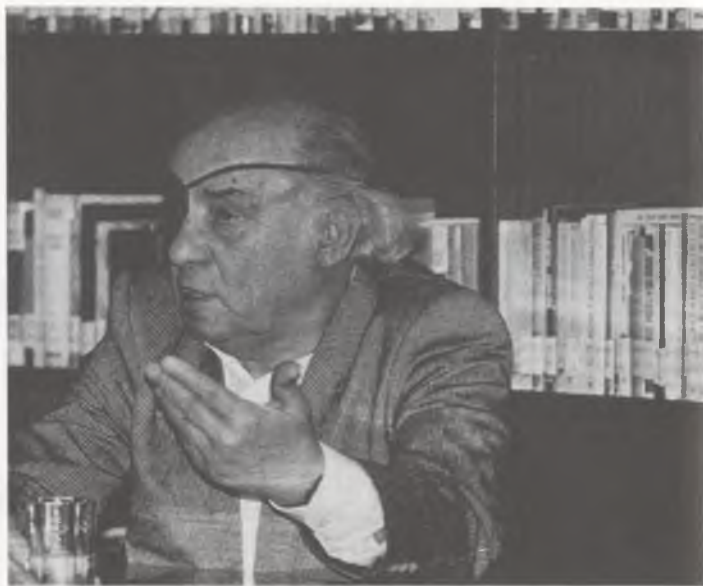
Quan jo era petit —i mireu que parlo de temps remots— casa meva es va commoure amb un fet insòlit: el meu germà Arcadi, que encara era (i és, és clar) més petit que jo i aleshores navegava pels quatre o cinc anys (avui, no: ara ha crescut), un dia va tenir una arrencada inexplicable: va passar ben bé dues o tres hores fent voltes a la taula del menjador de casa amb els dits índex i polze de la mà dreta en cercle damunt la boca i vociferant una estranya sonsònia: «Cocampetanó! Cocampetanó!». Semblava una paraula màgica, tret a'alguna remota i ignota llengua. Els altres germans escoltàvem, estupefactes, l'arrencada arcadiesca: «Cocampetanó! Cocampetanó!».

La nostra mare entenia prodigiosament els fills i ens va fer de torsimany: en la seva mitja llengua, l'Arcadi deia, evidentment, «Toca la trompeta el senyor!». I era per un motiu senzillíssim: aquell dia havia passat pel carrer de casa el pregoner municipal —un senyor que abans d'engegar el seu espot publicitari convocava a tocs de trompeta l'audiència— i el fet havia impressionat en gran mesura el meu germanet. Ahir, com avui, la publicitat mai no ha tingut entranyes!

Parlo d'uns temps que els pregoners solien llegir els bans del senyor alcalde. Era, doncs, una pausa publicitària oficial. Solien tractar temes transcendents com són ara la llençada d'escombraries o la prohibició que els gossos fessin caca a la vorera. I aquesta darrera recomanació, escoltada sovint pels quissos mateixos, no hauríeu pas dit que els feia massa efecte. Els impressionava més la infraestructura del missatge —el senyor que tocava la trompeta— que no pas el contingut.

Podria afirmar que aquell va ser el meu primer contacte amb l'art de fer pregons. Pregons ben pregons, si em permeteu l'expressió. Aleshores, és clar, poc podia endevinar que un dia fóra a Salt, entre una gent adorable i uns amics ben sòlids, fent aquella feina però sense la trompeta. Aquesta feta d'avui podrà

FOTO: JAUME OLLÉ

ser memorada pels nens de Salt fent voltes a la taula del menjador cridant: «Xerracomlloropirata! Xerracomlloropirata!», que pràcticament no necessita traducció.

Ara fa catorze dies, quan em vaig posar a escriure aquestes ratlles, vaig mirar els diaris en recerca de temes dels quals us pogués parlar avui i en vaig fer una petita llista, ben entès que únicament de les coses que comentava la premsa d'aquell dia. Vaig seleccionar els casos més sonats iestic segur que els recordareu pla bé. Ja ho veureu a mesura que els retregui.

En primer lloc hi havia allò que havia organitzat la revista «Àrtics» en el seu darrer número (crònica d'una defunció anunciada), consistent a pujar a una estrada davant el temple de la Sagrada Família i dir-hi penjaments —he dit penjaments, no pas pensaments— contra l'obra que allí realitza l'escultor Josep Maria Subirachs. Era una mena de concurs per tal de veure qui proferia l'improperi més gros, qui mullava més pixant, i hom hi va pronunciar unes frases que semblava que fossin de l'època més esplendorosa de la Santa Inquisició, que en pau reposi. Era un curiós toquem i toquem: en Subirachs fa les escultures a cops de maça i els opinants, des de la tribuna, li clavaven cops de massa. Fins i tot n'hi va haver un que va lamentar la desaparició dels tramvies barcelonins, delicat esment a la dolorosa mort d'Antoni Gaudí i manifestant implícitament que era una llàstima que en Subirachs no morís atropellat. Quin devessall de tendresa, oi?

Aquell mateix dia els Mossos d'Esquadra estaven d'allò més enfeïnats amb els Nens de Déu. Havien descobert una altra xarxa de sectes (semblant a la tristament famosa Ceis), que caçava infants de pertot arreu i els ensenyava a masturbar-se des de petits per tal que quan fossin més grandets arribessin a la prostitució amb coneixement de causa. Els Mossos d'Esquadra no van saber apreciar la

noblesa d'aquella secta dels Nens de Déu, que llança al món els infants ja ben preparats.

Aquell mateix dimarts d'avui fa catorze dies el «Butanito» va fer una curiosa actuació teatral en un jutjat. Sembla que no el posaran a la presó per manca de raons formals. Jo ampliaria la denúncia i el faria engarjolar per mal actor i d'aquesta manera no tindria defensa possible.

A Madrid van enxampar un remolc d'automòbil —ells en diuen «caravana»— que traginava cinc-cents quilos de coca amagats sota els llits. No penseu que coca de pinyons o de llardons, o Coca-Cola. No, no: cocaïna, aquella cocaïna que, segons el vell tango, té nom de dona, la que *«sé que al fin me has de matar, pero no me harás sufrir»*. Van detenir tretze persones i, com de costum, eren els «capos» principals de la màfia colombiana. ¿Heu observat que cada vegada detenen els «capos» principals, de la mateixa manera que de tant en tant desarticulen l'ETA? Hi ha coses que semblen tics nerviosos de la bòfia!

I espereu, que encara queden més coses! Alguns dimarts caminen com senyores embarrassades! Hi ha un ex-ciclista que es diu Paul Kimmage i ha publicat un llibre ple de confessions sobre el dòping i, segons que es veu, no se n'escapa ningú. Diu que el seu col·lega André Chappuis en una cursa es va dopar seixanta vegades. Ho va guanyar tot, no tenia aturador! Ni més tard, quan amb uns amics celebrava el triomf: es va estavellar amb el seu cotxe quan anava a cent-vuitanta per hora, però gairebé no es va sentir del cop!

També hi va haver l'interrogatori d'aquells que a Algèria havien atemptat contra Cubillo, l'independentista canari. Es va veure ben clar que era gent contractada per la policia espanyola, uns «Gal», com si diguéssim. «Antena 3» va dir que *«España nos ha enseñado algo de sus cloacas»*.

A Sant Genís d'Agudells, a Barcelona, hi ha el carrer de Cànovas. Una companyia d'enderrocs havia de demolir la casa número 7 d'aquell carrer. I hi ha —hi havia, vull dir!— dues cases amb el número 7 i va triar aquella que no s'havia de tocar! Una que estava bé, ben mobladeta, amb uns amos endreçadets que hi havien estat fins al dilluns, el dia abans, i encara hi tenien la nevera plena.

El dimarts, dia 10 de juliol de 1990, encara van passar més coses, unes tràgiques, altres no tant i dues o tres de divertides. Fôra absurd que hagués escollit tot aquest material truculent per venir a fer-vos un pregó de Festa Major, no trobeu?

Ho he fet expressament, de cara a la llei del contrast. Ara som a Salt, un poble que va perdre la independència sota el franquisme i la va recuperar en democràcia. I a la gent de Salt, noble i valerosa, culta i tenaç, els vinc a parlar de malfats ara, en aquest moment, quan únicament caldria escoltar paraules de joia.

Però no tot són «Butanitos», sectes, insults a en Subirachs, remolcs farcits de cocaïna, ciclistes torrats o Cubillos a punt d'escabetxar! També hi ha alegria, fraternitat, solidaritat, afany de divertir-se col·lectivament, de saltar, ballar i cridar en bona harmonia. I fort, ben fort, per tal que ens sentin des de la veïna ciutat de Girona!

Aquest és el meu missatge, perquè això és el que cal en una Festa Major: que sigui Festa i que sigui Major. Ho desitjo, ciutadans amics de Salt, de tot cor. Aquest és, honestament, el meu abrandat «Cocampetanó!».

AveHi Artís-Gener
«Tisner»

Juliol de 1990

ELECTRICITAT DE L'AUTOMÒBIL

Pg. Països Catalans, 244 - Telèfon 23 25 61 - (Davant zona esportiva)

JOSEP BALDIRI, EXCURSIONISTA

Baldiri Bosch mostrant-nos un dels testimonis gràfics dels molts pics assolits.

FOTO: MARTÍ ARTALEJO

FOTO: MARTÍ ARTALEJO

Baldiri Bosch a casa seva, al costat de la seva senyora, que sempre l'acompanya en les seves fites excursionistes.

Assolint la cresta del Manpas, 3.110 m.

Cim del pic de l'Aneto, agost de 1990, amb un nét i dos amics.

JOSEP BARRET, FUTBOLISTA

FOTO: CREIXENT

Josep Barret, en els seus millors temps de porter. Defensà el colors del Deportivo, Girona, Santa Coloma, Anglès, Bescanó i Salt.

En Pitu Barret, juntament amb Josep Güell, celebrant una victòria del Salt.

Josep Barret mostrant el guardó del millor esportista veterà de l'any. (Actualment es troba a Saragossa, però té moltes ganes de tornar a Salt ben aviat).

JOSEP PUIG "CURTA," FUTBOLISTA

FOTO: MARTÍ ARTALEJO

En Josep Puig i Puig, "Curta", primer internacional gironí, mostrant-nos l'àlbum de records.

Formació del Barça l'any 1948 a l'estadi Bernabeu. D'esquerra a dreta: Fernández, entrenador, Gonzalbo II, Ramallets, Gonzalbo III, Calvet, "Curta", Velasco, Mir, Elías, Florencio, César, Saguer i Basora.

"Curta", en plenes facultats i en el seu millor moment esportiu.

FOTO: ALVARO

Còmic que es va publicar a la revista del Barça de la seva època.

La selecció espanyola a Dublín l'any 1945. D'esquerra a dreta: Nando, "Curta", Gonzalbo III, Gainza, Que-rejeta, Arza, Zarra, Izaguirre, Sas i Herrerita.

PERE RICH, BOXEJADOR

El nostre campió d'Espanya amateur en plena joventut.

FOTO: MARTI ARTALEJO

Pere Rich davant d'una foto del seu millor temps d'esportista.

Pere Rich en una entrevista feta tranquil·lament a casa seva.

JOSEP SERRA, CICLISTA

FOTO: MARTÍ ARTALEJO

Josep Serra descansant, després d'una de les seves sortides, amb la senyora i el gos.

Josep Serra equipat per a les seves sortides ciclistes.

Josep Serra, a l'actualitat, a punt de fer un dels seus recorreguts periòdics d'uns quants quilòmetres.

Josep Serra dalt del pic de Vinhamala a 3.000 m d'altura, l'any 1961.

VISA HISPANO

ESTA ES LA SUYA.

Esta es su tarjeta de crédito: La Visa Hispano. La que le permite comprar en más de 180.000 establecimientos de todo tipo. La que le proporciona dinero en efectivo a cualquier hora en cualquiera de los 5.000 Cajeros Automáticos. ■ Y la que le da posibilidad de aplazar sus pagos en tantos plazos como quiera. ■ Pida su Visa Hispano si aún no la tiene. Esta es su oportunidad. Esta es la suya.

Banco Hispano Americano

Hoy más Frigorífico y menos Congelador.

Mañana más Congelador y menos Frigorífico.

Pasado: Congelador, Cámara de Alta Conservación y Frigorífico.

FAGOR

Carrer Major, 243
Telèfon 23 29 71
Fax 23 68 12
S A L T

RADIO TV

electrodomèstics

Joaquín Vilà Crous